

«Standard Life» Өмірді Сақтандыру Компаниясы»
Акцияерлік Қоғамы

2024

Жылдық есеп

МАЗМҰНЫ

БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ	ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ	ҚЫЗМЕТТІҢ НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫНА ШОЛУ	ӘЛЕУМЕТТІК ЕСЕП
4	12	35	50
КОМПАНИЯҒА ҚЫСҚАША ШОЛУ	БАСҚАРМА	ҚАРЖЫЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕР	ЖАУАПКЕРШІЛІК ТУРАЛЫ МӘЛІМДЕМЕ
6	15	38	53
БИЗНЕС-МОДЕЛЬ	НЕГІЗГІ ОҚИҒАЛАР	ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ	ДАМУ ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ
8	18	41	55
ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ	ҚАЗАҚСТАННЫҢ МАКРОЭКОНОМИКАСЫ МЕН САҚТАНДЫРУ СЕКТОРЫНА ШОЛУ	КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ТУРАЛЫ ЕСЕП	2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАРДЫҢ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІ ЖӘНЕ АУДИТОРЛЫҚ ҚОРЫТЫНДЫСЫ
10	20	44	58

БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

ҚҰРМЕТТІ ДОСТАР, ҚҰРМЕТТІ КЛИЕНТТЕР МЕН СЕРІКТЕСТЕР!

2024 жыл біздің компания үшін әсерлі жетістіктер мен сапалы өзгерістер уақыты болды. Осы кезеңнің негізгі қорытындыларымен бөлісуге рұқсат етіңіздер.

Қаржылық тұрақтылық және өсу
Жыл қорытындысы бойынша компания активтерінің көлемі 66 млрд теңгеге жетті, бұл 2023 жылғы көрсеткіштен 36%-ға жоғары.

Ал біздің компания 2024 жылы жинаған сақтандыру

сыйлықақыларының көлемі 29,9 миллиард теңгені құрады. Бұл көрсеткіштің өсуі 2023 жылмен салыстырғанда 65% құрады.

2024 жылы Standard Life жүргізген сақтандыру төлемдерінің көлемі 4,45 млрд теңгені құрады.

Негізгі қаржылық көрсеткіштердің өзгеруінің оң динамикасы біздің компанияның сапалы өсуін де, жалпы өмірді сақтандыру нарығының дамуын да көрсетеді.

Сондай-ақ, 2024 жылы Fitch халықаралық рейтингтік агенттігі біздің қаржылық тұрақтылық рейтингімізді «B+» деңгейінде растап қана қоймай, болжамды «Тұрақтыдан» «Позитивтік» болжамға өзгертті, бұл, әрине, тәуелсіз сарапшылар тарапынан Standard Life даму сапасын мойындау болып табылады.

17 жылдан бері біз қазақстандық нарықта жұмыс істеп келеміз және осы уақыт ішінде біз өз клиенттеріміздің сенімін лайықты түрде ақтап, нарықта өзін жақсы жағынан көрсете білген Компанияны құрдық.

Төлемдерге кепілдік беру жүйесіне қатысу, ірі халықаралық қайта сақтандырушы Hannover Re-мен серіктестік және KASE листингі компаниямызды шын мәнінде сенімді ететін негізгі элементтер болып табылады.

Дами отырып, біз бір орында тұрмаймыз. Өткен жылы біз өңірлік қатысуды кеңейтуді, өнімдерді жетілдіруді және цифрлық шешімдерді енгізуді жалғастырдық. Әлеуметтік маңызы бар сақтандыру бағдарламаларына қатысу біз үшін аса құнды, себебі бұл ел мен қоғамның дамуына өз үлесін қосуға мүмкіндік береді.

Біздің командаға шын жүректен алғысымды білдіргім келеді - сіздердің кәсібилігіңіз бен адалдығыңыз болмаса, бұл нәтижелер мүмкін болмас еді. Және, әрине, бізді таңдап, сенім артқан клиенттерімізге және серіктестерімізге рахмет.

Болашаққа қарайлай, біз өсудің жаңа мүмкіндіктерін көреміз. Қызметтерді цифрландыру, өнім желісін кеңейту, қызмет көрсету сапасын арттыру - міне, біздің 2025 жылға арналған басымдықтарымыз. Біз Сізбен бірге жаңа биіктерге жете алатынымызға сенімдіміз.

Құрметпен,

Басқарма Төрағасы
«Standard Life» Өмірді сақтандыру компаниясы» АҚ
Ғалым Амерходжаев

КОМПАНИЯҒА ҚЫСҚАША ШОЛУ

КОМПАНИЯҒА ҚЫСҚАША ШОЛУ

“STANDARD LIFE” ӨСК АҚ ҚЫСҚАША ШОЛУ КОМПАНИЯ ҚЫЗМЕТІНІҢ ҚАРЖЫЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Көрсеткіштер (мың теңгемен)	31.12.2024	31.12.2023
Сақтандыру түсімі	10 826 594	8 596 849
Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелердегі өзгерістер	-1 000 801	1 041 746
Сақтандыру төлемдері бойынша шығындар	-4 453 125	-2 476 714
Сақтандыру қызметі бойынша аквизициялық және т б шығындар	-4 063 010	-3 833 112
Инвестициялық қызметтің нәтижелері	6 525 298	5 381 461
Жалпы және әкімшілік шығындар	-6 523 134	-6 281 259
Басқа кірістер/шығындар	-97 933	-357 370
КТС	3 280	-12 967
Таза пайда	1 217 169	2 058 634

Шығын коэффициенті (Loss Ratio)	41,13%	28,81%
Операциялық шығындар коэффициенті (Expense Ratio)	83,26%	72,11%

Активтер	65 028 833	47 687 023
Сақтандыру резервтері	53 025 222	37 028 170
Меншікті капитал	11 158 749	9 845 172
Меншікті капиталдың жеткіліктілік коэффициенті	17,16%	20,65%

“STANDARD LIFE” ӨСК” АҚ ТАРАЛУ ЖЕЛІСІ

Компанияда филиалдардың кең желісі, Қазақстан бойынша клиенттерге қызмет көрсетудің 25 нүктесі бар, оның ішінде:

- 18 облыстық және өңірлік филиалдар
- 7 VIP Дирекция

БИЗНЕС-МОДЕЛЬ

БИЗНЕС-МОДЕЛЬ

ЖАҢА МАКРОЭКОНОМИКАЛЫҚ СЫН-ТЕГЕУРІНДЕР ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ СЕНІМДІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ

Макро тәуекелге төзімді бизнес-модель Roe мәні 2024 жылы **11.60%** құрады

Капиталдандырудың жоғары деңгейі, меншікті капиталдың жеткіліктілік коэффициенті **17.16%**

Өтімділіктің жоғары деңгейі: 1 жылға дейін өтімділігі жоғары активтердің жеткіліктілік нормасы 6.10, 1 жылдан 5 жылға дейін өтімділігі жоғары активтердің жеткіліктілік нормасы 6.39

Орташа кірістілігі **11.90%** жоғары сапалы инвестициялық портфель

Төлем қабілеттілігінің нақты маржасының жеткіліктілігі нормативінің жоғары деңгейі **2.32**

Өтімділігі жоғары активтердің жеткіліктілігі нормативінің жоғары деңгейі **1.15**

Тиімді тәуекел-менеджмент, активтердің сапасын жақсарту бойынша тұрақты жұмыс

Компанияның сенімді болашағының кепілі болып табылатын тәжірибелі менеджмент тобы

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

ҚҰРМЕТТІ АКЦИОНЕРЛЕР, КЛИЕНТТЕР ЖӘНЕ СЕРІКТЕСТЕР!

2024 жыл біздің компания үшін ғана емес, Қазақстанның барлық қаржы нарығы үшін тұрақты дамудың кезекті кезеңі болды. Өткен жылы ел экономикасы 4,8%-ға, инвестиция көлемі 7,5%-ға өсті, бұл айтарлықтай өсім болмаса да, жалпы алғанда оң үрдістердің жалғасып жатқанын көрсетеді.

Сақтандыру секторы ел экономикасындағы өз позициясын нығайтуды жалғастыруда.

ЖІӨ-дегі сақтандыру саласы активтерінің үлесі 2,43%-ға жетті, бұл 2023 жылғы көрсеткіштен 17%-ға жоғары. Өмірді сақтандыру

нарығының серпіні ерекше әсерлі: оның активтері экономиканың жалпы көрсеткішінің 1,3% құрап, өткен жылмен салыстырғанда 40%-ға өсті.

БЖЗҚ-дан ӨСК пайдасына аударылған қаражат көлемі 394,5 млрд теңгеге жетті, ал зейнетақы аннуитеттерінің жалпы нарығы өткен жылмен салыстырғанда 238%-ға өсті. Бұл өсім жалақы мен зейнетақы аударымдарының өсуіне, сондай-ақ азаматтар арасында зейнетақы аннуитеттік өнімдерінің танымал болуына байланысты өнімнің қол жетімділігінің артуына байланысты. Біз бұл үрдіс алдағы жылдары да жалғасады деп күтеміз.

ЖОМС нарығы өткен жылы әлеуметтік қорғау саласындағы мемлекеттік бағдарламалардың қажеттілігін растай отырып, 58%-ға өсті.

Ерікті түрлерге келетін болсақ, нарықтың қанығуына қарамастан, өмірді сақтандырудың бұл сегменті 4%-ға өсуді көрсетті, бұл қазақстандықтар арасында сақтандыру және ұзақ мерзімді жинақтау мәдениетінің біртіндеп қалыптасқанын көрсетеді.

Ал МБЖЖ шеңберінде өнімдерді сатудан түсетін жиынтық сыйлықақылар бір жылда 2 еседен астам өсті - 2023 жылы 402,5 млн теңгеден 2024 жылы 830 млн теңгеге

дейін. Бағдарламаның әлеуметтік маңыздылығын ескере отырып, біз осы сегменттің одан әрі кеңеюін болжаймыз.

Егер Standard Life қызметіне назар аударатын болсақ, өткен жылы біздің активтеріміз 36%-ға өсіп, 66 млрд теңгеге жетті. Сыйлықақыларды жинау көрсеткіштері 65%-ға артып, 2024 жылы 29,9 млрд теңгеге жетті.

Standard Life үшін жылдың маңызды жетістігі Fitch рейтингінің болжамын "Тұрақтыдан" "Позитивтік" болжамға өзгерту болды, бұл қаржылық тұрақтылық деңгейін "B+" деңгейінде растау кезінде біздің сенімділігіміз бен тиімді басқару стратегиямызды мойындаудың көрсеткіші болды.

Біз клиенттердің тәжірибесі мен операциялық тиімділігін арттыра отырып, қызметтерді цифрландыру бағытын дамытуды жалғастырамыз. 2024 жылы ақпараттық қауіпсіздік жүйесін басқару процестері жақсартылды, онлайн-сервисстердің мүмкіндіктері кеңейтілді, сондай-ақ мемлекеттік дерекқорлармен интеграция тереңдетілді.

Біздің акционерлерімізге сенім үшін, клиенттерге - біздің өнімдерді таңдағаны үшін, қызметкерлерге - кәсіпқойлық пен ортақ мақсаттарға адалдығы үшін шын жүректен алғысымды білдіргім келеді.

Өмірді сақтандыру тек қаржы құралы ғана емес, әлеуметтік тұрақтылықтың маңызды элементі болып табылады. Біз 2025 жыл өсудің жаңа мүмкіндіктерін беретініне және Standard Life болашақта күтіп тұрған сынақтарға дайын екеніне сенімдіміз.

Құрметпен,

Директорлар кеңесінің төрағасы
«Standard Life» Өмірді сақтандыру компаниясы» АҚ
ӘЛЖАНОВ МАҚСАТ ҚАБЫКЕНҰЛЫ

ДИРЕКТОРЛАР КЕҶЕСІ

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ

ӘЛЖАНОВ МАҚСАТ ҚАБЫКЕНҰЛЫ ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ТӨРАҒАСЫ

Әлжанов Мақсат Қабыкенұлы 2018 жылғы 6 сәуірде “Standard Life” Өмірді сақтандыру компаниясы” АҚ Директорлар кеңесінің төрағасы болып сайланды.

Мақсат Қабыкенұлы Өскемен құрылыс-жол институтын “Инженер-механик” мамандығы бойынша, одан әрі Қазақ Мемлекеттік Басқару Академиясы жанындағы Нарық институтын “Экономика” мамандығы бойынша, Халықаралық бизнес академиясын “Менеджмент” мамандығы бойынша, Ресей Федерациясы Үкіметі жанындағы Халық шаруашылығы академиясын “Менеджмент” мамандығы бойынша бітірген.

Мансабының әр жылдарында 25 жылдан астам қаржы ұйымында басшылық қызметтерді атқарды. Мансаптағы маңызды оқиғалардың бірі - Оңтүстік Кореяның ең ірі бөлшек банкі Коопмін Банк атынан Банктің стратегиялық инвесторын тартуға қатысу.

Мансабын “Банк ЦентрКредит” АҚ Қазақстанның бірінші коммерциялық банкіндегі халықаралық валюталық операциялар басқармасында сарапшы-экономист лауазымынан бастап, мансаптық сатысы бойынша Басқарма төрағасының орынбасарына дейін көтерілді. Мақсат Қабыкенұлы Банктің бөлшек сауда желісіне, сондай-ақ B2B және B2C сегменті үшін кредит беру және кредиттік тәуекелдерді басқару мәселелеріне жетекшілік етті.

ҚОЖАХМЕТОВ ҚУАТ БАКИРҰЛЫ ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ МҮШЕСІ, ТӘУЕЛСІЗ ДИРЕКТОР

Қожахметов Қуат Бакирұлы 2022 жылғы 31 мамырда “Standard Life” Өмірді сақтандыру компаниясы” АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі, тәуелсіз директоры болып сайланды.

Қуат Бакирұлы Т. Рысқұлов атын. Қазақ мемлекеттік басқару академиясын “Бизнес және Менеджмент” факультетін, одан әрі Chicago Booth University-MBA, IoD Chartered Director халықаралық біліктілігінің дипломды директоры - IoD Ұлыбритания Директорлар институтын бітірген.

Еңбек жолын Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Банктік қадағалау департаменті Банк қызметін реттеу басқармасының қаржылық талдау бөлімінің Жетекші экономисі болып бастады (1994); Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Банктік қадағалау департаменті Банк қызметін басқаруды нормативтік реттеу бөлімінің бас экономисі (1995); Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Банктік қадағалау департаменті № 2 Банктік қадағалау басқармасы инспекциялау бөлімінің бастығы, № 1 Банктік қадағалау басқармасы бастығының орынбасары (1996-1998); Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Банктік қадағалау департаменті әдіснама және талдау басқармасының бастығы (1998); Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің персоналмен жұмыс департаментінің директоры

(1999-2001); “Цеснабанк” АҚ Басқарма төрағасының орынбасары (Астана) (12.2001-08.02.2004); “Цеснабанк” АҚ Басқарма Төрағасы (Астана) (09.02.2004-01.03.2007); “Цеснабанк” АҚ Директорлар кеңесінің төрағасы (Астана) (01.03.2007-01.2008); “Цесна” Корпорациясы” АҚ Басқарма Төрағасы (01.03.2007-11.01.2008); Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі төрағасының орынбасары (13.03.2008-04.2011) агенттіктің таратылуына байланысты); Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі төрағасының міндетін атқарушы, қаржылық қадағалау комитетінің төрағасы, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын бақылау және қадағалау комитетінің төрағасы (04.2011-01.2014); Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары (01.2014-07.12.2015); “Оптим Банк” ААҚ директорлар кеңесінің төрағасы (Қырғыз Республикасы) (11.04.2016); “Самұрық-Қазына Келісімшарт” ЖШС Бас директоры (02.2018 бастап). Директорлар кеңесінің төрағасы, “First Heartland Jusan Bank” АҚ тәуелсіз директоры (16.09.2024 бастап)

БУРАНБАЕВ АСАН БОЛАТҰЛЫ **ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ МҮШЕСІ, ТӘУЕЛСІЗ ДИРЕКТОР**

Боранбаев Асан Болатұлы 2020 жылғы 27 қаңтарда “Standard Life” Өмірді сақтандыру компаниясы” АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі, тәуелсіз директоры болып сайланды.

Асан Болатұлы Қ.И. Сәтбаев атын. Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университетін “Инженер-жүйелік техник” мамандығы бойынша, одан әрі Еуразиялық нарық институтын “Экономика” факультетін, Халықаралық бизнес академиясын “Іскерлік әкімшілендіру” факультетін бітірген.

Асан Булатұлының қаржы секторында 26 жылдан астам тәжірибесі бар, оның ішінде инвестицияларды басқару құрылымында 12 жылдан астам және банк құрылымында 14 жыл.

Өз мансабын Мемлекеттік Тұрғын үй Банкінде бағдарламашы, содан кейін бағалы қағаздар нарығында маман ретінде бастады. Банк Қазынашылығында басшылық лауазымдарда жұмыс істеді.

Содан кейін ол «Банк ЦентрКредит» АҚ-на жұмысқа ауысты, онда басқарушы лауазымдарда кең тәжірибе жинақтады. Асан Болатұлы жеке және заңды тұлғаларды кредиттеу мәселелерімен айналысып, Банктің талдау және стратегиялық жоспарлау департаментін басқарды.

2005 жылдан 2013 жылға дейін “BCC Invest” АҚ Басқарма төрағасы қызметін атқарды.

Кейіннен “Банк Центр Кредит” АҚ банктің басқарушы директоры лауазымына ауысты, онда бөлшек және корпоративтік клиенттермен жұмысқа жетекшілік етті. Банктегі жұмысын аяқтағаннан кейін, 2016 жылдан бастап “BCC Invest” АҚ Басқарма Төрағасының кеңесшісі болды.

ӘЛЖАНОВ ЖАРҚЫН ҚАБЫКЕНҰЛЫ **ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ МҮШЕСІ**

Әлжанов Жарқын Қабыкенұлы 2022 жылғы 31 мамырда “Standard Life” Өмірді сақтандыру компаниясы” АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі болып сайланды.

Жарқын Қабыкенұлы Өскемен құрылыс-жол институтын “Жол қозғалысын ұйымдастыру” мамандығы бойынша, одан әрі Қазақ Мемлекеттік Басқару Академиясы жанындағы Нарық институтын “Қаржы және кредит” мамандығы бойынша, Халықаралық бизнес академиясын “Экономика және Менеджмент” мамандығы бойынша тәмамдаған.

Мансабын “Семей-Центр банк” Қазақ Орталық Акционерлік банкінің Семей филиалында сарапшы-экономист лауазымынан бастап, мансап сатысы бойынша филиал директорына дейін көтерілді, одан әрі Семей қаласындағы “БанкЦентрКредит” Ашық акционерлік қоғамы филиалының директоры лауазымын атқарды.

1998-2018 жылдар аралығында “Мұнай сақтандыру компаниясы” ААҚ Басқарма төрағасы қызметін атқарды, 22.04.2005 жылы “Мұнай сақтандыру компаниясы” АҚ болып өзгертілді.

2018-2019 жылдары Басқарма Төрағасының кеңесшісі қызметін атқарды.

2019-2021 жылдар аралығында “Мұнай сақтандыру компаниясы” АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі қызметін атқарды.

2021 жылдан бастап қазіргі уақытқа дейін “Standard инвестициялық компаниясы” АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі болып табылады.

2022 жылдан бастап қазіргі уақытқа дейін “Standard Life” Өмірді сақтандыру компаниясы” АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі болып табылады.

ЛИ ТИМУР ВЛАДИСЛАВОВИЧ **ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ МҮШЕСІ**

Ли Тимур Владиславович 2020 жылғы 27 қаңтарда “Standard Life” Өмірді сақтандыру компаниясы” АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі болып сайланды.

Тимур Владиславович St. Clare’s College International Baccalaureate, одан кейін Қаржы мамандығы бойынша Қазақстан Менеджмент, Экономика және Болжау институтын бітірген.

Мансабын “Ernst&Young” халықаралық аудиторлық компаниясында бастаған, қаржы ұйымдарының, оның ішінде коммерциялық банктер мен сақтандыру компанияларының аудитімен айналысқан.

Содан кейін Тимур Владиславович Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Монетарлық операциялар департаментінің тәуекелдерді талдау және талдау басқармасына жұмысқа ауысты. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің алтын-валюта активтерінің инвестициялық портфельдерінің және Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының активтерінің тәуекелдерін бағалаумен және кірістілігін талдаумен айналысты.

БАСҚАРМА

БАСҚАРМА

ӘМІРҚОЖА ҒАЛЫМ ТАСМҰҚАНБЕТҰЛЫ ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ МҮШЕСІ, БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫ

Әмірқожа Ғалым Тасмұқанбетұлы 2022 жылғы 30 желтоқсанда “Standard Life” Өмірді сақтандыру компаниясы” АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі, ал 2023 жылғы 3 ақпанда Директорлар кеңесінің мүшесі болып сайланды.

Ғалым Тасмұқанбетұлы Қазақ мемлекеттік заң университетінің Кәсіпкерлік Құқық, Құқықтану факультеті Заңгер біліктілігі, әрі қарай, Ресей Федерациясының үкіметі жанындағы Қаржы университеті - Master Of Business Administration (MBA), Қаржы біліктілігін бітірген.

Мансабын 1999 жылы “Мұнай сақтандыру компаниясы” АҚ-да бастаған.

Қаржы саласындағы жұмыс өтілі - 20 жылдан астам.

2007 жылдан бастап “Казэкспортгарант” Экспорттық-кредиттік сақтандыру корпорациясы” АҚ, “БТА Сақтандыру” АҚ және “Мемлекеттік Аннуитеттік Компания” Өмірді сақтандыру компаниясы” АҚ сияқты ірі сақтандыру компанияларында Басқарма төрағасы лауазымдарын атқарды. Директорлар Кеңесінде және Директорлар Кеңесінің Төрағасы ретінде жұмыс тәжірибесіне ие.

АҚАЖАНОВ ӘЛЕМЖАН АЛТЫНБЕКҰЛЫ

Ақажанов Әлемжан Алтынбекұлы “Standard Life” ӨСК” АҚ Басқарма төрағасының орынбасары қызметін 2023 жылдан бастап атқарады.

Әлемжан Алтынбекұлы “Болашақ” КУ Құқықтану мамандығын бітірген.

Қаржы саласындағы жұмыс өтілі - 15 жылдан астам.

Еңбек жолын 2007 жылдан бастап “Мұнай сақтандыру компаниясы” АҚ Қарағанды филиалының апаттық комиссары қызметінен бастады және 2012 жылға дейін әртүрлі қызметтерді атқарып, бас маманға дейін жеткен.

2013 жылдан 2016 жылға дейін “БТА банктің еншілес компаниясы “БТА Сақтандыру” АҚ-да Қаржы институттарымен жұмыс департаменті директорының орынбасарынан бастап Қарағанды қаласындағы филиал директорына дейін әртүрлі басшылық лауазымдарды атқарды.

2022 жылғы 26 қазанға дейін “Мемлекеттік аннуитеттік компания” АҚ-да жұмыс істеді, әр жылдары Басқарушы директор және Басқарма төрағасының орынбасары лауазымдарын атқарды.

БАСҚАРМА

КНЫКОВА АҚЖАРҚЫН ӨТЕУҚЫЗЫ

Кныкова Ақжарқын Өтеуқызы, 2023 жылдың тамыз айынан бастап Басқарма Төрағасының Орынбасары, Басқарма Мүшесі қызметін атқарады.

Ақжарқын Өтеуқызы Алматы қ. Қазақ мемлекеттік университетін, Математика факультетін - Математик - оқытушы мамандығын бітіріп, одан әрі Қазақ мемлекеттік университетінде аспирантураны бітіріп, математика факультетінде Физика-математика ғылымдарының кандидаты ғылыми дәрежесін алды. Сондай-ақ, Алматы қ. ҚМЭБИ жанындағы Банк ісі, салық салу, корпоративтік қаржы, маркетинг, микроэкономика, макроэкономика, бухгалтерлік есеп қағидаттары мамандығы бойынша оқу бағдарламасын және Алматы қ. Халықаралық даму жөніндегі Американдық Агенттікті Актuariй мамандығы бойынша бітірген.

Лицензияланған актуарийдің қаржы саласында, оның ішінде сақтандыру нарығының түрлі компанияларында және актуарлық есеп айырысу саласында басшылық лауазымдарда 20 жылдан астам өтіліне ие. 10 жылдан астам Қазақстан актуарийлері қоғамын басқарды.

«Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігіне 20 жыл» мерейтойлық медалімен, Қазақстан қаржыгерлері қауымдастығының “Қазақстанның еңбек сіңірген қаржыгері” орденімен 2013 ж. және 2015 ж. марапатталған. Қазақстан Республикасының қаржы секторы мен Қазақстан қаржыгерлері қауымдастығының дамуына қосқан үлесі үшін “ҚКҚ-ға 25 жыл” қоғамдық медалімен марапатталған.

КЕРН ЮЛИЯ ПАВЛОВНА

Керн Юлия Павловна 2023 жылдан бастап “Standard Life” ӨСК” АҚ Бас бухгалтері қызметін атқарады.

Юлия Павловна Алматы қ. Қазақ Мемлекеттік басқару академиясын - Бухгалтерлік есеп және аудит мамандығын, Экономист біліктілігін, сондай-ақ «SoulSistaExpert» ЖШС бухгалтерлерді кәсіби сертификаттау жөніндегі аккредиттелген ұйымды бітірген. 2012 жылғы 28 тамыздағы №000298 кәсіби бухгалтер сертификаты

Қаржы саласында 19 жылдан астам жұмыс өтіліне ие.

Өзінің мансабын “Қазақинстрах” Шетелдік сақтандыру компаниясы” ЖАҚ-да 2001 жылы бастаған.

2007 жылдан бастап түрлі сақтандыру ұйымдарында (“Nomad Life” ӨСК” АҚ, “Халық - Life” Өмірді сақтандыру жөніндегі Халық банкінің еншілес компаниясы” АҚ, “KM Life” ӨСК” АҚ) басшылық лауазымдарды атқарды.

2014 жылы Қазақстан Республикасының қаржы секторын дамытуға қосқан үлесі үшін “Қазақстан қаржыгерлері қауымдастығы” ЗТБ медалімен марапатталды

НЕГІЗГІ ОҚИҒАЛАР

Негізгі оқиғалар

1. 23.07.2024 ж. №2 хаттамамен Акционерлердің жалпы жиналысымен бекітілген жаңа редакциядағы “Standard Life Өмірді сақтандыру компаниясы” Акционерлік қоғамының Жарғысы;
2. MLM (multilevel marketing) жүйесі “Standard Life” Өмірді сақтандыру компаниясы” АҚ-ға енгізілді

ҚАЗАҚСТАННЫҢ МАКРОЭКОНОМИКАСЫ МЕН САҚТАНДЫРУ СЕКТОРЫНА ШОЛУ

ҚАЗАҚСТАННЫҢ МАКРОЭКОНОМИКАСЫ МЕН САҚТАНДЫРУ СЕКТОРЫНА ШОЛУ

2024 жылдың 12 айының алдын ала қорытындылары бойынша Қазақстанның ЖІӨ өсімі 4,8% құрады, сыртқы тауар айналымы 1,3%-ға \$141,4 млрд АҚШ долларына дейін өсті, бұл ретте экспорт 3,1%-ға ұлғайды, ал импорт 1,0%-ға төмендеді. Оң төлем балансы 6,6 есе төмендеп, \$ 893 млн АҚШ долларын құрады. Негізгі капиталға салынған инвестициялар көлемі 7,5%-ға өсті. 2024 жылғы қаңтар-желтоқсанда негізгі капиталға салынған инвестициялардың едәуір үлесі жылжымайтын мүлікпен жасалатын операцияларға (19,1%), тау-кен өндіру өнеркәсібіне және карьерлерді қазуға (18,9%), көлік пен қоймалауға (18,1%) және өңдеу өнеркәсібіне (10,7%) тиесілі.

2024 жылы мұнай нарығы тұрақты тренд болмаған кезде жоғары құбылмалылықты көрсетті. Жыл қалыпты деңгейден басталды (қаңтарда Brent үшін \$74), содан кейін сәуір айында Brent барреліне \$90 сатылған кезде сәуірде шарықтау шегіне жетті. Бұл өсудің негізгі факторлары Таяу Шығыстағы геосаяси шиеленістер, соның ішінде Израиль мен Иран арасындағы қақтығыстың күшеюі және Қызыл теңіздегі хуситтердің әрекеттері болды. Жылдың басты тақырыптарының бірі ОПЕК+мінез-құлқы болды. Картель нарықты тұрақтандыру мақсатында өндірістік шектеулерді бірнеше рет ұзартты. Алайда, бұл әрекеттердің әсері АҚШ, Канада және Гайанадағы мұнай өндірісінің өсуімен теңестірілді. Екінші жартыжылдықта бағалар төмендей бастады, қыркүйекке қарай Brent 2021 жылдың соңынан бері алғаш рет барреліне \$70 төмендеді. Сұраныстың әлсіз өсуі де әсер етті, әсіресе Қытайда мұнай тұтынудың өсуі күтілгеннен аз болды – жылына тәулігіне 1 млн баррельден кем. Осылайша, саяси тәуекелдерге байланысты қысқа мерзімді бағаның өсуіне қарамастан, нарықтың негізгі факторлары (жоғары өндіріс және қалыпты сұраныс) нарықты тар дәлізде ұстады. 2025 жылға арналған болжамдар белгісіз болып қалады: сарапшылар қазіргі геосаяси шиеленісті және шектеулі өндірісті сақтай отырып, барреліне \$89-91 дейін бағаның өсуіне мүмкіндік береді. Алайда, көп нәрсе макроэкономикалық динамикаға, Қытайдағы сұранысқа және алдағы айлардағы ОПЕК+ шешімдеріне байланысты болады.

2024 жылғы қаңтар-желтоқсанда өнеркәсіп шығарылымы көлемінің 2,8%-ға ұлғаюы байқалды, 2023 жылғы ұқсас кезеңде бұл көрсеткіш 4,2%-ды құрады. Өнеркәсіптегі өндіріс динамикасының өсуіне өңдеу секторы (+5,9%) негізгі әсер етті, оған металлургия (+6,9%) және

машина жасау (+9,7%) өсімі ықпал етті. Тау-кен өнеркәсібі төмендегенін көрсетті (-0,3%).

2024 жылдың қаңтар-желтоқсан айларында бөлшек сауда көлемі 22,4 трлн теңге деңгейінде қалыптасып, 2023 жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 16,6%-ға ұлғайды. Нақты мәнде тауар айналымының өсуі 9,8%-ды құрады, бұл 2024 жылғы ЖІӨ динамикасынан едәуір озып кетті.

Сонымен қатар, ЖІӨ-нің оң динамикасына қарамастан, мұндай өсімді сапалы және тұрақты деп айту қиын. Өңдеу секторының өсуі негізінен оның шикізат бөлігімен байланысты болды, ал сауданың күрт өсуі оның динамикасын дәстүрлі түрде анықтайтын факторларға қайшы келетін қалыптан тыс және қарама-қайшы болып көрінді.

ҚРҰБ мәліметтері бойынша, 2024 жылы ағымдағы шоттың сальдосы 3,7 млрд АҚШ доллары тапшылығымен қалыптасты, салыстырмалы түрде оның мөлшері ЖІӨ-нің 1,3%-на жетті. Ағымдағы шоттың теріс сальдосының қалыптасуына 2024 жылдың қорытындысы бойынша 1,3%-ға 61,2 млрд долларға дейін өскен тауарлар мен қызметтер импортының өсуі негізгі әсер етті. Экспорт көлемінің қысқаруы 0,2% - 8 80,1 млрд. долл. дейін құрады және мұнай экспортының 4,9%-ға немесе 2,1 млрд. долл. 40,8 млрд. долл. дейін төмендеуімен байланысты Нәтижесінде сыртқы сауда балансының профициті 4,8%-ға төмендеп, 19 млрд АҚШ долларынан азайды.

Ұлттық қордың мемлекеттік бюджетке трансферттерінің мөлшері 2023 жылмен салыстырғанда 1,6 трлн теңгеге 5,6 трлн теңгеге дейін ұлғайды. Бұдан басқа, бюджетке дивидендтер түрінде түскен 467 млрд теңге сомаға "Қазатомөнеркәсіп" акцияларын сатып алу арқылы ұлттық қордан бюджеттен тыс алып қою пайдаланылды. Сондай-ақ, инфрақұрылымдық жобаларды қаржыландыру үшін "Самұрық-Қазына" ҰАҚ компанияларының 238 млрд теңге сомасына облигациялары сатып алынды. Осылайша, 2024 жылы Ұлттық қордан алулардың жалпы сомасы рекордтық 6,3 трлн теңгені құрады, бұл 2023 жылғы (5,3 трлн теңге) көрсеткіштерден де жоғары. Мұндай жағдай фискалдық саясаттың сақталып отырған циклдік сипатын, бюджет тәртібінің әлсіздігін және бюджет пен экономиканың мұнай кірістеріне жоғары тәуелділігін көрсетеді.

Мемлекеттік бюджеттің жалпы кірістеріндегі трансферттердің үлесі 2020 жылдан 2023 жылға дейін үздіксіз қысқарды, бұл салық түсімдерінің жақсы өсуін көрсетті. Алайда, өткен жылдың қорытындысы бойынша ол 2023 жылғы 16%-дан 20,7%-ға дейін өсті. Трансферттерді пайдаланудың ең төменгі көлемі

2007 жылы бюджет түсімдеріндегі трансферт небәрі 9%-ды құраған кезде болды.

2024 жылы мемлекеттік бюджеттің шығын бөлігі 3,5 трлн теңгеге (+13,0%) өсіп, 30,3 трлн теңгеге жетті. Бюджеттің шығын бөлігі білім беруге, денсаулық сақтауға және әлеуметтік қамсыздандыруға салыстырмалы түрде қарапайым өсімге қарамастан, осы бапқа жұмсалатын шығындардың үлесі бюджеттің барлық шығындарының жартысынан асатын әлеуметтік сипатты сақтауды жалғастыруда.

Бюджет тапшылығы

2024 жылдың қорытындысы бойынша мемлекеттік бюджет тапшылығы қайтадан 29%-ға 3,6 трлн теңгеге дейін өсті. Мемлекеттік бюджет тапшылығының ұлғаюына шығын бөлігінің озық өсуі, сондай-ақ 2024 жылға жоспарланған негізгі салықтардың тапшылығы ықпал етті.

2024 жылдың қорытындысы бойынша инфляция 8,6% құрады, бұл 2023 жылғы (9,8%) деңгейден төмен. 2024 жылы инфляцияның бірте-бірте тұрақтандыру үрдісінің жалғасуы экономикалық және әкімшілік сипаттағы бірнеше факторлардың жиынтығының нәтижесі болды. Біріншіден, 2024 жылы теңге бағамы нығайып, тұрақтанды, бұл импорттық бағаларға, әсіресе техникаға, автомобильдерге, киім-кешек пен азық-түлікке қысымды азайтты. Бағамдық инфляцияның төмендеуі импортқа тәуелді экономикадағы маңызды инфляцияға қарсы фактор болып табылады. 2023 және 2024 жылдың басында реттеуші жоғары базалық мөлшерлемені ұстанды (16,75% дейін), бұл тұтынушылық сұраныстың өсуіне және инфляциялық күтулерге кедергі келтірді. Үшіншіден, бұл әлемдегі инфляциялық қысымның төмендеуі, негізінен энергия ресурстары мен азық-түлік бағасының төмендеуіне және орталық банктердің қатаң шараларды қолдануына байланысты.

2024 жылдың екінші жартыжылдығында Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі ақша-кредит саясатын біртіндеп жұмсарту бағытын жалғастырды. Базалық мөлшерлеме жылдың басында 15,75%-дан 2024 жылдың қарашасына қарай 14,25%-ға дейін төмендетілді. Мұндай шешім инфляциялық процестердің тұрақты баяулауының арқасында мүмкін болды. Инфляцияның төмендеуі ішкі сұраныс тарапынан проинфляциялық қысымның әлсіреуі аясында орын алды. Бөлшек сауданың, тұтынушылық несиелеудің және мемлекеттік шығындардың өсу қарқыны сақталды, бірақ енді қызып кеткен сипатына ие емес. Алайда, 2024 жылдың төртінші тоқсанында Ұлттық банк ақша-кредит шарттарын қатайтып, базалық мөлшерлемені бірден 1 пайыздық тармаққа, қарашаның соңында 14,25%-дан 15,25%-ға дейін көтерді. Бұл шешім, монетарлық реттеушінің айтуынша, инфляция мен ЖІӨ өсімі бойынша болжамдардың жаңаруына, сондай-ақ нақты деректер мен тәуекелдер балансын талдау нәтижелеріне байланысты болды.

2024 жылы Қазақстандағы негізгі капиталға инвестициялар көлемі 19,4 трлн теңгеге жетті, бұл 2023 жылмен салыстырғанда 7,5%-ға артық. Осыған қарамастан, бұл өсім инвестиция 13,7%-ға өскен 2023 жылмен салыстырғанда екі есеге дерлік аз, 2024 жылғы қаңтар-желтоқсанда 12,5 трлн теңгені құрайтын кәсіпорындардың меншікті қаражаты күрделі салымдардың негізгі көзі болды, бұл 2023 жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда құндық мәнде 6%-ға аз. Республикалық және жергілікті бюджеттерге тиісінше 1,8 трлн және 2,3 трлн теңге тура келді. Республикалық бюджет есебінен инвестициялар көлемі бір жылда 46,6%-ға, жергілікті бюджет есебінен 41,7%-ға өсті. Банктердің кредиттері 741,4 млрд теңгені құрады (2023 жылғы қаңтар-желтоқсанға қарағанда бірден 66,5%-ға артық), оның ішінде шетелдік банктердің кредиттері бірден 6,3 есеге ұлғайып, 138,2 млрд теңгеге жетті. Банктік емес қарыз қаражатына 2 трлн теңгеден астам қаражат жұмсалды (бір жылдағы өсім – 39,4%-ға), оның ішінде 572,7 млрд теңге бейрезиденттердің қарыз қаражатын құрады. Негізгі капиталға инвестициялардың жалпы көлемінің 40%-ға жуығы өнеркәсіпке бағытталды: 7,7 трлн теңге – 2023 жылғы қаңтар-желтоқсанмен салыстырғанда құндық мәнде 6,7%-ға аз. Бұл ретте тау-кен өндіру өнеркәсібіне салынған инвестициялар бірден 23,1%-ға, 3,7 трлн теңгеге дейін қысқарды, ал өңдеу өнеркәсібіне салынған инвестициялар, керісінше, 21,4%-ға, 2,1 трлн теңгеге дейін өсті. Электрмен, газбен және жылумен жабдықтау секторында инвестициялар 1,3 трлн теңгені, сумен жабдықтау және кәріз саласында – 693,2 млрд теңгені құрады. Елеулі күрделі инвестициялар жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар сегменттеріне (3,7 трлн теңге), сондай-ақ көлік пен қоймалауға (3,5 трлн теңге) бағытталды. Сонымен қатар, жылжымайтын мүлікпен операциялар саласында бизнестің меншікті қаражаты 3,2 трлн теңгені, ал көлік-логистика секторында – 1,3 трлн теңгені ғана қамтамасыз етті. Білім беру саласына салынған инвестициялар 1,1 трлн теңгеге жетті – бұл өткен жылмен салыстырғанда 2,4 есеге артық, бұл экономиканың барлық салалары арасында ең елеулі өсім болды.

2024 жылы жалпы ТШИ ағыны 28%-ға – жылына \$23,9 млрд-тан \$17,1 млрд-қа дейін қысқарды, ал таза ағындар теріс болды – 2005 жылдан бері бақылаулардың бүкіл тарихында алғаш рет минус \$2,55 млрд.

2024 жылы ТШИ төмендеуінің негізгі факторы тау-кен секторына, атап айтқанда, мұнай-газ саласына инвестициялардың қысқаруы болды, ол көптеген жылдар бойы елге шетелдік капиталды тартудың басты драйвері болып қала берді. Мәселен, өткен жылы тау-кен өнеркәсібіндегі ТШИ таза ағыны 2 2,3 млрд құрады, бұл ретте шикі мұнай мен газ өндіру саласында 3 3,0 млрд мөлшерінде таза жылыстауы тіркелді.

Сондай-ақ қаржы саласындағы ТШИ-нің айтарлықтай қысқаруы байқалды, онда 2024 жылдың қорытындысы бойынша \$2,3 млрд мөлшерінде таза жылыстауы тіркелді, сондай-ақ көлік секторы (от 0,2 млрд-қа жылыстау) және жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар (от 0,6 млрд-қа жылыстау) теріс мәндерді көрсетті. Сауда және IT секторларында ТШИ таза ағынының сәйкесінше \$1,4 млрд және \$0,3 млрд-қа дейін ұлғаюы байқалды, ал басқа секторларда төмендеу байқалды.

2024 жылы ішкі және сыртқы инвестициялардың көп бағытты серпіні Қазақстанның инвестициялық моделінде сақталып отырған құрылымдық теңгерімсіздіктер туралы куәландырады. Экономиканың мұнай бағасына тәуелділігі жоғары болып қала береді және бюджеттік шығындардың өсуі уақыт өте келе фискалдық тұрақтылыққа қауіп төндіруі мүмкін. Жыл қорытындылары капиталды тартуға қолданыстағы тәсілді қайта қарауды және ішкі және сыртқы деңгейлерде инвестициялау құралдарын жаңартуды талап ететін ауқымды инвестициялық циклдің жаңа кезеңінің басталуын көрсетеді.

Теңгенің орташа айлық бағамы жылдың бірінші жартыжылдығында 450 теңге, үшінші тоқсанда 477,7 теңгені құрады. Төртінші тоқсанда орташа айлық бағам 500,1 теңгеге дейін өсті. Мұның негізгі себептері АҚШ сайлауынан кейін доллардың жаһандық нығаюы және одан кейінгі мұнай бағасының төмендеуі, сондай-ақ Ресейге қарсы жаңа батыстық санкциялар болды, бұл бизнес пен халықтың шетел валютасына деген сұранысын тудырды. Бұл қараша айында \$1 млрд, ал желтоқсанда тағы \$0,3 млрд іжіберген ҰБК тарапынан ірі валюталық интервенцияларға әкелді. Квазимемлекеттік сектор субъектілерінің валюталық түсімнің 50% міндетті түрде сатуы, БЖЗК үшін валютаны сатып алуды тоқтату және Ұлттық қордан қосымша трансферттер арқылы валютаның түсуі сияқты қосымша шаралар теңгенің одан әрі әлсіреуіне жол бермеді. Курстың ағымдағы құбылмалылығы бизнес пен халық тарапынан теңгеге деген сенімнің төмендігін көрсетеді. Іргелі факторлардың нашарлауы теңге бағамының күрт төмендеуіне әкеледі, ал іргелі факторлардың жақсаруы теңгенің нығаюына әкеліп соқтыратын кері әсер іс жүзінде байқалмайды.

ҚАЗАҚСТАННЫҢ САҚТАНДЫРУ СЕКТОРЫ

2025 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Қазақстан Республикасының сақтандыру секторы **25** сақтандыру ұйымымен ұсынылған, оның **10-ы** өмірді сақтандыру компаниялары

2024 жылы сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының **активтері 25,3%-ға 3,1 трлн теңгеге** дейін ұлғайды. Активтердің өсуі негізінен сақтандыру қызметі бойынша кірістердің өсуіне байланысты болады. Активтер құрылымында ең көп үлесті (активтердің 82%) бағалы қағаздар алады – **2,4 трлн теңге**, ол 2024 жылы **35,6%-ға** ұлғайды.

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының 2024 жылғы міндеттемелері **37,0%-ға 2,2 трлн теңгеге** дейін ұлғайды. Міндеттемелердің ұлғаюы негізінен сақтандыру резервтерінің **43,1%-ға 1,9 трлн теңгеге** дейін өсуі есебінен болды.

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының меншікті капиталы 2024 жылы **4,5%-ға 945 млрд теңгеге** дейін өсті.

2024 жылдың басынан бастап жеке және заңды тұлғалар бойынша жасалған сақтандыру шарттарының саны **23 031 375** құрады, бұл 2023 жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда **36,1%-ға** артық. Өсім негізінен жазатайым оқиғалардан сақтандыру бойынша жасалған шарттар санының **5 724 750** шартқа немесе **160,4%-ға** ұлғаюына байланысты.

2024 жылы сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша қабылданған **сақтандыру сыйлықақыларының** көлемі **1,5 трлн теңгені** құрады, бұл 2023 жылмен (2024 жылғы желтоқсанда-169 млрд теңге) салыстырғанда **50,6%-ға** артық.

Міндетті сақтандыру бойынша 2024 жылы қабылданған сақтандыру сыйлықақыларының көлемі **251,7 млрд теңгені** құрады, бұл 2023 жылмен (2024 жылғы желтоқсанда-28,2 млрд теңге) салыстырғанда **29,9%-ға** артық. Өсім негізінен қызметкерді жазатайым оқиғалардан (**64,0%-ға** немесе **135,0 млрд теңгеге** ұлғаю) міндетті сақтандыру бойынша сыйлықақылардың ұлғаюымен байланысты.

Ерікті жеке сақтандыру бойынша 2024 жылы сақтандыру сыйлықақыларының көлемі **796,8 млрд теңгені** құрады, бұл 2023 жылмен салыстырғанда **123,1%-ға** артық. Өсім негізінен 395,8 млрд теңгені құрайтын сыйлықақыларымен және 2024 жылы 792,3%-ға өскен аннуитеттік сақтандыру есебінен болды.

Ерікті мүлдіктік сақтандыру бойынша 2024 жылға сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша қабылданған сақтандыру сыйлықақылары **458,2 млрд теңгені** құрады, бұл 2023 жылмен салыстырғанда **2,0%-ға** артық.

2024 жылы **сақтандыру төлемдерінің** көлемі **334,2 млрд теңгені** құрады, бұл 2023 жылмен салыстырғанда **21,9%-ға** артық. Барлығы 1 334 133 төлем жүзеге асырылды.

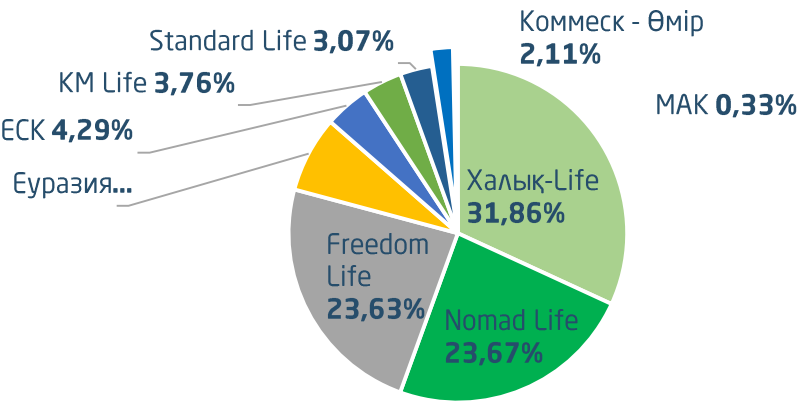
Сақтандыру секторының негізінен сақтандыру қызметінен түскен кірістер есебінен алынған **таза пайдасы** 2024 жылы **216,2 млрд** теңгені құрады, бұл 2023 жылмен салыстырғанда **18,2%-ға** артық.

Дереккөз: Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі

01.01.2025 ЖАҒДАЙ БОЙЫНША БӘСЕКЕЛЕСТІК ОРТАНЫ ЖӘНЕ САҚТАНДЫРУ ҚЫЗМЕТІН ЖЕДЕЛ ТАЛДАУ

01.01.2025 ж.жағдай бойынша жиынтық сақтандыру сыйлықақыларының көлемі бойынша ӨСК үлесі, мың тг. (ҚРҰБ сайтында деректерді жариялау негізінде) ӨСК үлесі

Ұйымның атауы	Жиынтық сақтандыру сыйлықақыларының көлемі, мың тг	Нарықтағы үлесі, %
Халық-Life	311 166 821	31,9%
Nomad Life	231 167 002	23,7%
Freedom Life	230 749 432	23,6%
Еуразия	71 006 681	7,3%
ЕСК	41 857 101	4,3%
KM Life	36 756 152	3,8%
Standard Life	29 934 852	3,1%
Коммекс - Өмір	20 636 483	2,1%
МАК	3 247 010	0,3%
BCC Life	150 319	0,02%
Жиыны	976 671 853	100,00%

ӨСК үлестерінің өзгеруі (2023 жылға қатысты)

Ұйымның атауы	Сыйлықақылар		Нарықтағы үлесі, %		2023 жылмен салыстырғанда үлестің өзгеруі	2023-пен салыстырғанда жалпы кірістің өсімі
	01.01.2024	01.01.2025	01.01.2024	01.01.2025		
Халық-Life	165 451 335	311 166 821	32,8%	31,9%	-0,89%	88,07%
Nomad Life	128 056 670	231 167 002	25,3%	23,7%	-1,68%	80,52%
Freedom Life	85 743 250	230 749 432	16,97%	23,6%	6,66%	169,12%
Еуразия	28 698 773	71 006 681	5,7%	7,3%	1,59%	147,42%
ЕСК	39 520 119	41 857 101	7,8%	4,3%	-3,54%	5,91%
KM Life	28 159 603	36 756 152	5,6%	3,8%	-1,81%	30,53%
Standard Life	18 110 274	29 934 852	3,6%	3,1%	-0,5%	65,3%
Коммекс - Өмір	8 797 661	20 636 483	1,7%	2,1%	0,37%	134,57%
МАК	2 725 500	3 247 010	0,5%	0,3%	-0,21%	19,13%
BCC Life		150 319		0,02%		
Жиыны	505 263 185	976 671 853	100,00%	100,00%		93,30%

2024 жылы өмірді сақтандыру нарығының көлемі өткен жылмен салыстырғанда 95%-ға өсті. Өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда нарық үлесінің өсуі "Freedom Life", "Еуразия", "Коммес-Өмір" байқалады

2024 жылдың қорытындысы бойынша өмірді сақтандыру компаниялары жинаған сақтандыру сыйлықақыларының жиынтық көлемі 976,7 млрд. теңгені құрады. Жиналған сыйлықақылар көлемі бойынша жетекші орындар келесі компаниялар арасында бөлінді: "Халық-Life" - 32%, "Nomad Life" - 23,7%, "Freedom Life" - 23,6%.

АЙЛАР БОЙЫНША ӨСК ЖИЫНТЫҚ САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫЛАРЫНЫҢ КӨЛЕМІ, МЫҢ. ТЕҢГЕ

ӨСК	Қаңтар	Ақпан	Наурыз	Сәуір	Мамыр	Маусым	Шілде	Тамыз	Қыркүйек	Қазан	Қараша	Желтоқсан	Өспелі қорытындымен жиыны
Халық-Life	15 618 504	21 013 484	18 134 928	22 553 409	28 592 599	25 235 804	35 092 372	35 333 098	29 105 383	27 769 611	24 231 753	28 485 876	311 166 821
Nomad Life	14 152 310	11 057 962	11 981 792	13 878 475	15 452 446	13 608 273	21 737 622	23 363 376	21 587 825	25 582 010	25 851 706	32 913 205	231 167 002
Freedom Life	10 011 033	11 623 603	11 203 607	17 672 907	17 059 163	17 990 067	20 795 970	24 980 059	23 557 328	24 547 625	23 850 157	27 457 913	230 749 432
Еуразия	2 675 207	3 298 744	3 870 169	4 570 131	4 093 127	4 649 857	10 889 627	8 902 359	4 748 663	5 950 963	6 429 516	10 928 318	71 006 681
ЕСК	3 004 295	3 111 688	3 363 423	3 624 373	3 616 873	3 360 952	3 838 976	3 427 703	3 281 925	3 681 219	3 763 826	3 781 848	41 857 101
KM Life	4 228 246	1 180 849	1 083 274	6 266 789	1 215 240	2 639 394	4 395 209	1 038 447	1 206 188	3 889 474	761 536	8 851 506	36 756 152
Standard Life	1 603 543	1 771 142	1 760 920	3 191 417	3 873 504	2 795 938	3 200 887	3 647 823	3 038 246	1 982 090	1 493 232	1 576 110	29 934 852
Коммекс-Өмір	777 170	873 411	927 349	1 194 206	1 384 980	994 308	1 585 570	2 079 884	2 973 365	1 909 312	2 051 906	3 885 022	20 636 483
МАК	241 230	354 967	425 419	640 717	134 140	166 796	193 595	91 108	162 929	51 909	576 468	207 732	3 247 010
BCC Life												150 319	150 319
Жиыны	52 311 538	54 285 850	52 750 881	73 592 424	75 422 072	71 441 389	101 729 828	102 863 857	89 661 852	95 364 213	89 010 100	118 237 849	976 671 853

01.01.2025 Ж. ЖАҒДАЙ БОЙЫНША САҚТАНДЫРУ ТҮРЛЕРІ БӨЛІНІСІНДЕ ӨСК-ГЕ САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫЛАРЫНЫҢ ТҮСІМІ, МЫҢ ТЕҢГЕДЕ

ӨСК	ӨҮС	ЗА	ЖОМС	БАРЛЫҒЫ 3 класс бойынша	АС	МБЖЖ	ЖШ	Басқа түрлері	БАРЛЫҒЫ
Халық-Life	105 643 124	163 706 356	37 286 294	306 635 774	1 427 761	415 841	2 662 337	25 108	311 166 821
Nomad Life	44 403 468	148 928 120	30 949 624	224 281 212	120 919	223 252	5 841 207	700 412	231 167 002
Freedom Life	38 987 303	74 406 828	11 733 170	125 127 301	72 670	98 466	105 237 001	213 994	230 749 432
Еуразия	10 422 338	35 951 342	23 422 948	69 796 628	288 002	71 604	77 552	772 895	71 006 681
ЕСК	27 748 092	0	0	27 748 092	0	0	9 275 899	4 833 110	41 857 101
KM Life	1 131 671	11 126	20 750 648	21 893 445	3 399 013	0	11 460 535	3 159	36 756 152
Standard Life	4 573 397	15 566 920	8 867 636	29 007 953	255 410	20 789	650 700	0	29 934 852
Коммекс-Өмір	395 357	17 393 368	2 714 356	20 503 081	0	0	57 513	75 889	20 636 483
МАК	4 358	1 187 048	2 022 300	3 213 706	32 952	0	352	0	3 247 010
BCC Life	116 958	0	915	117 873	0	0	32 446	0	150 319
Жиыны	233 426 066	457 151 108	137 747 891	828 325 065	5 596 727	829 952	135 295 542	6 624 567	976 671 853
	23,9%	46,8%	14,1%	84,8%	0,6%	0,1%	13,9%	0,7%	100,0%

01.01.2025 Ж. ҚЫЗМЕТТІК МІНДЕТТЕРІН ОРЫНДАУ КЕЗІНДЕ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒАЛАРДАН МІНДЕТТІ САҚТАНДЫРУ (ЖОМС) БОЙЫНША САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫЛАРЫНЫҢ ТҮСІМІ, МЫҢ ТГ. ТГ.

ӨСК	Сыйлықақылар, мың тг				Нарық үлесі, %			Өзгерту желтоқсан қарашаға
	01.11.2024	01.12.2024	01.01.2025	Желтоқсан айындағы факт	01.11.2024	01.12.2024	01.01.2025	
Халық-Life	33 390 195	35 156 552	37 286 294	2 129 742	29,85%	29,40%	27,07%	-2,33%
Nomad Life	25 978 643	28 165 331	30 949 624	2 784 293	23,22%	23,55%	22,47%	-1,08%
Еуразия	21 419 624	22 602 243	23 422 948	820 705	19,15%	18,90%	17,00%	-1,90%
KM Life	11 623 978	12 161 610	20 750 648	8 589 038	10,39%	10,17%	15,06%	4,89%
Freedom Life	8 401 983	9 033 844	11 733 170	2 699 326	7,51%	7,55%	8,52%	0,96%
Standard Life	7 554 604	8 202 583	8 867 636	665 053	6,75%	6,86%	6,44%	-0,42%
Коммекс-Өмір	2 207 329	2 422 039	2 714 356	292 317	1,97%	2,03%	1,97%	-0,05%
МАК	1 280 126	1 838 738	2 022 300	183 562	1,14%	1,54%	1,47%	-0,07%
BCC Life			915	915	0,00%	0,00%	0,00%	
Жиыны	111 856 482	119 582 940	137 747 891	18 164 951	100%	100%	100%	

ӨСК	Қаңтар	Ақпан	Наурыз	Сәуір	Мамыр	Маусым	Шілде	Тамыз	Қыркүйек	Қазан	Қараша	Желтоқсан	Жиыны
Халық-Life	2 914 261	7 172 657	3 086 332	3 072 348	3 417 042	2 542 983	3 376 010	3 334 168	2 156 003	2 318 391	1 766 357	2 129 742	37 286 294
Nomad Life	3 137 657	2 168 781	2 608 239	2 447 221	3 586 388	1 760 483	2 719 566	2 819 878	1 591 494	3 138 936	2 186 688	2 784 293	30 949 624
Еуразия	913 813	1 688 281	1 807 862	2 694 675	1 082 366	1 848 223	5 062 970	3 513 629	1 622 616	1 185 189	1 182 619	820 705	23 422 948
KM Life	1 030 911	723 691	600 848	2 986 783	882 862	2 280 325	1 104 638	655 591	787 310	571 019	537 632	8 589 038	20 750 648
Freedom Life	487 911	804 979	555 606	1 230 950	1 000 359	643 043	447 621	1 764 131	565 937	901 446	631 861	2 699 326	11 733 170
Standard Life	430 483	592 094	720 134	1 309 327	1 516 394	631 222	747 011	518 698	666 585	422 656	647 979	665 053	8 867 636
Коммекс-Өмір	119 275	184 386	232 788	191 151	398 141	176 528	306 881	196 453	249 896	151 830	214 710	292 317	2 714 356
МАК	26 395	66 775	176 029	300 903	64 255	165 598	193 595	91 108	153 611	41 857	558 612	183 562	2 022 300
BCC Life												915	915
Жиыны	9 060 706	13 401 644	9 787 838	14 233 358	11 947 807	10 048 405	13 958 292	12 893 656	7 793 452	8 731 324	7 726 458	18 164 951	137 747 891

Егер 2023 жылдың қорытындысы бойынша сақтандыру ұйымдары 87 млрд теңге сомасына ЖОМС шарттарын жасаса, 2024 жылы бұл көрсеткіш 137,7 млрд теңгені құрады. Нарықтың өсуі - 50,7 млрд теңгені немесе 58%-ды құрады. Бұл ретте, егер 2023 жылдың қорытындысы бойынша жасасқан ЖОМС шарттарының саны 177,8 мың бірлікті құраса, 2024 жылы бұл көрсеткіш 168,6 мыңды құрады. Кезеңдермен салыстырғанда ЖОМС қамтудың төмендеуі - 5,5%. ықтимал себеп - тексерулер мен айыппұлдардың қаупі негізгі қозғаушы фактор болған кезде 2023 жылы қамтудың күрт өсуінен кейінгі табиғи түзету. Сыйлықтарды жалпы жинау бойынша көрсеткіштердің өзгеру себептерінің бірі ҚРҰБ есептерін қалыптастыру әдіснамасының өзгеруі болып табылады. Мерзім қорытындысы бойынша жиналған ЖОМС сыйлықақылары бойынша көшбасшы позициялар былайша бөлінді: "Халық-Life" - 27%, "Nomad Life" - 22,5%, "Еуразия" - 17%. Нарықтағы үш ірі ойыншының жиынтық үлесі 66,5% құрайды.

АННУИТЕТТІК САҚТАНДЫРУ БОЙЫНША САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫЛАРЫНЫҢ (ЗА-ДАН БАСҚА) 01.01.2025 Ж. ТҮСІМІ, МЫҢ. ТГ.

ӨСК	Сыйлықақылар, мың тг				Нарық үлесі, %			Өзгерту желтоқсан қарашаға
	01.11.2024	01.12.2024	01.01.2025	Желтоқсан айындағы факт	01.11.2024	01.12.2024	01.01.2025	
«KM Life»	3 098 331	3 234 820	3 399 013	164 193	65,53%	64,38%	60,73%	-3,65%
«Халық-Life»	1 094 222	1 218 654	1 427 761	209 107	23,14%	24,25%	25,51%	1,26%
«Еуразия»	125 107	125 107	288 002	162 895	2,65%	2,49%	5,15%	2,66%
«Standard Life»	216 115	227 884	255 410	27 526	4,57%	4,54%	4,56%	0,03%
«Nomad Life»	108 910	113 822	120 919	7 097	2,30%	2,27%	2,16%	-0,10%
«Freedom Life»	69 014	71 528	72 670	1 142	1,46%	1,42%	1,30%	-0,13%
«МАК»	16 750	32 952	32 952	0	0,35%	0,66%	0,59%	-0,07%
«Коммекс-Өмір»	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Жиыны	4 728 449	5 024 767	5 596 727	571 960	100%	100%	100%	0%

ӨСК	Қаңтар	Ақпан	Наурыз	Сәуір	Мамыр	Маусым	Шілде	Тамыз	Қыркүйек	Қазан	Қараша	Желтоқсан	Жиыны
«KM Life»	370 777	397 702	390 987	360 271	224 096	257 110	265 786	277 552	342 312	211 738	136 489	164 193	3 399 013
«Халық-Life»	94 558	150 893	53 403	156 818	138 235	162 044	104 444	94 512	101 765	37 550	124 432	209 107	1 427 761
«Еуразия»	812	0	0	124 295	0	0	0	0	0	0	0	162 895	288 002
«Standard Life»	5 027	28 484	3 861	11 538	47 972	8 941	24 312	13 498	54 517	17 965	11 769	27 526	255 410
«Nomad Life»	4 770	12 460	5 781	52 210	3 504	5 120	3 033	3 652	9 980	8 400	4 912	7 097	120 919
«Freedom Life»	1 838	2 660	1 865	1 833	1 487	2 397	1 736	1 900	51 257	2 041	2 514	1 142	72 670
«МАК»	260	8 754	5 165	0	0	1 198	0	0	818	555	16 202	0	32 952
«Коммекс-Өмір»	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Жиыны	478 042	600 953	461 062	706 965	415 294	436 810	399 311	391 114	560 649	278 249	296 318	571 960	5 596 727

2024 жылдың қорытындысы бойынша аннуитеттік сақтандыру бойынша сыйлықақылардың жиынтық көлемі **5,6 млрд. теңгені** құрады. Есепті кезеңде келесі ӨСК сыйлықақыларының ең көп түсімі: “KM Life” – 61%, “Халық-Life” – 25,5%.

01.01.2025 Ж. ЗЕЙНЕТАҚЫ АННУИТЕТІ БОЙЫНША САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫЛАРЫНЫҢ ТҮСІМІ, МЫҢ. ТГ.

ӨСК	Сыйлықақы, мың тг				Нарық үлесі, %			
	01.11.2024	01.12.2024	01.01.2025	Желтоқсан айындағы факт	01.11.2024	01.12.2024	01.01.2025	Өзгерту желтоқсан қарашаға
Халық-Life	126 728 899	143 307 401	163 706 356	20 398 955	37,02%	36,48%	35,81%	-0,67%
Nomad Life	104 969 110	124 719 953	148 928 120	24 208 167	30,67%	31,75%	32,58%	0,82%
Freedom Life	55 948 663	63 967 887	74 406 828	10 438 941	16,35%	16,29%	16,28%	-0,01%
Еуразия	26 520 738	30 500 686	35 951 342	5 450 656	7,75%	7,77%	7,86%	0,10%
Standard Life	14 905 839	15 278 576	15 566 920	288 344	4,4%	3,9%	3,4%	-0,5%
Коммекс-Өмір	12 047 756	13 846 045	17 393 368	3 547 323	3,52%	3,53%	3,80%	0,28%
МАК	1 165 537	1 165 537	1 187 048	21 511	0,34%	0,30%	0,26%	-0,04%
KM Life			11 126	11 126			0,002%	
Жиыны	342 286 542	392 786 085	457 151 108	64 365 023	100%	100%	100%	

ӨСК	Қаңтар	Ақпан	Наурыз	Сәуір	Мамыр	Маусым	Шілде	Тамыз	Қыркүйек	Қазан	Қараша	Желтоқсан	Жиыны
Халық-Life	5 326 383	6 229 639	7 050 701	10 344 685	11 957 679	12 037 081	19 917 485	20 112 348	17 361 152	16 391 746	16 578 502	20 398 955	163 706 356
Nomad Life	4 024 081	5 630 968	6 075 510	8 198 082	8 639 019	8 750 439	14 482 723	17 148 681	15 531 410	16 488 197	19 750 843	24 208 167	148 928 120
Freedom Life	3 848 497	3 451 656	3 572 889	4 684 236	4 968 246	5 675 623	7 090 142	7 952 207	7 698 752	7 006 415	8 019 224	10 438 941	74 406 828
Еуразия	1 144 273	825 156	1 284 733	1 794 981	1 940 545	2 416 409	5 175 119	4 839 886	2 758 957	4 340 679	3 979 948	5 450 656	35 951 342
Standard Life	891 744	639 126	714 055	1 297 342	1 607 251	1 782 583	2 139 081	2 737 781	1 939 607	1 157 269	372 737	288 344	15 566 920
Коммекс-Өмір	599 359	624 534	628 820	966 727	954 498	761 508	1 250 599	1 854 388	2 690 203	1 717 120	1 798 289	3 547 323	17 393 368
МАК	214 575	279 438	244 225	339 814	69 885	0	0	0	8 500	9 100	0	21 511	1 187 048
KM Life												11 126	11 126
Жиыны	16 048 912	17 680 517	19 570 933	27 625 867	30 137 123	31 423 643	50 055 149	54 645 291	47 988 581	47 110 526	50 499 543	64 365 023	457 151 108

2024 жылдың қорытындысы бойынша зейнетақы аннуитеттері нарығының сыйымдылығы **457,2 млрд. теңгені** құрады, 2023 жылы бұл көрсеткіш **135,4 млрд теңгені құрады**, ал 2022 жылдың қорытындысы бойынша **81 млрд теңгеге** тең болды, бұл ретте 2024 жылдың қорытындысы бойынша **57 019 шарт (шарт үшін 8 млн теңге)**, 2023 жылы - **16 726 шарт (шарт үшін 8,1 млн теңге)** жасалды, 2022 жылы - **7196 шарт (бір шартқа 11,2 млн теңге)** құрады.

Бір жылдағы өсім - **321,8 млрд** немесе бір жылдағы **238%**.

“Халық-Life”, “Nomad Life” және “Freedom Life” үш ірі ойыншысының жиынтық үлесі 84,7% құрайды.

2024 жылдың соңында ӨСК пайдасына БЖЗҚ-дан зейнетақы жинақтарының шығу көлемі 394,5 млрд. теңгені құрады.

Салыстыру үшін, 2023 жылдың қорытындысы бойынша сақтандыру ұйымдарына 54 млрд. теңге аударылды.

ЖЫЛ	2020		2021		2022		2023		2024	
БЖЗҚ-дан сақтандыру ұйымдарына шығу	46 325 642	65%	60 503 304	47%	25 993 652	32%	54 007 595	40%	394 543 066	86%
БЖЗҚ-дан шығуды есепке алмағанда, зейнетақы аннуитеті бойынша жиналған сыйлықақылардың көлемі	25 042 567	35%	69 452 103	53%	54 935 424	68%	81 380 485	60%	62 608 042	14%
Зейнетақы аннуитеті бойынша жиналған сыйлықақылардың жалпы саны	71 368 209	100%	129 955 407	100%	80 929 076	100%	135 388 080	100%	457 151 108	100%

01.01.2025 Ж. ӨМІРДІ САҚТАНДЫРУ БОЙЫНША САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫЛАРЫНЫҢ ТҮСІМІ, МЫҢ. ТГ..

ӨСК	Сыйлықақылар, мың тг				Нарық үлесі, %			
	01.11.2024	01.12.2024	01.01.2025	Желтоқсан айындағы факт	01.11.2024	01.12.2024	01.01.2025	Өзгерту желтоқсан қарашаға
Халық-Life	95 648 098	101 224 671	105 643 124	4 418 453	48,47%	47,34%	45,26%	-2,08%
Nomad Life	39 104 167	41 440 634	44 403 468	2 962 834	19,82%	19,38%	19,02%	-0,36%
Freedom Life	30 160 821	34 530 165	38 987 303	4 457 138	15,29%	16,15%	16,70%	0,6%
ЕСК	22 910 227	25 313 090	27 748 092	2 435 002	11,61%	11,84%	11,89%	0,05%
Еуразия	4 680 278	5 938 547	10 422 338	4 483 791	2,37%	2,78%	4,46%	1,7%
Standard Life	3 509 787	3 981 101	4 573 397	592 296	1,78%	1,86%	1,96%	0,1%
KM Life	957 050	1 044 522	1 131 671	87 149	0,49%	0,49%	0,48%	0,01%
Коммекс-Өмір	343 623	367 556	395 357	27 801	0,17%	0,17%	0,17%	0,0%
BCC Life			116 958	116 958			0,05%	0,05%
МАК	398	1 818	4 358	2 540	0,00%	0,00%	0,00%	0,0%
Жиыны	197 314 449	213 842 104	233 426 066	19 583 962	100%	100%	100%	0,00%

ӨСК	Қаңтар	Ақпан	Наурыз	Сәуір	Мамыр	Маусым	Шілде	Тамыз	Қыркүйек	Қазан	Қараша	Желтоқсан	Жиыны
Халық-Life	7 201 184	7 264 471	7 833 840	8 881 453	12 965 291	10 260 235	11 546 049	11 592 080	9 264 997	8 838 498	5 576 573	4 418 453	105 643 124
Nomad Life	6 845 287	3 108 647	3 174 872	3 090 783	3 115 807	3 002 652	4 384 706	2 990 563	3 981 530	5 409 320	2 336 467	2 962 834	44 403 468
Freedom Life	2 710 765	2 818 875	2 885 915	2 938 941	2 984 815	3 087 632	3 465 535	3 234 301	2 645 267	3 388 775	4 369 344	4 457 138	38 987 303
ЕСК	2 102 756	2 098 193	2 254 037	2 484 759	2 450 065	2 256 796	2 583 420	2 132 277	2 126 172	2 421 752	2 402 863	2 435 002	27 748 092
Еуразия	476 306	652 750	597 541	327 785	363 190	331 958	630 225	528 557	355 883	416 083	1 258 269	4 483 791	10 422 338
Standard Life	276 024	410 141	321 783	371 210	344 307	371 733	289 489	367 307	375 589	382 204	471 314	592 296	4 573 397
KM Life	72 371	102 395	90 216	99 710	107 876	95 270	113 398	105 152	76 600	94 062	87 472	87 149	1 131 671
Коммекс-Өмір	50 271	56 138	55 912	26 538	24 539	47 206	17 916	18 416	21 105	25 582	23 933	27 801	395 357
BCC Life												116 958	116 958
МАК	0	0	0	0	0		0	0	0	398	1 420	2 540	4 358
Жиыны	19 734 964	16 511 610	17 214 116	18 221 179	22 355 890	19 453 482	23 030 738	20 968 653	18 847 143	20 976 674	16 527 655	19 583 962	233 426 066

2024 жылдың қорытындысы бойынша ӨСК өмірді ерікті сақтандыру өнімдерін сату шеңберінде **233,4 млрд. теңге** көлемінде сыйлықақы жинады. 2023 жылы бұл көрсеткіш **225 млрд. теңгені** құрады. Өсім – **4%**. Өмірді ерікті сақтандыру нарығының 81% үш көшбасшыға тиесілі: нарық үлесі 45,3% Halyk-Life, 19% нарық үлесімен Nomad Life және 16,7% үлесімен Freedom Life.

01.01.2025 Ж. МЕМЛЕКЕТТІК БІЛІМ БЕРУ ЖИНАҚТАУ ЖҮЙЕСІ ШЕҢБЕРІНДЕ БАҒДАРЛАМАЛАР БОЙЫНША САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫЛАРЫНЫҢ ТҮСІМІ, МҢҢ. ТГ.

ӨСК	Сыйлықақылар, мҢҢ ТГ				Нарық үлесі, %			
	01.11.2024	01.12.2024	01.01.2025	Желтоқсан айындағы факт	01.11.2024	01.12.2024	01.01.2025	Өзгерту желтоқсан қарашаға
Халық-Life	321 762	379 425	415 841	36 416	56,63%	58,58%	50,10%	-8,48%
Nomad Life	92 112	98 375	223 252	124 877	16,21%	15,19%	26,90%	11,71%
Freedom Life	74 627	85 160	98 466	13 306	13,13%	13,15%	11,86%	-1,28%
Еуразия	65 722	66 823	71 604	4 781	11,57%	10,32%	8,63%	-1,69%
Standard Life	13 973	17 898	20 789	2 891	2,46%	2,76%	2,50%	-0,26%
Жиыны	568 196	647 681	829 952	182 271	100%	100%	100%	0

ӨСК	Қаңтар	Ақпан	Наурыз	Сәуір	Мамыр	Маусым	Шілде	Тамыз	Қыркүйек	Қазан	Қараша	Желтоқсан	Өспелі қорытындымен жиыны
Халық-Life	3 300	1 494	10 109	2 234	13 299	56 835	32 017	41 214	100 844	60 416	57 663	36 416	415 841
Nomad Life	4 724	7 424	4 280	6 321	12 567	5 019	12 950	4 213	5 947	28 667	6 263	124 877	223 252
Freedom Life	2 811	5 925	7 435	3 810	7 271	6 615	5 065	9 891	13 180	12 624	10 533	13 306	98 466
Еуразия	402	4 425	16 639	27 613	9 681	482	2 576	1 996	717	1 191	1 101	4 781	71 604
Standard Life	265	1 297	1 087	2 000	1 178	1 459	994	1 749	1 948	1 996	3 925	2 891	20 789
Жиыны	11 502	20 565	39 550	41 978	43 996	70 410	53 602	59 063	122 636	104 894	79 485	182 271	829 952

Мемлекеттік білім беру жинақтау жүйесі шеңберіндегі өмірді сақтандыру бағдарламасы 2023 жылы белсенді түрде ілгерілей бастады. Қазіргі уақытта осы бағдарламаны іске асырумен бес ӨСК айналысады.

МБЖЖ шеңберінде ӨСК жинаған сыйлықақылардың жиынтық көлемі **830 млн теңгені** құрады.

2023 жылы бұл көрсеткіш **402,5 млн теңгеге** тең болды.

Сондай-ақ, 2025 жылдың қаңтарында ҚР Президенті «Келешек» жинақ жүйесі туралы заңға қол қойғанын атап өткен жөн, оған сәйкес мемлекет екінші деңгейдегі банктерде немесе сақтандыру ұйымдарында ЖОЖ шеңберінде пайдасына білім беру гранты ашылған балаларға қосымша бастапқы білім беру капиталын бөледі.

Бағдарламаның шарты - балалар салым ашылған кезде 5 жастан кіші болуы керек.

01.01.2025 ЖЫЛҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША ӨСК НЕГІЗГІ ҚАРЖЫЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ
(ҚРҰБ САЙТЫНДА ДЕРЕКТЕРДІ ЖАРИЯЛАУ НЕГІЗІНДЕ), МЫҢ ТЕҢГЕМЕН

ӨСК	Активтер / Реттеуші		Сақтандыру резервтері	
	01.01.2024	01.01.2025	01.01.2024	01.01.2025
Халық-Life	365 236 659	576 116 210	261 102 578	437 611 662
Nomad Life	304 299 267	409 421 837	224 332 074	352 124 655
Freedom Life	138 324 275	257 086 295	80 944 838	159 862 728
KM Life	78 081 821	113 353 215	58 649 203	84 484 544
Еуразия	73 604 492	112 028 292	41 517 354	84 016 934
Standard Life	48 652 610	66 032 331	38 780 799	55 694 403
ЕСК	50 402 224	57 568 293	18 405 100	22 831 838
МАК	36 196 997	37 660 936	33 217 492	33 367 076
Коммекс – Өмір	23 880 915	37 539 264	12 707 833	28 428 021
BCC Life		10 495 531		152 122
Жиыны	1 118 679 260	1 677 302 204	769 657 271	1 258 573 983
ӨСК	Меншікті капитал / Реттеуші		Салық төленгеннен кейінгі таза пайда (залал)	
	01.01.2024	01.01.2025	01.01.2024	01.01.2025
Халық-Life	96 930 288	127 347 785	52 445 499	61 648 114
Freedom Life	34 552 534	48 787 772	14 061 318	12 147 422
ЕСК	30 547 629	32 276 706	6 854 808	4 964 445
Еуразия	26 089 822	23 442 399	6 447 782	48 058
Nomad Life	25 736 053	23 797 206	19 338 173	219 725
KM Life	13 096 759	17 447 706	4 048 875	6 883 262
Коммекс – Өмір	10 324 553	8 067 533	-489 474	-1 427 349
Standard Life	8 545 075	9 040 671	862 817	399 188
МАК	2 720 637	3 790 575	-1 639 890	835 475
BCC Life	-	10 226 668	-	74 926
Жиыны	248 543 350	304 225 021	101 929 908	85 793 266

2024 жылдың қорытындысы бойынша залал “Коммекс-Өмір” ӨСК-де тіркелді.

01.01.2025 Ж. ЖАҒДАЙ БОЙЫНША ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒАЛАРДАН САҚТАНДЫРУ БОЙЫНША САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫЛАРЫНЫҢ ТҮСІМІ , МЫҢ. ТГ.

Сақтандыру компаниясының атауы	қаңтар	ақпан	наурыз	сәуір	мамыр	маусым	шілде	тамыз	қыркүйек	қазан	қараша	желтоқсан	Жиыны
Freedom Life	2 954 230	4 470 891	4 171 129	8 789 183	8 087 921	8 561 209	9 774 211	12 005 955	12 561 224	13 214 805	10 807 459	9 838 784	105 237 001
KM Life	2 753 692	-43 159	642	2 819 976	255	5 191	2 911 150	177	23	3 012 610	-22	0	11 460 535
ЕСК	617 790	693 097	742 446	775 700	795 534	748 358	829 545	809 643	733 549	813 478	863 275	853 484	9 275 899
Nomad Life	74 419	63 213	52 770	40 233	45 323	41 862	91 325	347 218	406 273	414 135	1 501 668	2 762 768	5 841 207
Халық-Life	77 361	192 886	99 726	94 626	98 584	174 543	114 442	157 512	118 176	121 999	124 363	1 288 119	2 662 337
Standard Life	0	100 000	0	200 000	356 402	0	0	8 790	0	0	-14 492	0	650 700
Еуразия	9 279	7 631	6 263	4 961	7 744	5 908	6 994	7 405	5 657	4 830	6 497	4 383	77 552
Коммекс - Өмір	3 569	3 539	4 100	4 177	3 179	4 737	4 498	4 711	5 140	6 208	6 296	7 359	57 513
BCC Life												32 446	32 446
МАК	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	233	119	352
“Еуразия” СК	52 430	46 913	53 001	33 318	27 381	44 143	38 297	37 205	35 871	929 910	2 466 560	3 457 318	7 222 347
“Халық” Сақтандыру компаниясы”	38 211	18 512	51 373	71 762	76 482	99 726	251 236	97 541	154 691	87 445	67 751	70 709	1 085 439
НОМАД Иншуранс	7 269	14 252	46 315	57 722	53 249	34 456	11 378	6 983	9 118	70 937	51 986	84 981	448 646
НСК	20 510	16 103	19 683	16 857	15 099	11 886	12 752	11 903	12 737	13 943	14 145	12 618	178 236
“Jusan Garant” СК	807	1330	2621	1 811	3 940	4 035	3 529	19 588	30 922	29 633	30 590	30 155	158 961
“Amanat” СК	2 418	5 368	3 359	6 281	19 586	30 114	10 775	18 464	9 799	13 097	10 546	11 061	140 868
“Қазақмыс” СК	2 995	9	325	21 316	9 272	30 336	90	163	7 012	27 693	1 792	22 299	123 302
Сентрас Иншуранс	7 836	7 421	5 916	5 044	4 565	3 665	3 066	11 156	8 163	6 173	8 357	8 541	79 903
“Basel” СК	223	214	294	511	687	1 093	946	644	638	3 519	4 942	58 347	72 058
“АСКО” СК	1 322	1 507	1 340	1 983	2 457	7 018	5 155	6 171	7 413	8 414	8 658	8 510	59 948
Freedom Finance Insurance	0	1681	10600	39	64	5 617	725	1 783	144	295	86	1 054	22 088
“Виктория” СК	1 357	4 030	2 414	607	436	458	560	266	435	298	330	512	11 703
“Sinoasia B&R” СК	337	329	8	1	57	175	7	1	7	1	0	1	924
“ИНТЕРТИЧ” ҚДЖМСҚ	25	90	40	30	9	7	3	12	4	28	0	11	259
“ТрансОйл” СК	37	87	35	48	7	14	0	0	0	1	0	0	229
Жиыны	6 626 117	5 605 944	5 274 400	12 946 186	9 608 233	9 814 551	14 070 684	13 553 291	14 106 996	18 779 452	15 961 020	18 553 579	144 900 453

01.01.2025 ЖЫЛҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ САҚТАНДЫРУ (ҚАЙТА САҚТАНДЫРУ) ҰЙЫМДАРЫНЫҢ ПРУДЕНЦИЯЛЫҚ НОРМАТИВТЕРДІ ОРЫНДАУЫ ТУРАЛЫ ЖИЫНТЫҚ МӘЛІМЕТТЕР (ҚРҰБ САЙТЫНДА ДЕРЕКТЕРДІ ЖАРИЯЛАУ НЕГІЗІНДЕ)

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының атауы	Қайта сақтандыру активтерін шегергендегі активтер	Төлем қабілеттілігі маржасының нормативі	Өтімділігі жоғары активтердің жеткіліктілік нормативі	Төлем қабілеттілігі маржасының нормативі	Нормативтерді орындау	
	А	Нтм>1 (ФМП/МРМ)	ӨАЖН>1	Нтм	Активтерді әртараптандыру нормативтері	Өтімділігі жоғары активтердің жеткіліктілік нормативі
					ӘН1-1-ӘН10	ӨАЖН
Халық Life	570 978 546	6,29	1,24	иә	иә	иә
Nomad Life	409 287 655	1,46	1,06	иә	иә	иә
Freedom Life	256 755 615	4,17	1,18	иә	иә	иә
KM Life	113 346 948	4,00	1,11	иә	иә	иә
Еуразия	111 982 655	4,17	1,18	иә	иә	иә
Standard Life	65 317 833	2,32	1,15	иә	иә	иә
Еуропалық Сақтандыру Компаниясы	57 004 477	2,39	1,38	иә	иә	иә
Мемлекеттік аннуитет компаниясы	35 390 349	1,86	1,11	иә	иә	иә
Коммекс – Өмір	37 521 146	1,82	1,17	иә	иә	иә
BCC Life	10 495 531	3,82	66,68	иә	жоқ	иә

01.01.2025 ж. пруденциалдық нормативтерді BCC Life (АЖН) қоспағанда, барлық ӨСК орындады.

ҚЫЗМЕТТІҢ НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫНА ШОЛУ

ҚЫЗМЕТТІҢ НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫНА ШОЛУ

ҚЖОМС

Бағдарлама 2005 жылдан бастап “Қызметкерлерді еңбек (қызметтік) міндеттерін атқару кезінде жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру туралы” тиісті заң қабылданған кезден бастап күшіне енеді.

Қызметкердің еңбек (қызметтік) міндеттерін атқару кезінде жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру өнімі, нәтижесінде қызметкердің еңбекке қабілеттілігін 30%-дан 100%-ға дейін жоғалту келтірілген залалды өтейді.

Төлемдер ай сайын аннуитеттік әдіспен жүзеге асырылады.

Осы класс бойынша заңды тұлға нысаны бойынша мемлекеттік мекемелерді қоспағанда, штатында жұмыскерлері бар барлық жұмыс істеп тұрған кәсіпорындар өз қызметкерлерін сақтандыруға міндетті.

Сақтандыру жағдайын іске асыру кезінде залал дәрежесін мемлекеттік комиссия белгілейді.

Сондай-ақ, ҚЖОМС бағдарламасы шеңберінде мемлекет 2024 жылы зиянды өндірісте кемінде 84 ай жұмыс істеген және зиянды жұмыс учаскесіне ауысқан адамдар үшін зейнетақы алдындағы аннуитет шарттарын жасасу опциясын енгізді.

Жеке зейнетақы жоспары (Зейнетақы аннуитеті).

Зейнетақы аннуитеттері – зейнетақы қорындағы жинақтаудың классикалық моделіне балама ретінде 1998 жылғы жинақтаушы зейнетақы жүйесі шеңберінде мемлекет Қазақстан нарығына енгізген бағдарламалар.

Зейнетақы аннуитеті бағдарламалары өмірді сақтандыру компаниялары арқылы іске асырылады және Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры кепілдік береді.

БЖЗҚ-да жинақтардың ең аз қажетті сомасы болған және белгілі бір жасқа толған кезде салымшы өзінің зейнетақы жинақтарын Қазақстан Республикасының аумағында мемлекеттік қаржы реттеушісі лицензиялаған өмірді сақтандыру жөніндегі кез келген компанияға аударуға құқылы.

Зейнетақы аннуитеті бойынша төлемдердің мөлшері шарт талаптарына сәйкес жылына бір рет ұлғайтылуға кепілдік беріледі.

Бұл ретте, модельдердің басты айырмашылығы БЖЗҚ-дан төлемдер тек зейнеткерлік жасқа толғаннан бастап және жинақ сомасы таусылғанға дейін жүргізіледі, ал зейнетақы аннуитеттері шеңберінде төлемдер өмір бойы және басталғанға дейін жүргізіледі

PROLife FIT

Пайда қатысатын ұлттық валютадағы өмірді ерікті жинақтаушы сақтандыру.

Тұрақты жарна сомасы бар ұзақ мерзімді жинақтау үшін қолайлы.

Сақтандыру сомасының мөлшері сақтандыру мерзіміне және клиенттің жасына байланысты.

Шарттың қолданылу мерзімі ішінде сақтанушы тұрақты жарналар жасайды, бұл оған сақтандыру қорғанысына кепілдік береді.

Егер сақтандыру тәуекелі іске асырылмаған жағдайда, клиент енгізілген соманы инвестициялық кірісті және сақтандыруды қорғаудың барлық кезеңін ескере отырып алады.

PROLife Gold

Тұрақты жарналар мен сақтандыру сомасын және АҚШ долларының бағамына байланыстыра отырып, өмірді ерікті жинақтаушы сақтандыру.

Шетел валютасына ұзақ мерзімді инвестициялар үшін қолайлы, оның мөлшері ағымдағы валюта бағамына байланысты мерзімді жарналар мүмкіндігі бар.

Сақтандыру сомасының мөлшері сақтандыру мерзіміне және клиенттің жасына байланысты.

Шарттың бүкіл қолданылу кезеңінде клиент тұрақты жарналар жасайды, бұл оған сақтандыру арқылы қорғауға кепілдік береді.

Сақтандыру тәуекелі іске асырылмаған жағдайда, клиент инвестициялық табысты және сақтандыру арқылы қорғаудың бүкіл кезеңін ескере отырып, валюта бағамын төлеу сәтіндегі өзекті бағамға байланысты енгізілген соманы алады.

PROLife Platinum

Біржолғы жарнасы бар және сақтандыру сомасын АҚШ долларының бағамына байланыстыра отырып, өмірді ерікті жинақтаушы сақтандыру.

Шетел валютасына ұзақ мерзімді инвестициялар үшін қолайлы.

Пайыздық мөлшерлеме тұрақты және банктік валюталық депозиттерден асып түседі.

Сақтандыру сомасының мөлшері мен есептелген табыс мөлшерлемесі сақтандыру мерзіміне және клиенттің жасына байланысты.

Клиент жүргізген біржолғы жарнадан кейін сақтандыру қорғанысы күшіне енеді және шарттың қолданылу мерзімі аяқталғанға дейін қолданылады.

Сақтандыру тәуекелі іске асырылмаған жағдайда, клиент инвестициялық табысты және сақтандыру арқылы қорғаудың бүкіл кезеңін ескере отырып, валюта бағамын төлеу сәтіндегі өзекті бағамға байланысты енгізілген соманы алады.

AQYL (МБЖЖ)

Мемлекеттің қатысуымен өмірді ерікті жинақтаушы сақтандыру. Төлем пайда алушы-баланың білім алуын қамтамасыз ету үшін жасалады. Балаларына білім беруді алдын ала ойластыратын және осы мақсат үшін алдын-ала үнемдей бастаған ата-аналар үшін қолайлы. Білім беруді жинақтаушы сақтандыру шартын жасасқаннан кейін ата-аналар балаларының білім алуына қаражат бөледі. Сақтандыру ұйымынан түскен табысқа қосымша баланың пайдасына мемлекеттен сыйлықақы есептеледі.

Мемлекет сыйлықақысының мөлшері өмірлік қиын жағдайдағы балалар үшін (жетімдер, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалар, мүгедектер, көп балалы және аз қамтылған отбасылардан шыққан балалар) 7% және азаматтардың қалған санаттары үшін 5%-ды құрайды.

Сақтандыру сомасының мөлшері сақтандыру мерзіміне және клиенттің жасына байланысты.

Шарттың бүкіл қолданылу кезеңінде клиент тұрақты жарналар жасайды, бұл оған сақтандыру арқылы қорғауға кепілдік береді.

Бағдарлама шеңберінде отандық жоғары оқу орындарында да, шетелдік ЖОО да білім ақысы төленеді.

Білім беру грантын немесе білім беруді қаржыландырудың өзге көзін берген жағдайда, бала мемлекеттік сыйлықты ескере отырып, жинақталған соманың барлығын ала алады, жинақтарды үшінші тұлғаның пайдасына аудара алады, өзге білім ала алады немесе тұрғын үй жағдайларын жақсартып алады.

ҚАРЖЫЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕР

ҚАРЖЫЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕР

ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ЕСЕП
2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

АКТИВТЕР	2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша	2023 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	53 573	44 031
Банктердегі депозиттер	7 716 199	4 534 481
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялар	3 884 443	4 200 621
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялар	38 055 618	31 312 463
“Кері РЕПО” операциялары	13 850 027	6 144 124
Басқа дебиторлық берешек	62 499	50 019
Қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер	715 607	700 665
Корпоративтік табыс салығы бойынша алдын ала төлем	639	-
Ағымдағы салық активтері	4 206	5 429
Кейінге қалдырылған салық активі	30 678	33 928
Негізгі құралдар	327 342	219 167
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер	121 659	112 072
Басқа активтер	206 343	330 023
Барлығы активтер	65 028 833	47 687 023
Капитал және міндеттемелер		
МІНДЕТТЕМЕЛЕР		
Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	53 025 222	37 028 170
Сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша кредиторлық берешек	332 522	295 908
Жалдау бойынша міндеттемелер	132 179	112 072
Басқа міндеттемелер	380 161	405 701
Міндеттемелердің жиынтығы	53 870 084	37 841 851
КАПИТАЛ		
Акционерлік капитал	2 551 102	2 551 102
Қайта бағалау бойынша резерв	623 853	527 445
Басқа резервтер	-	481 871
Бөлінбеген пайда	7 983 794	6 284 754
Барлығы капитал	11 158 749	9 845 172
Міндеттемелер мен капиталдың жиынтығы	65 028 833	47 687 023

ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ЖӘНЕ БАСҚА ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ЕСЕП
2024 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

	2024 жылға	2023 жылға
САҚТАНДЫРУ ҚЫЗМЕТІ:		
Сақтандыру түсімі	10 826 594	8 596 849
Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелердегі өзгерістер	(868 457)	1 168 913
Сақтандыру шарттары бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзетудің амортизациясы	(132 344)	(127 167)
Сақтандыру төлемдері бойынша шығындар	(4 453 125)	(2 578 847)
Қайта сақтандыру шарттары бойынша кірістер	85 092	102 133
Қайта сақтандыру шарттары бойынша кірісті шегергендегі сақтандыру төлемдері бойынша шығындар	(4 368 033)	(2 476 714)
Аквизикалық шығындар	(4 063 010)	(3 758 396)
Қайта сақтандыру шарттары бойынша активтердегі өзгерістер және сақтандыру сыйлықақылары бойынша шығындар	(646 006)	(126 365)
Қайта сақтандыру шарттары бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзетудің амортизациясы	(19 308)	40 027
Комиссиялық кірістер	1 790	32
Сақтандыру қызметі бойынша өзге де кірістер	20 028	11 590
Сақтандыру қызметінің нәтижелері	751 254	3 328 769
ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ:		
Пайыздық кіріс	6 530 738	5 404 220
Пайыздық шығын	(28 890)	(33 048)
Басқа инвестициялық кіріс	23 450	10 289
Инвестициялық қызметтің нәтижелері	6 525 298	5 381 461
Жалпы және әкімшілік шығындар	(6 523 134)	(6 281 259)
Шетел валютасындағы операциялар бойынша таза кірістер	692 438	(69 004)
Күтілетін несиелік шығындар	103 136	(103 136)
Басқа кірістер (шығындар)	(335 103)	(185 230)
Табыс салығы шегерілгенге дейінгі пайда	1 213 889	2 071 601
Табыс (шығын) салығы бойынша үнемдеу	3 280	(12 967)
Бір жылдағы таза пайда	1 217 169	2 058 634
БАСҚА ЖИЫНТЫҚ ТАБЫС		
Пайдаға немесе шығынға қайта жіктелген немесе кейіннен жіктелуі мүмкін баптар:		
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын борыштық инвестициялардың әділ құнының таза өзгеруі	96 408,000	128 834
Пайда немесе залал құрамына қайта жіктелген немесе кейіннен болуы мүмкін баптардың жиыны	96 408,000	128 834
Табыс салығын шегергендегі жыл ішіндегі өзге де жиынтық табыс (залал)	96 408,000	128 834
Бір жылдағы жиынтық табыстың жиыны	1 313 577,000	2 187 468
Акцияға шаққандағы пайда		
Акцияға шаққандағы базалық және бытыраңқы пайда (теңгемен)	684,000	1 157

ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ

ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ

Тәуекелдерді басқару саласындағы компания саясатының басты мақсаты жүргізілетін операциялардың түрі мен көлемін ескере отырып, компанияның тәуекелдерін тиімді айқындауды, жіктеуді, бағалауды және шектеуді қамтамасыз ететін тәуекелдерді бақылау әдістерін қолдана отырып, тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылаудың барабар жүйесін қамтамасыз ету болып табылады. Компанияның тәуекелдерді басқару жүйесінің табысты жұмыс істеуі мынадай міндеттерді шешу арқылы қамтамасыз етіледі:

- 1) ағымдағы операциялардың орындалуын бақылауды, тәуекелдер мониторингін, тәуекелдерді басқаруды және Компания қызметін ішкі бақылауды қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін ұйымдық иерархия құру;
- 2) Директорлар кеңесінің, алқалы кеңесші органдардың, басқарманың, тәуекелдерді басқару жөніндегі бөлімшенің және Компанияның басқа да органдарының тәуекелдерді басқару жөніндегі өкілеттіктері мен функционалдық міндеттерін айқындау;
- 3) Компанияда жүргізілетін барлық операциялар бойынша ішкі ережелер мен рәсімдерді сақтау;
- 4) Компанияның стратегиясына, саясатына, рәсімдеріне және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына қайшы келетін операциялар жасау мүмкіндігін болдырмау мақсатында компанияда барлық деңгейлерде жүргізілетін тәуекелдерге байланысты операциялардың мониторингі;
- 5) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген есептерді, нұсқамаларды, нормативтерді, қағидаларды, санкцияларды уақтылы және толық орындау;
- 6) Компанияның ішкі қағидалары мен рәсімдерінің сақталуын, Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген нұсқамалардың, нормативтердің, санкциялардың орындалуын бақылау;
- 7) есепті кезеңдегі Компания қызметін талдау, есепті кезеңге жоспарланған мақсаттарды орындау бойынша Компания басшылығының қызметін талдау, ағымдағы міндеттердің орындалуын тұрақты мониторингтеу;
- 8) сақтандыруға/ қайта сақтандыруға қабылданатын тәуекелдердің барабар бағалануын бақылау, техникалық тәуекелдердің шоғырлануын мониторингтеу.
- 9) Компанияның қаржылық жағдайын тұрақты талдау, активтер мен міндеттемелерді басқару мониторингі, инвестициялық тәуекелдерді бақылау;
- 10) шоғырлану мониторингі және техникалық емес тәуекелдерді басқару жүйесі;

11) Компания тәуекелдерін тұрақты болжамды бағалау, стресс-тестілеу, Компания қызметін стратегиялық жоспарлауда болжамды бағалауды пайдалану. Жүйелі түрде Компания оларды тиімді басқару үшін тәуекелдерді анықтайды, анықтайды және біріктіреді. 2024 жылы Компания үшін ең маңызды тәуекелдер келесі санаттар болды:

- 1) сақтандыру қызметін жүзеге асыруға байланысты тәуекелдерге мыналар жатады: андеррайтинг тәуекелі - сақтандыруға қабылданатын тәуекелдерді дұрыс емес (қате) бағалау тәуекелі; сақтандыру резервтерінің тәуекелі - жеткіліксіз (сәйкессіз) сақтандыру резервтерін қалыптастыру тәуекелі; сақтандыру төлемдерінің тәуекелі - сақтандыру төлемдерін жүзеге асыруға байланысты тәуекел; апатты тәуекел - айтарлықтай көлемдегі бір оқиға сақтандыру төлемдеріне әдеттегіден жоғары әкелуі мүмкін тәуекел; қайта сақтандыру тәуекелі - қайта сақтандырудың жеткіліксіз жабылуы немесе қайта сақтандырушының қайта сақтандыру шарты бойынша төлемді жүзеге асыра алмау тәуекелі;
- 2) инвестициялық тәуекелдер - қайта сақтандыру және инвестициялық қызмет барысында туындайтын тәуекелдер. Инвестициялық тәуекелдерге мыналар жатады: кредиттік тәуекел - дебиторлардың дәрменсіздігі, ұйымның инвестициялық портфеліндегі облигациялар эмитенттерінің кредиттік рейтингтерінің өзгеруі салдарынан шығындардың (залалдардың) туындау тәуекелі; өтімділік тәуекелі - өз міндеттемелерін өтеу үшін ұйым активтерін жылдам сатудың мүмкін еместігімен байланысты тәуекел; нарықтық тәуекел - қаржы құралдарының нарықтық құнының, пайыздық мөлшерлемелердің, шетел валюталарының бағамдарының, бағалы металдар құнының өзгеруі салдарынан қаржы нарықтарының қолайсыз қозғалыстарымен байланысты шығындардың (залалдардың) ықтималдығы.

Нарықтық тәуекелге мыналар жатады:
валюталық тәуекел - шетел валюталары бағамдарының қолайсыз өзгеруі салдарынан шығындардың (залалдардың) туындау тәуекелі;
баға тәуекелі - нарықтық факторлардың әсерінен қаржы құралдарының және туынды қаржы құралдарының нарықтық бағасының қолайсыз өзгеруі салдарынан шығындардың (залалдардың) туындау тәуекелі;
пайыздық тәуекел - ұйымның активтері, міндеттемелері бойынша пайыздық мөлшерлемелердің қолайсыз өзгеруі салдарынан қаржылық шығындардың (залалдардың) туындау тәуекелі;

3) операциялық тәуекел - басшы және басқа да қызметкерлер тарапынан жол берілген ішкі процестерді жүзеге асыру барысында, ақпараттық жүйелердің (технологиялардың) тиісінше жұмыс істемеуі, сондай-ақ сыртқы оқиғалар салдарынан кемшіліктер (қателіктер) салдарынан залалдардың туындау тәуекелі;

4) комплаенс-тәуекел - ұйымның және оның қызметкерлерінің Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы, міндетті сақтандыру туралы, акционерлік қоғамдар туралы, бағалы қағаздар нарығы туралы, қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы заңнамасының және (немесе) ұйымның ішкі құжаттарының және (немесе) ұйымның қызметіне әсер ететін шет мемлекеттер заңнамасының талаптарын сақтамауы салдарынан шығыстардың (шығындардың) пайда болу немесе уәкілетті органның шаралар қолдану немесе беделін жоғалту және (немесе) мүдделер қақтығысының туындау тәуекелі;

5) ілеспе тәуекелдер:
аудиторлық тәуекел - аудиторлық тексеру қорытындылары бойынша аудитор субъективті түрде айқындайтын, қаржылық есептілік оның дұрыстығын растағаннан кейін анықталмаған елеулі бұрмалануларды қамтуы мүмкін немесе шын мәнінде мұндай бұрмаланулар болмаған кезде елеулі бұрмалануларды қамтуы мүмкін деп тану ықтималдығы;
топтың тәуекелі - ұйымның құрамына кіретін сол топтың Компаниясының қаржылық жағдайының нашарлауы нәтижесінде Компанияның беделіне, маркетингіне және қаржылық жағдайына теріс әсер ету тәуекелі;
жүйелік тәуекел - басқа сақтандыру (қайта сақтандыру) компаниясын мәжбүрлеп тарату нәтижесінде Компанияға залал келтірумен байланысты тәуекел;
алаяқтық тәуекелі - жұмысшылар мен үшінші тұлғалардың алаяқтық әрекеттері нәтижесінде шығындардың туындау мүмкіндігімен байланысты тәуекел;

беделді тәуекел - теріс қоғамдық пікір немесе Компанияға деген сенімнің төмендеуі салдарынан шығындардың туындау қаупі;
елдер бойынша тәуекел - шет мемлекеттің немесе шет мемлекет резидентінің өз міндеттемелері бойынша төлемге қабілетсіздігі немесе жауапкершілік атқармауы салдарынан шығыстардың (шығындардың) пайда болу тәуекелі.

Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау Компанияда келесідей ұсынылған:

САЯСАТКЕРЛЕР	БАҚЫЛАУ РӘСІМДЕРІ	ӘДІСТЕРІ
Корпоративтік этика кодексі (сыбайлас жемқорлыққа мүлдем төзбеушілік қағидаты)	Компанияның барлық бизнес-процестерін тиісті регламенттеу	Динамикалық тәуекел картасы
Ішкі бақылау саясаты (КЖ/ТҚІ қоса алғанда)	Мүдделер қақтығысын анықтау және басқару рәсімдері	Компанияның ақпараттық ағындарының кестесі
Тәуекелдерді басқару және сәйкестік тәуекелдерін басқару саясаты	Қол жетімділігі шектеулі ақпаратпен жұмыс істеу рәсімдері (инсайдерлік ақпаратты бақылауды қоса алғанда)	2-ші және 3-ші қорғаныс желісі тарапынан Компания қызметін тұрақты тексеру
Ішкі алаяқтыққа қарсы әрекет саясаты (anti-fraud)	Due diligence және Know your customer рәсімдері	Компания қызметкерлерін тәуекелдерді басқару мәселелері бойынша кейіннен білімін тексерумен тұрақты оқыту
Мүдделер қақтығысын басқару саясаты	Тәуекелдің әрбір түрі үшін тәуекелдерді шектеу рәсімдері	Ішкі бақылау жүйесінің қағидаттары

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ТУРАЛЫ ЕСЕП

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ТУРАЛЫ ЕСЕП

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ

“Standard Life” ӨСК” АҚ (бұдан әрі - “Қоғам”) Директорлар кеңесі Акционерлердің жалпы жиналысының құзыретіне жатқызылған мәселелерді қоспағанда, қоғам қызметіне жалпы басшылықты жүзеге асырады.

Директорлар кеңесінің маңызды функциялары, оның ішінде Қоғам қызметінің басым бағыттарын және даму стратегиясын айқындау, даму жоспарын бекіту, қызмет қорытындыларын шығару, акционерлердің жалпы жиналыстарын дайындау мәселелері, алқалы атқарушы орган - Басқарма қалыптастыру, Қазақстан Республикасының заңнамасына және Қоғамның жарғысына сәйкес мәмілелерді мақұлдау болып табылады.

Қоғамның Директорлар кеңесінің қызметі Қазақстан Республикасы заңнамасының нормаларымен, Қоғамның Жарғысымен және Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарымен регламенттеледі. Директорлар кеңесінің қызметін реттейтін Қоғамның негізгі ішкі нормативтік құжаты Директорлар кеңесі туралы ереже, оның ішінде Директорлар кеңесінің қоғамды басқару жөніндегі өз функцияларын тиімді орындау қағидатын іске асыру мақсатында болып табылады.

Директорлар кеңесі туралы ереже: Директорлар кеңесінің құрамын қалыптастыру тәртібін, мәртебесін, құқықтары мен міндеттерін, жауапкершілігін, сыйақысын, Директорлар кеңесінің жұмысын ұйымдастыру тәртібін және оның қоғамның өзге алқалы органдарымен өзара іс-қимылын, сондай-ақ олардың өкілеттіктерін сайлау және мерзімінен бұрын тоқтату тәртібін айқындайды.

2024 жылдың қорытындысы бойынша Директорлар кеңесі мынадай құрамда жұмыс істеді:

Директорлар кеңесі мүшесінің ТАӘ	Атқаратын лауазымы
ӘЛЖАНОВ МАҚСАТ ҚАБЫКЕНҰЛЫ	Директорлар кеңесінің төрағасы (2018 жылғы 06 сәуірден бастап)
БУРАНБАЕВ АСАН БОЛАТҰЛЫ	Тәуелсіз директор, Директорлар кеңесінің мүшесі (2020 жылғы 27 қаңтардан бастап)
ЛИ ТИМУР ВЛАДИСЛАВОВИЧ	Директорлар кеңесінің мүшесі (2020 жылғы 27 қаңтардан бастап)
ҚОЖАХМЕТОВ ҚУАТ БАКИРҰЛЫ	Тәуелсіз директор, Директорлар кеңесінің мүшесі (2022 жылғы 31 мамырдан бастап)
ӘЛЖАНОВ ЖАРҚЫН ҚАБЫКЕНҰЛЫ	Директорлар кеңесінің мүшесі (2022 жылғы 31 мамырдан бастап)
ӘМІРҚОЖА ҒАЛЫМ ТАСМҰҚАНБЕТҰЛЫ	Басқарма төрағасы, Директорлар кеңесінің мүшесі (2023 жылғы 06 ақпаннан бастап)

Директорлар кеңесінің сандық құрамы және Қоғамның Директорлар кеңесінің мүшелері Қазақстан Республикасының "Акционерлік қоғамдар туралы" заңнамасының, Қазақстан Республикасының "Сақтандыру қызметі туралы" Заңының, Қоғам Жарғысының және Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарының талаптарына толық сәйкес келеді. Директорлар кеңесінің мүшелерін уәкілетті орган белгіленген тәртіппен келіседі, оның ішінде тиісті жұмыс тәжірибеге, беделіне, шешім қабылдау үшін қажетті білімі мен дағдыларына ие.

Қоғамның тәуелсіз директорлары Буранбаев Асан Болатұлы және Қожахметов Қуат Бакірұлы осы есепті жасау күніне "Акционерлік қоғамдар туралы" Қазақстан Республикасының Заңында келтірілген Тәуелсіздік өлшемдеріне толық сәйкес келеді.

Тәуелсіз директорларды қоса алғанда, Директорлар кеңесінің мүшелеріне сыйақы мөлшерін акционерлердің жалпы жиналысы белгіледі. Негізгі басқару персоналына сыйақы – 265 824 мың теңге мөлшерде ұсынылды. Компанияның негізгі басқару персоналына Директорлар кеңесінің мүшелері мен Басқарма кіреді.

Есепті кезеңде Директорлар кеңесінің 28 отырысы өткізілді, оның барысында Қоғам қызметінің 97 мәселесі бойынша шешімдер қабылданды.

Директорлар кеңесі жүргізілген тексерулердің нәтижелері бойынша ішкі аудит қызметі анықтаған кемшіліктер мен бұзушылықтарды жою бойынша әзірленген іс-шаралар жоспарлары бойынша Ішкі аудит қызметінің есептерін ай сайын қарады және бекітті. Тоқсан сайын Директорлар кеңесі Қоғамның қаржылық жағдайы туралы есепті қарап, мақұлдады.

2024 жыл ішінде Директорлар кеңесі 10 ірі мәмілені, үлестес тұлғамен 30 мәмілені бекітті (мақұлдады).

Аса маңызды мәселелерді алдын ала қарау және Директорлар кеңесіне осындай мәселелер бойынша шешімдер қабылдау үшін ұсынымдар дайындау үшін заңнамада "Директорлар кеңесінің комитеттері туралы" ереженің негізінде әрекет ететін Директорлар кеңесінің жанынан комитеттер құру көзделген. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Директорлар кеңесінің жанында үш комитет жұмыс істейді:

Стратегиялық жоспарлау және тәуекелдерді басқару комитеті, Тағайындаулар, сыйақылар және әлеуметтік мәселелер жөніндегі комитет, Ішкі аудит мәселелері жөніндегі комитет. Есепті кезеңде комитеттердің 17 отырысы өткізілді.

Осылайша, есепті кезеңде Қоғамның Директорлар кеңесінің жұмысы Қазақстан Республикасы заңнамасының, Жарғының және Қоғамның ішкі құжаттарының талаптарына сәйкес жүзеге асырылды. Қоғамның Директорлар кеңесінің мүшелеріне жүктелген функцияларды орындау тиімді болды деп санаймыз.

БАСҚАРМА

"STANDARD LIFE" ӨСК АҚ ағымдағы қызметіне басшылықты алқалы атқарушы орган - Басқарма жүзеге асырады.

Басқарма қызметінің негізгі қағидаттары адалдық, ақ ниеттілік, парасаттылық, абайлаушылық, жүйелілік, сондай-ақ акционерлердің құқықтары мен мүдделерін барынша сақтау және акционерлер мен Директорлар кеңесінің шешімдеріне есеп беру болып табылады.

Басқарма өз функцияларын компания Жарғысының, компанияның Басқармасы туралы ереженің және Компанияның өзге де ішкі құжаттарының және Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің негізінде жүзеге асырады.

Басқарма Қазақстан Республикасының заңнамасында және компанияның жарғысында акционерлердің жалпы жиналысының және/немесе Компанияның Директорлар Кеңесінің айрықша құзыретіне жатқызылмаған Компания қызметінің кез келген мәселелері бойынша шешім қабылдауға құқылы.

Компания Басқармасын Басқарма Төрағасы басқарады.

Басқарма мүшелері арасында өкілеттіктерді бөлу Басқарма мүшелерінің лауазымдық нұсқаулықтарымен айқындалады.

“STANDARD LIFE” ӨСК АҚ корпоративтік этиканың құндылықтары мен қағидаттарын сақтайды:

1. ҚҰЗЫРЕТТІЛІК ЖӘНЕ КӘСІБИЛІК

Бірінші кезекте, “STANDARD LIFE” ӨСК АО жұмысының нәтижесі кәсіби тұрғыдан мінсіз болуы тиіс. “STANDARD LIFE” ӨСК АҚ лауазымды тұлғалары, қызметкерлері сапалы білімі, жұмыс тәжірибесі, салмақты және жауапты шешімдер қабылдай білуі тиіс. “STANDARD LIFE” ӨСК АҚ міндеттер қойып қана қоймай, өз қызметкерлеріне кәсіби білім мен дағдылардың деңгейін арттыруға, өзінің кәсіби, шығармашылық қабілеттерін іске асыруға, әлеуетін дамытуға, мансаптық өсу перспективасына ие болуға мүмкіндік беретін жағдайлар жасайды.

“STANDARD LIFE” ӨСК АҚ өз қызметкерлерінде және олардың жұмысында мыналарды бағалайды:

“STANDARD LIFE” ӨСК АҚ стратегиялық мақсаттарына қол жеткізуге бағдарлану;
өз қызметіндегі кәсібилік және өзінің кәсіби деңгейін көтеруге ұмтылу;
лауазымдық міндеттерін орындау кезіндегі бастамашылық және белсенділік;
тәртіптілік және жауапкершілік;
қызметкерлер арасындағы өзара қолдау, “STANDARD LIFE” ӨСК АҚ жас мамандарына көмек көрсету
және оның ардагерлерін құрметтеу.

2. АДАЛДЫҚ ПЕН ҚАСАҚАНА ЕМЕСТІК

Адалдық пен бейтараптық – “STANDARD LIFE” ӨСК АҚ қызметінің, оның іскерлік беделінің “іргетасы”. “STANDARD LIFE” ӨСК АҚ жеке мүдделер мен кәсіби қызмет арасындағы қақтығысқа жол бермейді. Алдау, үнсіздік және жалған мәлімдемелер “STANDARD LIFE” ӨСК АҚ лауазымды тұлғасының, қызметкерінің мәртебесіне сәйкес келмейді. Біз бос уәде бермейміз және әрқашан өз міндеттемелерімізді нақты орындаймыз. Біз тек орындай алатындығымызға кепілдік береміз. Сондықтан біз осы қағидаттардың әрбір клиенттен, іскери серіктестен және ең алдымен Компанияның әрбір қызметкерінен сақталуын күтеміз.

3. ЖАУАПКЕРШІЛІК

Жауапкершілік – “STANDARD LIFE” ӨСК АҚ қызметінің сапасына кепілдік. “STANDARD LIFE” ӨСК АҚ Қазақстан Республикасы заңнамасының, шарттық қатынастардың, іскерлік айналым әдет-ғұрыптарының және моральдық-адамгершілік қағидаттарының талаптарында белгіленген алынған міндеттемелер бойынша жауапты болады. “STANDARD LIFE” ӨСК АҚ мемлекет пен қоғам алдындағы өзінің әлеуметтік жауапкершілігін түсінеді.

4. АШЫҚТЫҚ

“STANDARD LIFE” ӨСК АҚ “Standard LIFE” ӨСК АҚ, оның қызметтері және оның жетістіктері, қызмет нәтижелері туралы ақпараттың барынша ашықтығы мен сенімділігіне ұмтылады. “STANDARD LIFE” ӨСК АҚ акционерлер мен әріптестерді істердің жай-күйі туралы адал, уақтылы хабардар етуге, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес есептілік пен есепке алу сапасын жақсарту негізінде ақпараттың ашықтығы мен қолжетімділігін арттыруға бағытталған. Сонымен бірге “STANDARD LIFE” ӨСК АҚ коммерциялық және Қазақстан Республикасының заңнамасымен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын ақпарат пен мәліметтердің жария етілмеуін қадағалайды.

5. АДАМНЫҢ ЖЕКЕ ТҰЛҒАСЫН ҚҰРМЕТТЕУ

“STANDARD LIFE” ӨСК АҚ қызметкерлері мен серіктестері нәсіліне, тіліне, саяси және діни нанымдарына, жынысына, ұлттық және мәдени тиесілілігіне қарамастан адал және әділ көзқарасқа құқылы.

6. ПАТРИОТИЗМ

“STANDARD LIFE” ӨСК АҚ-ға жүктелген мемлекет тарапынан жоғары сенім және оның әлеуметтік жауапкершілігі ұлттық экономиканың дамуына және мемлекет үшін барынша пайда әкелуді қамтамасыз етуге ықпал етуге деген патриотизм сезімін және ұмтылысты туғызады.

7. КӨШБАСШЫЛЫҚ

Біз өмірді сақтандыру саласында көшбасшы болуға ұмтыламыз. Біз үмітсіз жағдайлар болмайтынына сенімдіміз. Оларды шешудің жолдарын табу - біздің басты міндетіміз. Бізге "жауынгерлік рух" тән: біз өз қабілеттерімізге сенімдіміз және кез-келген тапсырманы бәсекелестерімізге қарағанда тезірек, жақсырақ шеше аламыз; біз қиындықтарға сілтеме жасай отырып, жарты жолда тоқтамаймыз, мақсатымызға жетеміз.

8. НӘТИЖЕЛІЛІК

Біз барлық ресурстарды оңтайлы пайдалануға, сауатты басқаруға, қойылған міндеттерді орындаудың жеделдігі мен дәлдігіне, Компания қызметінің барлық салаларында жоғары еңбек өнімділігіне, адами, табиғи және қаржылық ресурстарды оңтайлы пайдалану шартымен барынша мүмкін нәтижелерге қол жеткізуге ұмтыламыз. Біз жұмылдырылып, тапсырманы қысқа мерзімде орындауды білеміз. Біз бір-бірімізбен тікелей қарым-қатынас кезінде өзара іс-қимыл туралы келісе отырып, құжаттарды келісудің, бұрыштама қоюдың қажетсіз бюрократиялық рәсімдерінсіз байланысуға тырысамыз.

9. ЖАҢАШЫЛДЫҚ/ИННОВАЦИЯЛЫЛЫҚ

Инновациялылық Компания қызметінің кез келген аспектісіне қатысты: маркетинг, сату, қаржылық қызмет, кадр саясаты, IT-технологиялар және т. б. Біз өз дағдылары мен құзыреттерін одан әрі дамытуға және оларды Компания шеңберінде тәжірибеде қолдануға бағытталған "ноу-хаудың" тасымалдаушысы болып табылатын кадрлық резервке қабылдау арқылы қызметкерлерді ерекше бағалаймыз.

10. КЛИЕНТКЕ БАҒДАРЛАНУ

Клиентке көңіл бөлу, сапалы қызмет көрсету, терең түсіну және мақсатты тұтынушының қажеттіліктерін тиімді қанағаттандыру арқылы Компанияның қосымша пайда алу мүмкіндігі. Мақсатты клиент ұзақ мерзімді перспективада Компания үшін басымдық болып табылады. Оларға Компания қызметкерлері де кіреді. Позициялардың теңдігі - кез келген кезеңде тараптардың бірінің үстемдігі болмайтын жеткізушілермен және клиенттермен қарым-қатынас. Біз ашық диалогқа дайынбыз, клиенттеріміз бен бизнес серіктестеріміздің пікірі біз үшін өте маңызды.

ІШКІ БАҚЫЛАУ ЖӘНЕ АУДИТ

Компаниядағы Ішкі аудитті ішкі аудит қызметі жүзеге асырады. Ішкі аудиттің тәуелсіздігін қамтамасыз ету мақсатында Ішкі аудит қызметі Компанияның Директорлар кеңесіне бағынатын және есеп беретін дербес құрылымдық бөлімше болып табылады.

Ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін қамтамасыз ету және компанияда ішкі аудитті ұйымдастыруға және жүзеге асыруға қойылатын бірыңғай талаптарды белгілеу мақсатында

Директорлар кеңесі Ішкі аудит саясатын әзірледі және бекітті.

Ішкі аудит қызметінің негізгі мақсаты Компания қызметінің барлық аспектілері бойынша ішкі бақылау жүйесінің, тәуекелдерді басқару және корпоративтік басқару жүйесінің жай-күйін, барабарлығы мен тиімділігін тәуелсіз, объективті бағалауды ұсыну, сондай-ақ Компания құнын сақтауға және арттыруға арналған оларды жетілдіру бойынша пәрменді және тиімді ұсынымдар беру болып табылады.

Ішкі аудит қызметі өз қызметінде ішкі аудиттің кәсіби тәжірибесінің халықаралық негіздерінде көзделген негізгі ережелер мен талаптарды негізге ала отырып, Қазақстан Республикасының заңнамасын және Компанияның ішкі құжаттарын басшылыққа алады.

Қойылған мақсаттар мен міндеттерге қол жеткізу үшін Ішкі аудит қызметі Компанияның Директорлар Кеңесі бекіткен Ішкі аудит қызметі туралы ережеде бекітілген өкілеттіктерге ие.

Ішкі аудиттің жылдық жоспарын Компанияның Директорлар кеңесі бекітеді.
Ішкі аудит қызметі 2024 жылға арналған тексеру жоспарын толық орындады.

2024 жылы талданатын тәуекелдер ауқымы кеңейтілді, оның ішінде кадр саясатының негізгі бағыттарына, өңірлік бөлімшелердің қызметін ұйымдастыру мәселелеріне, бақылаудың автоматтандырылған рәсімдеріне назар аударылды.

Аудиторлық тексерулердің нәтижелері бойынша Ішкі аудит қызметі Компания қызметін және ішкі бақылау жүйесін жетілдіруге, бизнес-процестерді оңтайландыруға және жалпы корпоративтік басқарудың тиімділігін арттыруға бағытталған тиісті ұсынымдар берді.

Ішкі аудит қызметі түзету іс-шаралары жоспарларының орындалуын мониторингтеу жолымен аудит нәтижелері бойынша қабылданған іс-қимылдарға жүйелі мониторингті жүзеге асырады және менеджменттің, Директорлар кеңесінің Ішкі аудит мәселелері жөніндегі комитетінің және Компанияның Директорлар кеңесінің назарына тиісті ақпаратты жеткізеді.

Есепті кезеңде іс-шараларды орындау көрсеткіші алдыңғы кезеңмен салыстырғанда жақсарды. Бөлімшелердің тексеру қорытындылары бойынша іс-шараларды орындауы заңнамалық талаптарға сәйкестікті қамтамасыз етуге және ықтимал тәуекелдер мен қауіптердің алдын алуға және болдырмауға бағытталған жүйені құруға мүмкіндік береді.

Тоқсан сайынғы және жылдық негізде Ішкі аудит қызметі Компанияның Директорлар кеңесінің қарауына және бекітуіне өз қызметі туралы есеп береді.

Өзекті білім мен дағдыларды сақтау үшін ішкі аудиторлардың үздіксіз кәсіби дамуы қамтамасыз етіледі, бұл Компанияның дамуына және тәуекелдерді азайтуға барынша ықпал ететін ұсыныстар беруге мүмкіндік береді.

Ішкі аудит қызметінің қызметі Компанияға тәуекелдерді басқару, бақылау және корпоративтік басқару процестерін бағалау мен тиімділігін арттыруға жүйелі және дәйекті тәсілді пайдалана отырып, алға қойған мақсаттарына қол жеткізуге ықпал етеді.

ƏLƏYMETTİK ECEN

ӘЛЕУМЕТТІК ЕСЕП

“STANDARD LIFE” ӨСК АҚ ҚР заңнамасының талаптарына, сақтандыру қызметі туралы, “STANDARD LIFE” ӨСК АҚ Жарғысы мен ішкі құжаттарына, сондай-ақ корпоративтік басқару кодексінің ережелеріне сәйкес сақтанушы-клиенттермен, сақтандырылушылармен, пайда алушылармен өзара қарым-қатынасты жүзеге асырады. Клиенттермен қарым-қатынастың негізгі этикалық нормалары:

- 1) клиенттердің мүдделеріне компанияның іс-әрекетіндегі басты бағдар ретінде қарау;
- 2) арнайы дайындалған қызметкерлердің клиенттерге қызмет көрсету қабілетінде көрінетін құзыреттілік, жеделдік және сыпайылық;
- 3) клиенттер үшін түсінікті тілде жарнамалық, анықтамалық және түсіндірмелік сипаттағы материалдарды жазу, мәтінде барлық арнайы терминдер мен ұғымдарды түсіндіру;
- 4) клиенттердің пікірімен келіспеген кезде дұрыс нысанда көрсетілген дәлелді уәддемелердің болуы;
- 5) қызмет көрсету және қызмет ету бөлігінде клиенттің қажеттіліктері мен үміттерін қанағаттандырудағы басымдық;
- 6) клиентті сақтандыру қызметтерінің қалыптасқан нарығы туралы хабардар ету.

Қоғаммен қарым-қатынас этикасы

“STANDARD LIFE” ӨСК АҚ қоғам алдындағы өзінің әлеуметтік жауапкершілігін сезінеді, әлеуметтік маңызы бар мәселелерді шешуге оң әсер етуге ұмтылады, қоғамға қызмет етеді, қызмет аймағындағы халықтың білім деңгейін және білім деңгейін арттыруға бағытталған бағдарламаларды және басқа да әлеуметтік бағдарламаларды қолдайды. Компания өзін өзі қызмет ететін және құрмет, сенім, адалдық және әділеттілік қағидаттарына негізделген берік қарым-қатынастар орнатуға тырысатын қоғамдық ортаның ажырамас элементі ретінде қарастырады. Біз жаңа жұмыс орындарын құруға және қызметкерлердің кәсіби біліктілігін арттыруға ұмтыламыз, қоғамдық қатынастарды жетілдіру, өзінің өндірістік қызметінің қоршаған ортаға әсерін азайту, “STANDARD LIFE” ӨСК АҚ қызметкерлерінің денсаулығын сақтау және еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында ұйымдармен (қоғамдық, үкіметтік емес және басқалар) сындарлы қатынастар орнатуға ұмтыламыз.

Әлеуметтік жауапкершілік Қазақстан Республикасының заңнамасы, “STANDARD LIFE” ӨСК АҚ Жарғысы және ішкі құжаттары шеңберінде жүзеге асырылады, сондай-ақ “STANDARD LIFE” ӨСК АҚ корпоративтік әлеуметтік жауапкершілік Кодексінің ережелерімен регламенттеледі.

Біздің компанияда біз барлық қызметкерлеріміз үшін әділ және құрметті еңбек жағдайларына үлкен мән береміз. Біз тең мүмкіндіктер мен гендерлік теңдік қағидаттарына негізделген жұмыс ортасын құруға тырысамыз.

Біз келесі тәжірибелерді қолданғанымызды мақтан тұтамыз:

Тең мүмкіндіктер: Біздің барлық қызметкерлеріміз жынысына, нәсіліне, дініне, ұлтына немесе басқа сипаттамаларына қарамастан мансаптық өсу мен кәсіби дамудың тең мүмкіндіктеріне ие.

Кемсітушілікке тыйым салу: Біз кез келген деңгейде, соның ішінде жұмысқа қабылдау, жоғарылату, өнімділікті бағалау және жұмыс өмірінің басқа аспектілері бойынша кемсітушілікке қатаң тыйым саламыз. Барлық шешімдер тек еңбегі мен кәсіби қасиеттері негізінде қабылданады.

Гендерлік теңдік: Біз гендерлік айырмашылықтар табысқа жетуге кедергі болмайтын жұмыс ортасын құруға бағытталғанбыз. Біз әйелдерге мүмкіндіктер мен ресурстарға тең қолжетімділікті қамтамасыз ету арқылы көшбасшылық және кәсіби рөлдерде қолдау көрсетеміз. 2025 жылдың 1 қаңтарындағы жағдай бойынша компанияда әйелдер көбірек жұмыс істейді, бұл әлі де тең мүмкіндіктерді растайды. Есепті күнге қызметкерлердің жалпы саны 247 адамды құрайды, оның ішінде: Әйелдер – 182, Ерлер – 65.

Оқыту және дамыту: Біз барлық қызметкерлерімізді оқытуға және дамытуға инвестиция саламыз, олардың кәсіби өсуіне ықпал ететін оқу бағдарламалары мен ресурстарына тең қолжетімділікті қамтамасыз етеміз.

Ашықтық және коммуникация: Біз жұмыс орнындағы ашық коммуникация мен диалогты ынталандырамыз. Барлық қызметкерлер өз пікірлерін білдіруге, өз тәжірибелерімен еркін бөлісуге және жұмыс ортасын жақсартуға үлес қосуға құқылы. Біздің компания әртүрлілік пен кірістіру табысты және жауапты ұйымның негізгі құрамдас бөлігі екеніне сенімді. Біз әрбір қызметкердің кәсіби жолында құрметті, қолдауды сезінуін және шабыттаныуын қамтамасыз етуге тырысамыз.

Ата-аналарды қолдау: Икемді кестені, декреттік демалысты және жұмысқа оралу кезінде қолдауды қоса алғанда, бір жарым жасқа дейінгі балалары бар жұмысшыларға жағдай жасалған.

Денсаулық және қауіпсіздік: Компания қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз етеді және қауіпсіздік пен еңбекті қорғау бойынша тұрақты нұсқаулар өткізеді, қызметкерлерді ерікті медициналық сақтандырумен қамтамасыз етеді.

Қоршаған ортаны қорғау.

“STANDARD LIFE” ӨСК АҚ қолайлы қоршаған ортаны сақтау, табиғи ресурстарды ұтымды пайдалану жөніндегі қоғам алдындағы өзінің жауапкершілігін түсінеді, сондай-ақ қоғамның осы саладағы “STANDARD LIFE” ӨСК АҚ алдында тұрған міндеттердің күрделілігі мен ауқымын түсінуге сенеді.

Компания Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын, сондай-ақ қоршаған ортаны қорғау, денсаулықты қорғау және қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз ету саласындағы халықаралық стандарттардың талаптарын сақтайды.

Біздің компания өз күш-жігерін бизнесте экологиялық жауапкершілікпен қарауға бағыттайды. Біз атмосфераға зиянды заттардың шығарындыларын азайту, өндірістік процестерді оңтайландыру және заманауи технологияларды қолдану бойынша белсенді жұмыс істеп жатырмыз. Сонымен қатар, біз тиімді әдістер мен инновациялық басқару жүйелерін енгізу арқылы энергия мен су сияқты ресурстарды тұтынуды азайтуға тырысамыз. 2023 жылы электр энергиясын тұтыну **133 536 кВт/сағ** құрады, суық және ыстық су шығындары **959,96 т. метрді құрады**. Біздің компания сонымен қатар қалдықтарды азайту және олардың қоршаған ортаға теріс әсерін азайту үшін материалдарды қайта өңдеу мен қайта пайдалануды белсенді түрде қолдайды. Біздің мақсатымыз - үнемі жаңа, тиімдірек және экологиялық таза жұмыс тәсілдерін табу.

Энергиялық тиімділігі: Біз энергия тұтынуды азайтуға бағытталған озық технологияларды енгізіп жатырмыз. Компания ішінде біз қызметкерлерді энергияны үнемдеу және ресурстарды тиімді пайдалану бойынша оқытамыз.

Жасыл жеткізушілер мен серіктестер: Біз экология саласындағы құндылықтарымызбен бөлісетін жеткізушілермен жұмыс істеуді мақсат етеміз. Бұл бізге экологиялық іздерді өндіріс деңгейінде ғана емес, жеткізілім тізбегінің барлық кезеңдерінде азайтуға мүмкіндік береді.

Әлеуметтік қатыстыру: Біз хабардарлықты арттыру және оң өзгерістерге шабыттандыру үшін білім беру іс-шаралары мен табиғатты қорғау науқандарын өткізу арқылы жергілікті қауымдастықтармен және ұйымдармен белсенді әрекеттесеміз.

Тұрақтылықты басқару жүйелері: Біз компанияның қоршаған ортаны қорғау қызметін бақылауға және жақсартуға, оның ішінде шығарындылар мен ресурстарды тиімді пайдалануды бақылауға бағытталған басқару жүйелерін әзірлеп, енгіземіз.

Экологияға негізделген өнімдер: Біз тұрақты тұтынуды және экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ететін өнімдер мен шешімдерді әзірлеп, алға жылжытамыз, осылайша клиенттеріміз де табиғатты сақтауға үлес қоса алады.

Экологиялық бастамаларға қатысу: Біз табиғатты қорғауға, экожүйелерді қалпына келтіруге және климаттың өзгеруіне қарсы тұруға бағытталған әртүрлі экологиялық бастамалар мен жобаларға белсенді қолдау көрсетеміз және қатысамыз. Біздің компания тұрақты дамуға қол жеткізу үшін жаһандық күш-жігерге үлес қосады.

Пластмасса мен қалдықтарды пайдалануды азайту: Біз пластикті пайдалануды азайту және тұрақты қаптаманы жасау үшін жұмыс істеп жатырмыз. Сондай-ақ, біз қалдықтарды қайта өңдеуді жүзеге асырамыз және полигондарға түсетін қалдықтарды азайту үшін қайта өңдеу жобаларын қолдаймыз.

Биоәртүрлілікті қорғау: Біз биоәртүрлілікке теріс әсерді азайту және бірегей экожүйелерді сақтау үшін өз қызметімізге экологиялық бағалау жүргіземіз. Қажет болған жағдайда біз сирек кездесетін түрлер мен табиғи ресурстарды қорғау үшін шаралар қабылдаймыз.

Экологиялық білім: Біз өз қызметкерлеріміз бен қоғамымыз үшін экологиялық жауапкершіліктің маңыздылығын түсінуді арттыру және қоршаған ортаға жағымды әсер етуді ынталандыру үшін білім беру бағдарламаларын жасаймыз.

Біз қоршаған ортаға жағымсыз әсерлерді азайту бойынша тұрақты жұмысымызды жалғастырамыз және тұрақты болашақ құруға ұмтыламыз.

ЖАУАПКЕРШІЛІК ТУРАЛЫ МӘЛІМДЕМЕ

ЖАУАПКЕРШІЛІК ТУРАЛЫ МӘЛІМДЕМЕ

«Standard Life» ӨСК АҚ осымен осы жылдық есепте көрсетілген қаржылық есептілік Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес жасалғанын және «Standard Life» ӨСК АҚ қаржылық жағдайын, сондай-ақ олардың қызметінің нәтижелерін, ақша қаражаттарының қозғалысын және меншікті капиталдағы өзгерістерді әділ көрсетуді қамтамасыз ететінін растайды;

жылдық есепте қызметтің дамуы мен нәтижелеріне, “Standard Life” ӨСК АҚ-ның қаржылық жағдайына және тұтастай қаралатындарға әділ шолу, компанияның алдында тұрған негізгі тәуекелдер мен белгісіздіктер қамтылады.

ДАМУ ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ

ДАМУ ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ

2025 жылы Компания заманауи әлеуметтік сұраныстар мен өзгермелі демографиялық үрдістерге бағытталған инновациялық сақтандыру өнімдерінің желісін кеңейту стратегиясын іске асыруды жалғастырады. Жеке және мамандандырылған шешімдерге деген қажеттіліктің артуы жағдайында компания азаматтардың өмірін, денсаулығын және қаржылық әл-ауқатын барынша қорғауды қамтамасыз ететін өнімдерді әзірлеуге баса назар аударады. Алдағы кезеңге арналған дамудың негізгі бағыттарының қатарында мынадай бастамалар бар:

1. Суррогат аналық сақтандыру

Суррогат аналық қызметтеріне, оның ішінде шетелдік азаматтар тарапынан өсіп келе жатқан сұранысты ескере отырып, Компания қазақстандық нарықта баламасы жоқ бірегей сақтандыру өнімін әзірледі. Суррогат аналық сақтандыруы жүктіліктің асқынуы, мерзімінен бұрын босану, түсік, кесар тілігі, өлім немесе денсаулыққа ауыр зардаптар сияқты қолайсыз оқиғалар орын алған жағдайда суррогат аналық кешенді қорғауды қамтамасыз етуге арналған.

Этикалық және әлеуметтік аспектілерге ерекше назар аударылады — өнім суррогат аналық бағдарламасына қатысқан әйелдерді қолдауға, сондай-ақ процестің барлық тараптарының құқықтық және медициналық қорғалуын қамтамасыз етуге бағытталған. Бұл бағыт медициналық туризмнің өсуі және шетел азаматтарының, ең алдымен Азия елдерінен Қазақстан Республикасының аумағында осындай бағдарламаларға белсенді қатысуы тұрғысынан стратегиялық маңызға ие болады.

2. Ерікті медициналық сақтандыру (ЕМС)

Жетекші ассистанс-компаниялармен бірлесіп, Компания ерікті медициналық сақтандыру бағдарламаларын жаңартуға және бейімдеуге бастамашы болды. Жаңа тарифтер мен қызметтер пакеттерін әзірлеу халықтың әртүрлі санаттарының — жастардан бастап Корпоративтік секторға дейінгі қажеттіліктерін ескере отырып жүзеге асырылады.

ЕМС дамуының негізгі векторы — сақтандырылған тұлғаларға жеке қажеттіліктерге негізделген опциялар жиынтығын дербес құруға мүмкіндік беретін икемді, модульдік сақтандыру шешімдерін құру. Бұл клиенттердің адалдығын арттырып қана қоймайды, сонымен қатар ұзақ мерзімді денсаулық сақтау мәдениетін қалыптастыру арқылы сақтандыру жүйесіне деген сенімділікті арттырады.

IT

- Клиенттерді қолдауға бағытталған компания олардың саясатының ағымдағы жай-күйін ғана емес, сонымен қатар қаржылық сауаттылық бойынша ақпараттық порталды көрсететін жаңа клиенттік шотты құрумен айналысуда.
- Ағымдағы жағдайлар, жоспарланған өзгерістер және басқа хабарламалар бойынша Клиентті хабардар етудің автоматтандырылған жүйесі.
- Сапаны бағалау жүйесі, клиенттің алғыс жүйесі.
- Қаржылық көрсеткіштерді және клиентке ыңғайлы нұсқаларды талдау жүйесі.
- “Онлайн полис” жеңіл сақтандыру жүйесі
- Оқу орталығының ақпараттық порталы және клиенттерді қолдау сервисін әзірлеу.

2024 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК ЖӘНЕ ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОР ЕСЕБІ

МАЗМҰНЫ

Тәуелсіз аудитор есебі	58
Басшылықтың 2024 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жылға қаржылық есептілікті дайындау және бекіту жауапкершілігі туралы мәлімдемесі	61
Қаржылық жағдай туралы есеп	62
Пайда немесе шығын және басқа да жиынтық кіріс туралы есеп	63
Капиталдағы өзгерістер туралы есеп	64
Ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есеп	65
1. Компания туралы ақпарат	67
2. Қаржылық есептілікті ұсыну негіздері	68
3. Есеп саясаты туралы маңызды ақпарат	69
4. Ақша қаражаты және олардың баламалары	84
5. Банкттердегі депозиттер	84
6. Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялар	85
7. Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялар	86
8. «Кері РЕПО» операциялары	87
9. Сақтандыру және қайта сақтандыру шарттары	88
10. Табыс салығы бойынша үнемдеу (шығын)	92
11. Негізгі құралдар	93
12. Активтерді пайдалану құқығы және жалдау бойынша міндеттеме	94
13. Басқа активтер	95
14. Сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша кредиторлық берешек	95
15. Басқа міндеттемелер	95
16. Капитал	96
17. Сақтандыру қызметінің нәтижелері	97
18. Инвестициялық және пайыздық кіріс / (шығын)	99
19. Жалпы және әкімшілік шығындар	99
20. Тәуекелдерді басқару	100
21. Шартты міндеттемелер	108
22. Қаржы құралдарының әділ құны	109
23. Активтер мен міндеттемелерді өтеу мерзімдерін талдау	112
24. Байланысты тараптармен операциялар	113
25. Төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілігі	114
26. Акцияға шаққандағы пайда	114
Бір акцияның баланстық құнын есептеу	114

2024 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК ЖӘНЕ ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОР ЕСЕБІ

«НАК «Центраудит-Казахстан» ЖШС
Директоры
(аудиторлық қызметпен айналысуға
мемлекеттік лицензиясы МФЮ № 0000017,
1999 жылдың 27 желтоқсанында берілген)
В. В. Радостовец
2025 жыл 15 сәуір

«Standard Life» Өмірді сақтандыру компаниясы» АҚ
Акционерлерге және Директорлар Кеңесіне

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОР ЕСЕБІ

Пікір

Біз ұсынылған «Standard Life» Өмірді сақтандыру компаниясы» АҚ (бұдан әрі – «Компания»), қаржылық есептілігі аудитін жүргіздік, оның құрамына 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы есеп, пайда және шығын және басқа да жиынтық кіріс туралы есеп, капиталындағы өзгерістер туралы есеп, аталған күнге аяқталған жыл ішіндегі ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп, сондай-ақ есептік саясаты туралы елеулі ақпаратты қоса алғанда және басқа да түсініктемелік ескертпелер кіреді.

Біздің пікіріміз бойынша, қаржылық есептілік 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның қаржылық жағдайының бүкіл маңызды жақтарын, аталған күнге аяқталған жыл ішіндегі қызметінің нәтижелері мен қаржы қозғалысының Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары жөніндегі Кеңес шығарған Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (бұдан әрі – ХҚЕС бойынша Кеңес) сәйкестігін шынайы көрсетеді.

Пікір білдіру үшін берілген негіз

Біз аудитті Аудиттің халықаралық стандарттарына (бұдан әрі – АХС) сәйкес аудит

жүргіздік. Осы стандарттарға сәйкес төменде, біздің міндеттеріміз «Қаржылық есептілігіне аудит жүргізу үшін аудитордың жауапкершілігі» атты бөлімінде сипатталған. Біз Бухгалтерлерге арналған халықаралық этика стандарттары жөніндегі кеңестің Халықаралық Кәсіби бухгалтерлер этикасы кодексінің (халықаралық тәуелсіз стандарттарды қосқанда) (бұдан әрі – БХЭСК этика Кодексі) талаптарына, қоғамдық мүдде субъектілерінің қаржылық есептілік аудитіне қолданылатын және Қазақстан Республикадағы қоғамдық мүдде субъектілерінің қаржылық есептілік аудитіне қолданылатын этикалық талаптарға сәйкес Компанияға қатысты тәуелсіз болып табыламыз. Біз сондай-ақ осы талаптарға және БХЭСК Этика Кодексіне сәйкес басқа да этикалық міндеттемелерімізді орындадық. Біздің тарапымыздан алынған аудиторлық дәлелдемелер жеткілікті және біздің аудиторлық пікірімізді білдіру үшін негіз болып табылады деп санаймыз.

Аудиттің негізгі мәселелері

Аудиттің негізгі мәселелері-бұл біздің кәсіби пайымдауымызша, ағымдағы кезеңдегі қаржылық есептілік аудиті үшін ең маңызды болып табылатын мәселелер. Бұл мәселелер жалпы қаржылық есептілік аудиті аясында және осы есептілік туралы пікірімізді қалыптастыру кезінде қарастырылды және біз бұл мәселелер туралы жеке пікір білдірмейміз. Біз төменде көрсетілген мәселелерді аудиттің негізгі мәселелері ретінде анықтадық, олар туралы ақпарат біздің есепте хабарлануы тиіс.

Сақтандыру қызметінен түскен кірістерді тану

Аудиттің негізгі мәселесі ретінде мәселені анықтау үшін негіз Жыл ішінде танылған сақтандыру кірісі (17-ескертпе) ұзақ мерзімді сақтандыру және қайта сақтандыру шарттары бойынша кірісті бағалауға байланысты. Сақтандыру қызметінен түсетін табыс сомасы маңызды болғандықтан, біз кірісті өлшеуді аудиттің негізгі мәселесі ретінде анықтадық.

Аудиттің негізгі мәселесіне қатысты аудиторлық процедуралар

Табыстырды тануға қатысты ақпаратты елеулі бұрмалау тәуекеліне бағытталған біздің

аудиторлық рәсімдер мыналарды қамтыды:

- табысты танудағы негізгі бақылаудың тиімділігін тексеру;
- тиісті сақтандыру шарттарының деректерімен бухгалтерлік есеп жүйесіне енгізілген деректерді үлгілік негізде тестілеу;
- сақтандыру сыйлықақыларын алуды іріктеп тексеру;
- біздің саланы және сыртқы нарықтық деректерді білуімізге негізделген күтулер негізінде кірістер мен оларды тану мерзімдерін талдау, біздің күтулерімізден ауытқуларды талдау, жалпы сақтандыру сыйлықақыларының сальдосына қатысты мәні бойынша талдамалық рәсімдер;

Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелерді және қайта сақтандыру шарттары бойынша активтерді тану

Аудиттің негізгі мәселесі ретінде мәселені анықтау үшін негіз

Болжамдардың резервтерді бағалауға әсерінің маңыздылығына және әдістеменің күрделілігіне байланысты біз сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер мен қайта сақтандыру шарттары бойынша активтерді тануды аудиттің негізгі мәселесі ретінде анықтадық. Қаржылық есептілікке 3 және 9-ескертпелерде Компанияның есеп саясатының сипаттамасы және сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер мен қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер туралы ақпаратты ашу ұсынылған.

Аудиттің негізгі мәселесіне қатысты аудиторлық рәсімдер

Біздің осы саладағы аудиторлық рәсімдеріміз мыналарды қамтыды:

- біз 17 “Сақтандыру шарттары” ХҚЕС (IFRS) талаптарына және Компанияның әдіснамасына сәйкес орындалатын сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер мен қайта сақтандыру шарттары бойынша активтерді есептеу бойынша процестер мен бақылау рәсімдері туралы түсінік алдық;
- біз 17 “Сақтандыру шарттары” ХҚЕС (IFRS) қатысты әдіснаманы, модельдерді және болжамдарды бағалау үшін өзіміздің актуарийлеріміздің мамандарын қатыстырдық, қолданылған тәсілдің жарамдылығын қарастырдық және негіздегі есептеулердің дәлдігін іріктелі негізде сынақтан өткіздік;
- біз актуарлық әдіснаманың, міндеттемелерді орындау бойынша ақша ағындарын есептеу үшін пайдаланылған модельдер мен болжамдардың, тәуекелге түзетулердің, қызметтер үшін шарттық маржаның және (егер қолданылса) шығындар компонентінің 17 “Сақтандыру шарттары” ХҚЕС (IFRS) талаптарына және қаржылық есептілікті дайындау тұжырымдамасына сәйкес болжанғандай жұмыс істейтінін бағаладық.

Басқа ақпарат

Басқа ақпарат үшін Компания басшылығы жауапты. Басқа ақпарат қаржылық есептіліктен және олар бойынша аудиторлық есептен басқа жылдық есептегі ақпарат болып табылады. Жылдық есеп осы аудиторлық есеп берілген күннен кейін бізге қолжетімді болады деп күтеміз.

Біздің қаржылық есептілікке қатысты пікіріміз басқа ақпаратты қамтымайды және біз олар бойынша сенімділік қорытындысын білдірмейміз.

Қаржылық есептілік аудитін жүргізуге байланысты біздің міндетіміз жоғарыда көрсетілген басқа ақпаратпен, ол бізге берілген кезде танысу және басқа ақпарат пен қаржылық есептілік немесе аудит барысында алған біліміміз арасында елеулі сәйкессіздіктер бар-жоғын және басқа ақпаратта басқа да елеулі бұрмаланулар бар-жоғын қарастыру болып табылады.

Егер жоғарыда көрсетілген басқа ақпаратпен танысқан кезде біз онда елеулі бұрмалаушылық бар деген қорытындыға келсек, біз бұл туралы корпоративтік басқаруға жауапты адамдарды хабардар етуге міндеттіміз.

Қаржылық есептілік және корпоративтік басқару бойынша Компания басшылығының жауапкершілігі

Компания басшылығы осы қаржылық есептіліктің ХҚЕС бойынша Кеңес шығарған Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес әзірленуіне және шынайы ұсынылуына, сонымен қатар Компания басшылығы алаяқтық немесе қате жіберу нәтижесінде маңызды бұрмалауды қамтымайтын қаржылық есептілікті дайындау үшін қажетті деп санайтын ішкі бақылау жүйесін қамтамасыз ету үшін жауапты.

Қаржылық есептілікті дайындауда Компания өз қызметін үздіксіз жалғастыруын бағалауға, үздіксіздіксіз қызметке қатысты тиісті ақпаратты жария еткені үшін, сондай-ақ қызметтің толассыздығын негізге негізделген қаржылық есептілікті дайындау үшін, бірақ Компанияның қабілетін бағалау үшін жауапты болып табылып, өз қызметін тоқтатуға немесе оны тарату немесе жойылу басқа, кез келген өзге де жағдайлар болмаса.

Корпоративтік басқарудағы тұлғалар Компанияның қаржылық есептілігін дайындауға, қадағалауға жауапты болып табылады.

Қаржылық есептілігіне аудит жүргізу үшін аудитордың жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз, қаржылық есептіліктің жосықсыз іс-қимылдар мен қателер салдарынан елеулі қателік пен алаяқтықтың жоқтығына сенімді болу. Ақылға қонымды сенімділік сенімнің жоғары дәрежесі болып табылады, бірақ ХАС-қа сәйкес аудиторлық

тексеріс кез келген жағдайда, елеулі бұрмалау болған кезде, жүзеге кепіл болып табылмайды. Бір негізде жеке немесе жиынтығында олар қаржы есептілігін негізінде қабылданған, пайдаланушылардың экономикалық шешімдеріне ықпал ете алатын, деген болжау болған жағдайда, бұрмалау, алаяқтықтың немесе қателердің нәтижесі маңызды болып саналады.

ХАС-қа сәйкес жүргізілген аудит бөлігі ретінде, біз кәсіби пікірімізді қолданамыз және аудит барысында кәсіби скептицизмді сақтаймыз. Сондай-ақ, біз келесі әрекеттерді орындаймыз:

- алаяқтық немесе қате себебімен, қаржы есептілігін елеулі бұрмалануларды анықтауымыз және тәуекелін бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық шаралар жүргіземіз және өз пікірімізді білдіру үшін негіз болып, жеткілікті қамтамасыз ету үшін тиісті болып табылатын, аудиторлық дәлелдемелер аламыз. жосықсыз іс-әрекеттер негізінде жасалған қателіктердің тәуекелі, елеулі бұрмалау нәтижесінде қателерге қарағанда қаупі жоғары, өйткені жосықсыз әрекеттер сөз байласу, жалғандық жасау, ақпаратты ұсыну немесе іс-әрекетіне айналып, бұрмаланған ішкі бақылау жүйесіне қосу мүмкін;

- аудиторлық рәсімдерді әзірлеу үшін, аудитке қатысты ішкі бақылау түсінігін аламыз, бірақ Қордың ішкі бақылау жүйелерінің тиімділігі туралы пікір білдіру мақсатында емес;

- қолданылатын есеп саясатының сипаты мен бухгалтерлік бағалауларды, сондай-ақ басшылықпен дайындаған тиісті ашуларды бағалаймыз;

- басшылықтың қызметтің үздіксіздігі туралы қолданудың заңдылығы туралы алынған аудиторлық дәлелдер негізінде қорытынды жасаймыз. Үздіксіз өз қызметін жалғастыруға Компанияның қабілетіне туындауы айтарлықтай күмән әкелуі мүмкін, ол оқиғаларға немесе жағдайларға қатысты елеулі белгісіздігін қорытындылаймыз. Біз айтарлықтай белгісіздік бар деген қорытындыға келетін болса, біз қаржы есептілігінде тиісті ақпаратты ашып біздің аудиторлық есепте назар аудару керек, сондай-ақ осындай ақпаратты ашу жеткіліксіз болса, онда біздің пікірін өзгертуіміз қажет. Біздің нәтижелері алдын ала біздің аудиторлық есептің күніне дейін алынған аудиторлық дәлелдемелерге негізделген. Алайда, болашақ оқиғалар немесе жағдайлар тобтың үздіксіз өз қызметін жалғастыру қабілетін жоғалту фактісіне әкелуі мүмкін;

- ақпаратты ашу, оның құрылымы мен мазмұнын, соның ішінде тұтастай алғанда қаржы есептілігін бағалауды өткізіледі.

Біз корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалармен ақпараттық өзара іс-қимылды жүзеге асырамыз, олардың назарына аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері туралы, сондай-ақ аудит нәтижелері бойынша елеулі ескертулер, оның ішінде аудит процесінде анықтайтын ішкі бақылау жүйесінің елеулі кемшіліктері туралы ақпаратты жеткіземіз.

Біз сондай-ақ корпоративтік басқаруға жауапты тұлғаларға тәуелсіздікке қатысты барлық тиісті этикалық талаптарды сақтағанымыз және осы тұлғаларға аудитордың тәуелсіздігіне негізделген түрде әсер ететін барлық өзара қарым-қатынастар мен басқа да мәселелер туралы және қажет болса тиісті сақтық шаралары туралы хабарлағанымыз туралы мәлімдеме ұсынамыз.

Корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалардың назарына жеткізген мәселелерден біз ағымдағы кезеңдегі қаржылық есептілік аудиті үшін неғұрлым маңызды болған және аудиттің негізгі мәселелері болып табылатын мәселелерді анықтаймыз. Біз осы мәселелерді өзіміздің аудиторлық есебімізде сипаттаймыз, бұл мәселелер туралы ақпаратты жария түрде жария етуге заңмен немесе нормативтік актімен тыйым салынғанда немесе өте сирек жағдайларда біз қандай да бір мәселе туралы ақпарат біздің есепте хабарланбауы тиіс себебі мұндай ақпаратты хабарлаудың теріс салдары оның хабарламасынан қоғамдық мәні бар пайдадан асып түседі деп негізді болжауға болады.

Аудитор

(аудитордың біліктілік куәлігінің № МФ-0000801, 20 мамыр 2019 ж. берілген)

С. С. Рубанов

Қазақстан Республикасы,
050059, Алматы қ., «Нұрлы Тау» орталығы қ.,
Әл-Фараби даңғылы, 19, 1 «Б» павильоны,
3-қабат, 301, 302- кеңсе

БАСШЫЛЫҚТЫҢ 2024 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ ТУРАЛЫ МӘЛІМДЕМЕСІ

Тәуелсіз аудитордың ұсынылған есебінде қамтылған аудиторлардың міндеттерін сипаттаумен бірге қаралуға тиіс төмендегі мәлімдеме «Standard Life» Өмірді сақтандыру компаниясы» АҚ (бұдан әрі - Компания) қаржылық есептілігіне қатысты аудитордың жауапкершілігін шектеу мақсатында жасалды.

Компания басшылығы 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның қаржылық жағдайын, сондай-ақ оның қызметінің нәтижелерін, ақша қаражатының қозғалысын және Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (бұдан әрі - Есеп стандарттары) сәйкес осы күнге аяқталған жыл ішіндегі капиталдағы өзгерістерді барлық елеулі аспектілерде шынайы көрсететін қаржылық есептілікті дайындау үшін жауап береді.

Қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық мыналарға жауапты болады:

- бухгалтерлік есептің тиісті қағидаттарын таңдау және оларды дәйекті қолдану;
- негізделген бағалау мен есептеулерді қолдану;
- есепке алу стандарттарының талаптарын сақтау немесе қаржылық есептілікке ескертулерде есепке алу стандарттарынан барлық елеулі ауытқуларды ашу; және
- мұндай жорамал заңсыз болған жағдайларды қоспағанда, Компания өз қызметін жақын болашақта жалғастырады деген болжамға сүйене отырып, қаржылық есептілікті дайындау.

Басшылық сонымен қатар жауапты:

- Компанияда ішкі бақылаудың тиімді және сенімді жүйесін әзірлеу, енгізу және оның жұмыс істеуін қамтамасыз ету;
- кез келген уақытта компанияның қаржылық жағдайы туралы ақпаратты жеткілікті дәлдікпен дайындауға және қаржылық есептіліктің есеп стандарттарының талаптарына сәйкестігін қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін бухгалтерлік есеп жүйесін қолдау;
- Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес бухгалтерлік есеп жүргізу;

- Компания активтерін қорғау үшін өз құзыреті шегінде шаралар қабылдау;
- алаяқтық және басқа да теріс әрекеттерді анықтау және алдын алу.

2024 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін осы қаржылық есептілікті Компания басшылығы 2025 жылдың 15 сәуірінде шығарылымға бекітті.

Басқарма төрағасы

Амерходжаев Галым Ташмуханбетович

Бас бухгалтер, Басқарма мүшесі

Керн Юлия Павловна

ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ЕСЕПТІЛІК

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша.

	Ескертпе*	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
АКТИВТЕР			
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	4	53,573	44,031
Банктердегі депозиттер	5	7,716,199	4,534,481
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялар	6	3,884,443	4,200,621
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялар	7	38,055,618	31,312,463
«Кері РЕПО» операциялары	8	13,850,027	6,144,124
Басқа дебиторлық берешек		62,499	50,019
Қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер	9	715,607	700,665
Корпоративтік табыс салығы бойынша алдын ала төлем		639	-
Ағымдағы салық активтері		4,206	5,429
Кейінге қалдырылған салық активі	10	30,678	33,928
Негізгі құралдар	11	327,342	219,167
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер	12	121,659	112,072
Басқа активтер	13	206,343	330,023
Активтер жиыны		65,028,833	47,687,023
Капитал және міндеттемелер			
МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	9	53,025,222	37,028,170
Сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша кредиторлық берешек	14	332,522	295,908
Жалдау міндеттемелері	12	132,179	112,072
Басқа міндеттемелер	15	380,161	405,701
Міндеттемелер жиынтығы		53,870,084	37,841,851
КАПИТАЛ			
Акционерлік капитал	16	2,551,102	2,551,102
Қайта бағалау резерві	16	623,853	527,445
Басқа резервтер	16	-	481,871
Бөлінбеген пайда		7,983,794	6,284,754
Капитал жиыны		11,158,749	9,845,172
Міндеттемелер мен капиталдың жиыны		65,028,833	47,687,023

Жылдық қаржылық есептілікті
Компания Басқармасы 2025 жылдың
15 сәуірінде шығаруға бекітті.

**АМЕРХОДЖАЕВ ГАЛЫМ
ТАШМУХАНБЕТОВИЧ**
Басқарма төрағасы

КЕРН ЮЛИЯ ПАВЛОВНА
Бас бухгалтер, Басқарма мүшесі

ПАЙДА НЕМЕСЕ ШЫҒЫН ЖӘНЕ БАСҚА ЖИЫНТЫҚ ТАБЫС ТУРАЛЫ ЕСЕП

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

	Ескертпе*	2024 ж.	2023 ж.
САҚТАНДЫРУ ҚЫЗМЕТІ:			
Сақтандыру түсімі	17	10,826,594	8,596,849
Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелердегі өзгерістер	17	(868,457)	1,168,913
Туындаған залалдар бойынша сақтандыру шарттары бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзетудің амортизациясы	17	(132,344)	(127,167)
Сақтандыру төлемдері бойынша шығындар	17	(4,453,125)	(2,578,847)
Қайта сақтандыру шарттары бойынша кірістер	17	85,092	102,133
Қайта сақтандыру шарттары бойынша кірісті шегергендегі сақтандыру төлемдері бойынша шығындар	17	(4,368,033)	(2,476,714)
Аквизикалық шығындар	17	(4,063,010)	(3,758,396)
Қайта сақтандыру шарттары бойынша активтердегі өзгерістер және сақтандыру сыйлықақылары бойынша шығындар	17	(646,006)	(126,365)
Пайда болған залалдар бойынша қайта сақтандыру шарттары бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзетудің амортизациясы	17	(19,308)	40,027
Комиссиялық кірістер	17	1,790	32
Сақтандыру қызметі бойынша басқа да кірістер	17	20,028	11,590
Сақтандыру қызметінің нәтижелері	17	751,254	3,328,769
ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ:			
Пайыздық табыс	18	6,530,738	5,404,220
Пайыздық шығын	18	(28,890)	(33,048)
Өзге инвестициялық табыс	18	23,450	10,289
Инвестициялық қызметтің нәтижелері		6,525,298	5,381,461
Жалпы және әкімшілік шығындар	19	(6,523,134)	(6,281,259)
Шетел валютасындағы операциялар бойынша таза табыстар		692,438	(69,004)
Күтілетін несиелік шығындар	7	103,136	(103,136)
Басқа табыстар (шығындар)		(335,103)	(185,230)
Табыс салығы шегерілгенге дейінгі пайда		1,213,889	2,071,601
Табыс салығы бойынша үнемдеу (шығын)	10	3,280	(12,967)
Бір жылдағы таза пайда		1,217,169	2,058,634
БАСҚА ЖИЫНТЫҚ ТАБЫС			
<i>Пайда немесе шығын ретінде жіктелген немесе кейіннен қайта жіктелуі мүмкін баптар:</i>			
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын борыштық инвестициялардың әділ құнының таза өзгеруі	16	96,408	128,834
Пайда немесе залал құрамына қайта жіктелген немесе кейіннен жіктелуі мүмкін баптардың жиыны		96,408	128,834
Табыс салығын шегергендегі жыл ішіндегі өзге де жиынтық табыс (залал)		96,408	128,834
Бір жылдағы жиынтық табыстың жиыны		1,313,577	2,187,468
Акцияға шаққандағы пайда			
Акцияға шаққандағы негізгі және бөлінген пайда (теңгемен)	27	684	1,157

*5-50 беттердегі ескертпелер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігін құрайды.

КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ЕСЕП

2024 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

	Акциянерлік капитал	Қайта бағалау бойынша резерв	Басқа резерв	Бөлінбеген пайда	Капитал жиыны
01.01.2023 жағдай бойынша	2,551,102	398,611	530,084	4,519,475	7,999,272
Жалпы жиынтық табыс					
Бір жылдағы таза пайда	-	-	-	2,058,634	2,058,634
Басқа жиынтық табыс					
Пайдаға немесе шығынға қайта жіктелген немесе кейіннен жіктелуі мүмкін баптар:					
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық инвестициялардың әділ құнының таза өзгерісі	-	128,834	-	-	128,834
Басқа жиынтық кірістің жалпы сомасы	-	128,834	-	-	128,834
Бір жылдағы жиынтық табыстың жиыны	-	128,834	-	2,058,634	2,187,468
Тікелей капиталда көрсетілген меншік иелерімен операциялар					
Жарияланған дивидендтер (16-ескерпе*)					
Басқалар	-	-	(48,213)	(341,568)	(341,568)
31.12.2023 жағдай бойынша	2,551,102	527,445	481,871	6,284,754	9,845,172
Жалпы жиынтық табыс					
Бір жылдағы таза пайда	-	-	-	1,217,169	1,217,169
Басқа жиынтық табыс					
Пайдаға немесе шығынға қайта жіктелген немесе кейіннен жіктелуі мүмкін баптар:					
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық инвестициялардың әділ құнының таза өзгерісі	-	96,408	-	-	96,408
Жиынтық табыстың басқа да жиынтығы	-	96,408	-	-	96,408
Бір жылдағы жиынтық табыстың жиыны	-	96,408	-	1,217,169	1,313,577
Тікелей капиталда көрсетілген меншік иелерімен операциялар					
Басқалар	-	-	(481,871)	481,871	-
31.12.2023 жағдай бойынша	2,551,102	623,853	-	7,983,794	11,158,749
01.01.2023 жағдай бойынша	-	-	(48,213)	48,213	-
Жалпы жиынтық табыс	2,551,102	527,445	481,871	6,284,754	9,845,172

*5-50 беттердегі ескертпелер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігін құрайды.

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ЕСЕП

2024 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

	2024 ж.	2023 ж.
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражаттарының ағыны		
Табыс салығы шегерілгенге дейінгі пайда	1,213,889	2,071,601
Түзетулер:		
Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелердегі өзгерістер	868,457	(1,168,913)
Туындаған шығындар бойынша сақтандыру шарттары бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекел түзетулерінің амортизациясы	132,344	127,167
Қайта сақтандыру шарттары бойынша активтердегі өзгерістер	(34,251)	(185,564)
Туындаған шығындар бойынша қайта сақтандыру шарттары бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекел түзетулерінің амортизациясы	19,308	(40,027)
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің амортизациясы	56,708	38,776
Пайдалану құқығы нысанындағы активтердің амортизациясы	60,830	36,942
Аквизикалық шығындар	4,063,010	3,758,396
Күтілетін несиелік шығындар	(103,136)	103,136
Іске асырылмаған бағамдық айырмашылықтан түскен табыс	(564,431)	(35,702)
Пайыздық табыс	(6,530,738)	(5,404,220)
Пайыздық шығын	28,890	33,048
Бағалы қағаздармен операциялардан түскен таза пайда	(23,450)	(10,289)
Басқалар	86,051	196,383
Операциялық қызметтен айналым капиталындағы өзгерістерге дейінгі ақша қаражатының ағыны	(726,519)	(479,266)
Операциялық активтердің (ұлғаюу) / азаюу:		
Банктердегі депозиттер	(3,181,718)	(3,903,663)
«Кері РЕПО» операциялары	(7,705,903)	2,842,365
Басқа дебиторлық берешек	(12,480)	15,239
Қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер	1	(1)
Ағымдағы салық активтері	1,223	(1,863)
Басқа активтер	124,572	(164,888)
Операциялық міндеттемелердің ұлғаюу/(азаюу)		
Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	10,933,241	(4,534,497)
Сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша кредиторлық берешек	36,614	(10,117)
Басқа міндеттемелер	(25,540)	23,530
Операциялық қызметтен табыс салығы мен пайыздарды төлеуге дейінгі ақша ағыны	(556,509)	(6,213,161)
Алынған пайыздар	5,508,167	4,960,966
Төленген пайыздар	(28,890)	(33,048)
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражаттарының таза ағыны	4,922,768	(1,285,243)
Инвестициялық қызметтен түскен ақша ағыны		

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ЕСЕП

2024 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

	2024 ж.	2023 ж.
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын инвестицияларды және амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестицияларды сатып алу	(11,435,954)	(4,720,498)
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестицияларды және амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестицияларды сатудан және өтеуден түсетін түсімдер	6,732,508	6,439,690
Негізгі құралдарды сатып алу	(158,685)	(67,155)
Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражаттарының таза ағыны	(4,862,131)	1,652,037
Қаржылық қызметтен түскен ақша ағыны		
Жалдау бойынша негізгі қарызды төлеу (12-ескертпе*)	(50,310)	(36,942)
Төленген дивидендтер (16-ескертпе*)	-	(341,568)
Қаржылық қызметтен түскен таза ақша ағыны	(50,310)	(378,510)
Ақша қаражаттары мен олардың баламаларының таза ұлғаюы/(азаяуы)	10,327	(11,716)
Валюта бағамының өзгеруінің әсері	(785)	8,474
Жыл басындағы ақша қаражаттары мен олардың баламалары	44,031	47,273
Жыл соңындағы ақша қаражаттары мен олардың баламалары	53,573	44,031

*5-50 беттердегі ескертпелер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігін құрайды.

КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Ұйымдастырушылық құрылымы және қызметі
«Standard Life» Өмірді сақтандыру компаниясы» АҚ (бұдан әрі - Компания) 2007 жылғы 9 қарашада Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес құрылды.
Компанияның сақтандыру және қайта сақтандыру қызметін жүзеге асыру құқығына 2023 жылғы 5 қыркүйектегі № 2.2.18 лицензиясы (сақтандыру қызметін жүзеге асыру құқығына 2007 жылғы 9 қарашадағы № 44-1/1 бастапқы лицензия), қайта сақтандыру қызметін жүзеге асыру құқығына - 26.02.2020ж., № 2.2.42. Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын реттеу және дамыту жөніндегі (бұдан әрі - ҚРҚНРД). Бұл лицензия Компанияға сақтандыру жөніндегі қызметті келесі салаларда жүзеге асыруға құқық береді: "Сақтандыру қызметі туралы" ҚР Заңының 6-бабы 2-тармағының 3) тармақшасында көрсетілген сыныпты қоспағанда, өмірді сақтандыру, "Сақтандыру қызметі туралы" ҚР Заңының 6-бабы 2-тармағының 4) тармақшасында көрсетілген сыныпты қоспағанда, аннуитеттік сақтандыру, зейнетақы аннуитеттік сақтандыру, жазатайым оқиғалардан сақтандыру, жағдайға сақтандыру мемлекеттік білім беру жинақтау жүйесі шеңберіндегі өмірді сақтандыру, қызметкерді еңбек (қызметтік) міндеттерін атқару кезінде жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру, сондай-ақ қайта сақтандыру жөніндегі қызмет.
Компания өмірді жинақтаушы және жинақтаушы емес сақтандыру бойынша түрлі сақтандыру өнімдерін ұсынады.

Компания өз қызметін Қазақстан Республикасында тіркелген 18 филиал және Алматы қаласы, Қабанбай батыр көшесі, 186 үй мекенжайында орналасқан Компанияның бас кеңсесі арқылы жүзеге асырады.
Компанияның акциялары 2017 жылдан бастап Қазақстан қор биржасының ресми сауда тізімдерінде.

2024 жылғы 31 желтоқсанда және 2023 жылғы 31 желтоқсанда Компанияның жай акцияларының иелері:

Акционерлер	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Альжанов Максат Кабыкенович	30.18%	30.18%
Ли Владислав Сединович	24.99%	24.99%
Альжанов Жаркын Кабыкенович	19.85%	19.85%
Альжанов Тлек Кабыкенович	9.99%	9.99%
Джармуханова Елена Владимировна	9.99%	9.99%
Шестакова Дана Дмитриевна	5.00%	5.00%
	100.00%	100.00%

Қазақстан Республикасында шаруашылық қызметті жүзеге асыру шарттары
Компания өз қызметін негізінен Қазақстан Республикасының аумағында жүзеге асырады. Осының салдарынан Компания дамушы нарықтарға тән сипаттамаларды көрсететін Қазақстан Республикасының нарықтарындағы экономикалық және қаржылық тәуекелдерге ұшырайды. Нормативтік-құқықтық база мен салық заңнамасы жетілдіруді жалғастыруда, бірақ әртүрлі түсіндірулер мүмкіндігін береді және құқықтық және фискалдық жүйелердің басқа да кемшіліктерімен бірге Қазақстан Республикасында өз қызметін жүзеге асыратын кәсіпорындар үшін қосымша қиындықтар туғызатын жиі енгізілетін өзгерістерге ұшырайды. Бұл қаржылық есептілік басшылықтың Қаржы - шаруашылық қызметті жүзеге асырудың қолданыстағы шарттарының компания қызметінің нәтижелері мен қаржылық жағдайына ықтимал әсерін бағалауын көрсетеді. Қаржы-шаруашылық қызметті жүзеге асыру шарттарының кейінгі дамуы басшылықты бағалаудан өзгеше болуы мүмкін.

ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ҰСЫНУ НЕГІЗДЕРІ

Қолданылатын стандарттар

Қоса беріліп отырған қаржылық есептілік Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары жөніндегі Кеңес жариялаған редакцияда шығарылған Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының (бұдан әрі - Есеп стандарттары) талаптарына сәйкес дайындалды.

Бағалау қағидаттары

Қаржылық есептілік сату үшін қолда бар қаржы активтерін, бағдарламалық қамтамасыз етуді және әділ құны бойынша көрсетілген ғимараттар мен құрылыстарды қоспағанда, нақты шығындар бойынша есепке алу қағидатына сәйкес дайындалды.

Функционалдық валюта және қаржылық есептілік деректерін ұсыну валютасы
Компанияның функционалдық валютасы қазақстандық теңге («теңге») болып табылады, ол Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы бола отырып, Компания жүргізетін операциялардың көпшілігінің және олармен байланысты оның қызметіне әсер ететін мән-жайлардың экономикалық мәнін барынша жақсы көрсетеді. Теңге сондай-ақ осы қаржылық есептіліктің деректерін ұсыну валютасы болып табылады.

Қаржылық есептіліктің барлық деректері, егер өзгеше көрсетілмесе, бүтін мыңға дейінгі дәлдікпен дөңгелектелген.

Бағалаулар мен пікірлерді пайдалану

Есеп стандарттарының талаптарына сәйкес қаржылық есептілікті дайындау басшылықты есеп саясатын қолдануға және қаржылық есептілікте ұсынылған активтер мен міндеттемелердің, кірістер мен шығындардың шамасына әсер ететін пайымдаулар, есептік бағалаулар мен жол берулер жасауға міндеттейді. Нақты нәтижелер көрсетілген бағалардан ерекшеленуі мүмкін.

Бағалау және олардың негізінде жатқан болжамдар тұрақты негізде қайта қаралады. Бағалардағы түзетулер тиісті бағалаулар қайта қаралған есепті кезеңде және олар қозғайтын кез келген кейінгі кезеңдерде танылады.

Неғұрлым елеулі бағалаулар мен жорамалдар қаржы құралдарының әділ құнын айқындауға (22-ескертпе), сондай-ақ сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелерге (20-ескертпе) байланысты. Егер қаржылық жағдай туралы есепте көрсетілген қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелердің әділ құнын белсенді нарықтағы бағалар негізінде айқындау мүмкін болмаса, ол математикалық үлгілерді қамтитын бағалаудың әртүрлі модельдерін пайдалана отырып айқындалады. Мұндай модельдер үшін бастапқы деректер, егер бұл қолдануға болатын болса, бақыланатын нарық негізінде айқындалады; олай болмаған жағдайда, әділ құнды айқындау үшін пайымдауды қолдану қажет.

ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ

Шетел валютасы

Шетел валютасындағы операциялар операциялар жасалған күні қолданылған ресми валюта бағамдары бойынша Компанияның тиісті функционалдық валютасына аударылады.

Есепті күнгі жағдай бойынша шетел валютасында көрсетілген монетарлық активтер мен міндеттемелер есепті күні қолданыста болған валюта бағамы бойынша функционалдық валютаға аударылады. Монетарлық активтермен және міндеттемелермен операциялардан түскен пайда немесе залал, кезеңнің басындағы жағдай бойынша функционалдық валютадағы амортизацияланған құн арасындағы айырманы білдіреді, кезең ішінде тиімді ставка бойынша есептелген пайыздар мен төлемдердің шамасына түзетілген және есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша валюталық бағам бойынша функционалдық валютаға аударылған шетел валютасындағы амортизацияланған құн.

Әділ құн бойынша бағаланатын шетел валютасында көрсетілген монетарлық емес активтер мен міндеттемелер әділ құн айқындалған күндерде қолданыста болған валюта бағамдары бойынша функционалдық валютаға аударылады. Шетел валютасында көрсетілген және нақты шығындар бойынша көрсетілген монетарлық емес активтер мен міндеттемелер операция жасалған күні қолданыста болған валюта бағамы бойынша функционалдық валютаға аударылады.

Шетел валютасына аудару нәтижесінде туындайтын бағамдық айырмалар, айырма құнсыздану салдарынан туындаған жағдайларды қоспағанда, сату үшін қолда бар үлестік қаржы құралдарын аудару кезінде туындайтын айырмаларды қоспағанда, пайда немесе шығын құрамында көрсетіледі, бұл жағдайда өзге де жиынтық табыс құрамында көрсетілген бағамдық айырмалар пайда немесе шығын құрамына қайта жіктеледі; егер хеджирлеу тиімді болса, шетелдік операцияларға таза инвестицияларды хеджирлеу ретінде көрсетілген қаржылық міндеттеме; немесе ақша қаражаттарының ағындарын хеджирлеу операцияларының талаптарына сәйкес, егер хеджирлеу тиімді болса, басқа жиынтық кірістің құрамында көрсетіледі.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша нарықтық айырбас бағамдары тиісінше бір АҚШ доллары үшін 523.54 теңгені және бір АҚШ доллары үшін 454.56 теңгені құрады.

Сақтандыру шарттары

Шығарылған сақтандыру шарттарының негізгі түрлері
Компания 17 «Сақтандыру шарттары» ХҚЕС (IFRS) сәйкес ескерілетін шарттардың мынадай түрлерін шығарады:

- Өмірді жинақталмаған сақтандыру;
- Өмірді жинақталған сақтандыру;
- Денсаулықты сақтандыру;
- Жазатайым оқиғалардан сақтандыру;
- Зейнетақы аннуитеті;
- Аннуитеттік сақтандыру;
- Қызметкерлерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру.

Анықтамалар мен жіктеулер

Компания сататын өнімдер сақтандыру шарттары ретінде жіктеледі, егер Компания полис ұстаушыдан айтарлықтай сақтандыру тәуекелін қабылдаса, полис ұстаушыға теріс әсер ететін белгісіз болашақ оқиға болған жағдайда оған өтемақы төлеуге міндеттенеді..

Мұндай бағалау әрбір шарт бойынша шарт жасалған күнге жеке жүргізіледі. Мұндай бағалауды жүргізу кезінде Компания шарттан, заңнамадан немесе нормативтік актілерден туындайтынына қарамастан, өзінің барлық елеулі құқықтары мен міндеттемелерін ескереді.

Компания шарттың елеулі сақтандыру тәуекелін сақтанушыға коммерциялық мазмұны бар кез келген жеке сценарийде елеулі болып табылатын қосымша сомаларды төлеуге әкеле алатынын бағалай отырып, тіптен сақтандыру жағдайы тым күмәнді немесе шартты ақша ағындарының күтілетін келтірілген құны сақтандыру шарты бойынша қалған ақша ағындарының күтілетін келтірілген құнының аз үлесін құрағанын анықтайды.

Сақтандыру шарттарының жиынтығын немесе қатарын біріктіру

Кейде Компания бір жалпы коммерциялық мақсатқа жету үшін бір немесе байланысты

контрагентпен бір уақытта екі немесе одан да көп келісімшарттар жасайды. Компания осындай шарттардың мазмұнын көрсету үшін осындай шарттардың жиынтығын немесе бірқатарын тұтастай ескеруі талап етілуі мүмкін. Бұл бағалауды жүргізу кезінде Компания мыналарды ескеруі керек:

- Құқықтар мен міндеттер бөлек қарастырылған кездегімен салыстырғанда бірге қарастырылған кезде ерекшеленеді;
- Компания бір шартты екіншісін ескермей өлшей алмайды.

Біріктіру деңгейі

Компания портфельдерді ұқсас тәуекелдерге ұшырайтын және бірлесіп басқарылатын сақтандыру шарттарын біріктіру арқылы анықтайды. Сақтандыру шарттарын портфельдерге топтастыру кезінде Компания өнім желісінің белгілі бір таңбалауын емес, тәуекелдердің ұқсастығын назарға алады. Компания бір өнім желісі шегіндегі барлық шарттар ұқсас тәуекелдерге ұшырайтынын анықтады. Сондықтан, егер шарттар бірлесіп басқарылатын болса, олар шарттардың бір портфеліне кіреді.

Әрбір портфель тануға және бағалауға қатысты 17 «Сақтандыру шарттары» ХҚЕС (IFRS) талаптары қолданылатын шарттар топтарына бөлінеді. Бастапқы тану кезінде Компания шарттарды олар қашан шығарылғаны негізінде бөледі. Бір санатқа 12 ай ішінде шығарылған шарттар кіруі керек. Әрбір санат бұдан әрі шарттардың екі тобына бөлінеді:

- бастапқы тану сәтінде ауыртпалық болып табылатын шарттар тобы;
- бастапқы тану сәтінде олардың кейіннен ауыртпалық түсуінің елеулі ықтималдығы жоқ шарттар тобы.

Шарттың немесе шарттар тобының ауыртпалықты екенін анықтау бастапқы тану күніндегі күтулерге негізделеді, бұл ретте шартты орындау бойынша ақша ағындарының күтулері өлшенген ықтималдық негізінде айқындалады. Компания шарттардың бастапқы тану кезінде ауыртпалық болып табылатындығын, сондай-ақ бастапқы тану кезінде ауыртпалық тудырмайтын шарттардың кейіннен осындай болу ықтималдығы бар-жоғын бағалау үшін негізделген және расталған ақпарат бар тиісті деңгейді анықтайды. Компания белгілі бір топқа кіретін барлық шарттар бір топқа қатысты болады деген қорытындыға келу үшін жеткілікті ақпаратқа ие егжей-тегжейдің қай деңгейінде екенін анықтауда маңызды пайымдауды қолданады. Мұндай ақпарат болмаған жағдайда Компания әрбір шартты жеке бағалайды.

Бастапқы тану кезінде жасалған шарттар топтарының құрамы кейіннен қайта бағаланбайды.

Сыйлықақыны бөлу негізінде тәсілді қолдана отырып ескерілетін сақтандыру шарттары

үшін Компания фактілер мен мән-жайлар керісінше көрсететін жағдайларды қоспағанда, портфельде бастапқы тану сәтінде ауыр шарттар жоқ деген жорамалға негізделеді. Компания тиісті фактілер мен жағдайлардың өзгеру ықтималдығын талдайды, егер бастапқы тану кезінде ауыртпалық тудырмайтын шарттардың кейіннен ауыртпалыққа айналу ықтималдығы жоқ болса. Егер фактілер мен мән-жайлар кейбір шарттардың бастапқы тану кезінде ауыртпалық болуы мүмкін екендігін немесе шарттар тобының ауыртпалық болып қалғанын көрсетсе, Компания сыйақыны бөлу негізінде тәсілді пайдалана отырып айқындалған өтемнің қалған бөлігі бойынша міндеттемелердің баланстық құны жалпы модельді пайдалана отырып айқындалған өтемнің қалған бөлігі бойынша міндеттемелерді орындау бойынша ақша ағындарынан аз болып табылатындығын анықтау үшін сандық бағалау жүргізеді. Егер жалпы модельді пайдалана отырып айқындалған өтемнің қалған бөлігі бойынша міндеттемелерді орындау бойынша ақша ағындары сыйлықақыны бөлу негізінде тәсілді пайдалана отырып айқындалған өтемнің қалған бөлігі бойынша міндеттеменің баланстық құнынан асып кетсе, онда айырма пайда немесе залалдың құрамында танылады, ал өтемнің қалған бөлігі бойынша міндеттеме сол сомаға ұлғаяды.

Егер бір портфельдегі сақтандыру шарттары заң немесе реттеуші талаптар компанияның әртүрлі тарифтерді немесе пайда деңгейін белгілеудің практикалық мүмкіндігін белгілі бір жолмен шектегендіктен ғана әртүрлі топтарға түссе, Компания мұндай шарттарды бір топқа қосуға құқылы.

Тану

Компания өзі шығаратын сақтандыру келісімшарттарының тобын келесі күндердің ең ерте мерзіміне тануы керек:

- шарттар тобы бойынша қамту кезеңінің басталу күні;
- шарттардың тиісті тобында полис ұстаушыдан бірінші төлемді төлеу мерзімі басталатын күн (егер шартта белгілі бір төлем күні көзделмесе, онда мұндай күн Бірінші нақты төлем күні болып есептеледі);
- осы топтың ауыртпалық түсетін күні.

Компания бір жыл ішінде шығарылған және есепті күнге тану критерийлеріне сәйкес келетін шарттарды ғана таниды. Осы шектеулерге байланысты сақтандыру шарттарының тобы ағымдағы есепті кезең аяқталғаннан кейін ашық болуы мүмкін. Жаңа шарттар топқа келесі есепті кезеңдерде тану критерийлерін қанағаттандыра бастағанда, топқа енгізіледі деп күтілетін барлық шарттар танылғанға дейін қосылады.

Шарттар шеңбері

Сақтандыру шарттары тобының есептік бағалауы топқа кіретін әрбір шарт шеңберіндегі барлық болашақ ақша ағындарын қамтуы тиіс.

Сақтандыру шартының шеңберінде қандай ақша ағындары бар екенін анықтаған кезде Компания шарт талаптарынан, сондай-ақ қолданыстағы заңнамадан, нормативтік актілерден және әдеттегі іскерлік тәжірибеден туындайтын өзінің нақты құқықтары мен міндеттерін назарға алады. Компания ақша ағындары, егер олар Компания полисті ұстаушыны сыйлықақылар төлеуге міндеттей алатын немесе оның ішінде Компанияның полисті ұстаушыға сақтандыру шарты бойынша қызметтер көрсетуге нақты міндеті бар есепті кезеңде қолданылып жүрген жарамды құқықтар мен міндеттерге негізделген болса, сақтандыру шарты шеңберінде екенін айқындайды.

Сақтандыру шарты бойынша қызмет көрсетудің нақты міндеті Компанияның белгілі бір полис ұстаушысы бойынша тәуекелдерді қайта бағалауға практикалық мүмкіндігі болғанда аяқталады, соның нәтижесінде ол осындай тәуекелдерді толық көлемде көрсететін тариф немесе пайда деңгейін белгілей алады. Егер шеңберлерді бағалау жеке шарт деңгейінде емес, портфель деңгейінде жүргізілсе, Компанияның осы шарт кіретін сақтандыру шарттарының портфелі бойынша тәуекелдерді қайта бағалауға практикалық мүмкіндігі болуы тиіс, соның нәтижесінде ол барлық полистерді ұстаушылар бойынша тиісті тәуекелді толық көлемде көрсететін тариф немесе пайда деңгейін белгілей алады. Тарифтеу кезінде Компания қайта бағалау күнінен кейінгі кезеңдерге жататын тәуекелдерді ескермеуі керек.

Барлық тәуекелдер не сыйлықақыда, не төлемдер деңгейінде көрсетілгенін айқындау кезінде Компания, егер ол қайта бағалау күніне шарттарды (немесе шарттар портфелін) шығарса, сақтанушыларға берілетін барлық тәуекелдерді қарайды. Сол сияқты, компанияның шарт бойынша немесе шарттар портфелі бойынша барлық тәуекелдерді көрсететін тарифті белгілеудің практикалық мүмкіндігі бар-жоғын анықтаған кезде, ол қызметтердің қалған бөлігіне қатысты ұзарту күніне ұқсас шарттарға қол қою кезінде ескеретін барлық тәуекелдерді ескеруі керек. Компанияның қолданыстағы шарттар бойынша тарифті қайта қараудың практикалық мүмкіндігін бағалау кезінде барлық шарттық, заңдық және нормативтік шектеулер ескеріледі. Бұл ретте Компания коммерциялық мазмұны жоқ шектеулерді назарға алмайды. Компания сондай-ақ нарықтық бәсекелестіктің және коммерциялық пайымдардың оның жаңа шарттарға тарифтер белгілеудің және қолданыстағы шарттарға тарифтерді қайта қараудың практикалық мүмкіндігіне әсерін ескереді. Компания мұндай коммерциялық пайымдар есепті күнге практикалық мүмкіндіктің болуы туралы тұжырым жасау үшін маңызды болып табыла ма деген шешім қабылдау кезінде пайымды пайдаланады.

Шарттар тобы бойынша күтілетін болашақ ақша ағындарын бағалау кезінде Компания болашақ сақтанушылардың қолда бар опциондарды іске асыруға қатысты мінез-құлқын бағалай отырып, пайымдаулар қолданады. Оларға бас тарту опциондары және шарт шеңберіндегі басқа опциондар кіреді.

Компания жағдайлардың өзгеруінің Компанияның нақты құқықтары мен міндеттеріне әсерін ескеру үшін бастапқы тану кезінде және әрбір келесі есепті күнге сақтандыру шарттарының шеңберін бағалауға тиіс.

Сыйлықақыны бөлу негізінде тәсілді қолдана отырып бағаланатын шарттардан басқа, бастапқы тану кезінде шарттарды бағалау.

Бастапқы тану кезінде Компания сақтандыру шарттарының тобын осы шарттар шеңберінде көрсетілетін қызметтер бойынша табылмаған пайданы білдіретін шартта көзделген қызметтер үшін шарттар мен маржаларды орындау бойынша болашақ ақша ағындарының сомасы ретінде бағалауға тиіс.

Сақтандыру шарттарының шеңберінде болатын шарттарды орындау бойынша ақша ағындары

Шарттарды орындау бойынша ақша ағындары қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзетуді қоса алғанда, болашақ ақша ағындарының ағымдағы құнын бағалауды білдіреді. Болашақ ақша ағындарын бағалау бағалау күніндегі жағдайларды, соның ішінде болашаққа қатысты осы күнге жасалған болжамдарды көрсетеді. Компания портфолио деңгейіндегі шарттар тобы бойынша күтілетін болашақ ақша ағындарын бағалайды және оларды осы портфельдегі топтар арасында жүйелі және ұтымды түрде бөледі. Болашақ ақша ағындарын бағалау кезінде Компания сақтандыру келісімшарттарындағы барлық ақша ағындарын қамтиды, соның ішінде:

- Сыйлықақылар және осы сыйлықақыларды төлеуден туындайтын кез келген қосымша ақша ағындары;
- Қазірдің өзінде мәлімделген, бірақ әлі төленбеген талаптар, бұрын болған оқиғаларға қатысты туындаған талаптар, бірақ бұл оқиғалар бойынша талаптар әлі мәлімделмеген, сондай-ақ қолданыстағы сақтандыру шарттарымен қамтылған болашақ сақтандыру жағдайлары бойынша өтемақидан барлық болашақ талаптар мен ықтимал ақша ағындары;
- Шығарылған шарт тиесілі портфельге жататын аквизициялық ақша ағындарын бөлу;
- Талаптармен жұмыс істеу шығындары;

- Делдалдарға тек полистерді жүргізу жөніндегі қызметтер үшін төленуі болжанатын тұрақты комиссияларды қоса алғанда, полистерді жүргізуге және оларға қызмет көрсетуге арналған шығындар (аквизициялық ақша ағындары болып табылатын мерзімді комиссиялар болашақ ақша ағындарын бағалау кезінде ескеріледі);
- Сақтандыру шартын орындауға тікелей байланысты тіркелген және ауыспалы үстеме шығындарды бөлу (мысалы, бухгалтерлік есеп жүргізу, персоналды басқару, ақпараттық-технологиялық қамтамасыз ету және қолдау, ғимараттардың амортизациясы, жалдау ақысы, техникалық қызмет көрсету және коммуналдық қызметтер);
- Шарт талаптарына сәйкес полис ұстаушыға төленуге жататын ретінде ерекше түрде көрсетілген өзге де шығындар.

Дисконттау ставкалары

Ақшаның уақытша құны мен қаржылық тәуекел күтілетін болашақ ақша ағындарынан бөлек бағаланады, бұл ретте қаржылық тәуекелдердегі өзгерістер Компания құрамдағы ақшаның, пайданың немесе залалдың уақытша құнын бөлек көрсетуді көздейтін есеп саясатын таңдаған жағдайларды қоспағанда, әрбір есепті кезеңнің соңындағы пайда немесе залал құрамында танылады. Компания сақтандыру шарттарының өтімділік сипаттамаларын және бақыланатын ағымдағы нарықтық бағаларға сәйкес келетін ақша ағындарының сипаттамаларын көрсететін дисконттау мөлшерлемелерін қолдана отырып, ақшаның уақытша құнын бағалайды. Олар мұндай бақыланатын нарықтық бағаларға әсер ететін факторлардың әсерін жоққа шығарады, бірақ сақтандыру шарттары бойынша болашақ ақша ағындарына әсер етпейді. Әр түрлі өнімдерге дисконттау мөлшерлемелерін анықтау кезінде «төменнен жоғары» тәсіл қолданылады.

Қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету

Компания қаржылық тәуекелді қоспағанда, сақтандыру шарттары бойынша ақша ағындарының пайда болу сомасы мен мерзімдеріне қатысты белгісіздікті қабылдағаны үшін талап ететін өтемақыны қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету ретінде бөлек бағалайды. Тәуекел түзету коэффициентін есептеу кезінде мынадай актуарлық жорамалдардың сақтандыру тәуекелі деңгейіне әсері ескеріледі:

- Жынысы мен жасы бойынша өлім ықтималдығы;
- Әкімшілік шығындардың көлемі;
- Әрекетті тоқтату ықтималдығы (егер бар болса);
- Ұзарту ықтималдығы.

Қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету жүктеу әдісімен және VaR әдісімен 75% сенімділік интервалымен есептелген.

Шартта көзделген қызметтер үшін Маржа

Шартта көзделген қызметтер үшін Маржа-бұл сақтандыру шарттары тобы бойынша активтің немесе міндеттеменің құрамдас бөлігі, ол Компания болашақта сақтандыру шарты бойынша қызметтер көрсету шамасына қарай танытын табылмаған пайданы білдіреді. Бастапқы тану кезінде Компания шартта көзделген қызметтер үшін маржаны сомада бағалайды, ол (ауыр шарттарды қоспағанда) нәтижесінде кірістер мен шығындардың туындауына әкеп соқпайды:

- шарттарды орындау бойынша күтілетін ақша ағындары;
- шарттардың осы тобына байланысты ақша ағындарына қатысты бұрын танылған кез келген басқа активтің немесе міндеттеменің осы тобының аквизициялық ақша ағындарына қатысты активті тануды жүзеге асырылған тоқтату;
- көрсетілген күнге осы топтың шарттары бойынша туындаған ақша ағындары.

Егер шарттар тобы ауыртпалық болып табылса, Компания бастапқы тану кезінде залалды тануға тиіс, нәтижесінде осы топ бойынша міндеттеменің баланстық құны осы шарттарды орындау бойынша ақша ағындарының шамасына тең болады, ал шарттардың осы тобы бойынша шартта көзделген қызметтер үшін маржа нөлге тең болады. Шығын компоненті сақтандыру шарттары тобы бастапқы танылған кезде кез келген шығынға қатысты танылады. Бастапқыда танылған кезде Компания топтың қамту бірліктерін анықтайды. Содан кейін Компания есепті кезеңде ұсынылған қамту бірліктері негізінде шартта көзделген топ қызметтері үшін маржаны бөледі.

Аквизициялық ақша ағындары

Компания сақтандыру шарттары тобын бағалауға аквизициялық ақша ағындарын қосады, егер олар топтағы жеке шарттарға немесе топтың өзіне немесе осы топ кіретін сақтандыру шарттарының портфеліне тікелей қатысты болса. Компания портфолио деңгейінде тікелей топқа жатпайтын, бірақ портфолиоға тікелей қатысты ақша ағындарын бағалайды. Содан кейін Компания оларды жүйелі және ұтымды негізде жаңадан жасалған және жаңартылған шарттар тобына бөледі. Компания портфельді немесе сату және андеррайтинг шығындары сияқты сақтандыру келісімшарттарының тобын қамтамасыз ету шығындарына қатысты активті таниды, егер бұл шығындар осы шығындар жататын сақтандыру келісімшарттары тобы танылғанға дейін жұмсалса.

Компания мұндай активті аквизициялық ақша ағындары бөлінетін сақтандыру шарттарының әрбір бар немесе Болашақ тобы бойынша таниды. Компания акционерлік ақша ағындарына қатысты активтің тиісті бөлігін тануды тоқтатады және оны осы топты бастапқы тану кезінде шарттардың тиісті тобы бойынша міндеттемелерді орындау бойынша ақша ағындарын бағалауға қосады. Егер есепті кезеңнің соңында топқа енгізілуі болжанатын сақтандыру шарттарының кейбірі ғана танылса, Компания активтің тиісті бөлігін айқындайды, оны тану тоқтатылады және шарттар тобының міндеттемелерін орындау бойынша ақша ағындарына енгізіледі. Тиісті бөлік топ құрамындағы шарттарды тану уақытын ескеретін бөлудің жүйелі және ұтымды әдісі негізінде айқындалады. Әрбір есепті күнге Компания активтің құнсыздану белгілерінің болуына аквизициялық ақша ағындарына қатысты активтің баланстық құнын талдайды. Егер мұндай белгілер болса, Компания активтің баланстық құнын активтің баланстық құны шарттардың тиісті Болашақ топтары бойынша күтілетін таза ақша ағынынан аспайтындай етіп түзетеді. Құнсызданудан болған залал пайда немесе залал құрамында танылады. Егер құнсызданудан болған залал кейіннен қалпына келтірілсе, активтің баланстық құны құнсыздануды тудырған жағдайлар өмір сүруін тоқтатқан не жақсарту жағына қарай өзгерген дәрежеде ұлғаяды, ал құнсызданудан болған залалды қалпына келтірудің жинақталған сомасы өткен жылдары осы актив бойынша танылған құнсызданудан болған залалдан аспайды.

Жалпы үлгі бойынша кейінгі бағалау

Болашақ кезеңдердің қызметтеріне қатысты шарттарды орындау бойынша ақша ағындарын бағалау кезінде Компания бұрыннан туындаған талаптармен байланысты және болашақ кезеңдердің қызметтерімен байланысты арасындағы айырмашылықты жасайды. Әрбір есепті кезең аяқталған күні сақтандыру шарттары тобының баланстық сомасы осы күнге сақтандыру өтемінің қалған бөлігі бойынша міндеттеменің ағымдағы бағасын және туындаған залалдар бойынша міндеттеменің ағымдағы бағасын көрсетуге тиіс. Сақтандыру өтемінің қалған бөлігі бойынша міндеттеме Компанияның әлі болмаған сақтандыру жағдайларына қатысты қолданыстағы сақтандыру шарттары шеңберінде негізделген талаптарды төлеу, әлі ұсынылмаған сақтандыру шарты бойынша қызметтерге байланысты сомаларды төлеу міндеттемелерін білдіреді (яғни болашақта сақтандыру шарты бойынша қызмет көрсетуге байланысты міндеттер), сондай-ақ инвестициялық құрауыштар және болашақта сақтандыру шарты бойынша қызмет көрсетумен байланысты емес және туындаған талаптар бойынша міндеттемелердің құрамына енгізілмеген басқа да сомалар. Сақтандырудың қалған бөлігі бойынша міндеттеме мыналарды қамтиды: болашақ кезеңдердің қызметтеріне қатысты

шарттарды орындау бойынша ақша ағындары, шартта көзделген қызметтер үшін әлі алынбаған маржа және сақтандыру шарты бойынша көрсетілген қызметтер үшін төленбеген кез келген сыйлықақылар. Пайда болған залалдар бойынша міндеттеме компанияның орын алған сақтандыру жағдайларына қатысты негізделген талаптарды, оның ішінде орын алған, бірақ әлі мәлімделмеген талаптарды және сақтандыру бойынша келтірілген өзге де шығындарды төлеу жөніндегі міндеттемелерін қамтиды. Ол сондай-ақ міндеттемелерді қамтиды Компания шарт бойынша Полис ұстаушыға төлеуге міндетті сомаларды төлеу. Оларға шартты тану тоқтатылған кезде инвестициялық компоненттерді төлеу жатады. Туындаған талаптар бойынша міндеттемені ағымдағы бағалау осы топқа есепті күнге жатқызылған ағымдағы және өткен кезеңдердің қызметтеріне қатысты ақша ағындарын қамтиды. Жалпы тәсіл сақтандырудың мынадай түрлері үшін пайдаланылды: өмірді сақтандыру шарттары бойынша жазатайым оқиғалардан сақтандыру, қарыз алушының өмірін ерікті жеке сақтандыру, мемлекеттік жинақтау жүйесі шеңберіндегі өмірді сақтандыру, сақтандыру сомасы азаятын өмірді ерікті жеке мерзімді сақтандыру, пайдаға қатысатын өмірді ерікті жинақтаушы сақтандыру, зейнетақы аннуитеті, жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру бойынша аннуитет.

Шарттарды орындау бойынша ақша ағындарындағы өзгерістер

Әрбір есепті кезеңнің соңында Компания болашақ ақша ағындарының сомаларын, мерзімдерін және белгісіздіктерін, сондай-ақ дисконттау мөлшерлемелерін және басқа қаржылық айнымалыларды ағымдағы бағалауды көрсету үшін пайда болған шығындар бойынша міндеттемелер мен сақтандырудың қалған бөлігі бойынша міндеттемелерді орындау бойынша ақша ағындары туралы ақпаратты жаңартуы керек. Таңдалған есеп саясатына сәйкес Компания қаржылық емес жорамалдардың өзгерістерін, дисконттау мөлшерлемелеріндегі өзгерістерді және қаржылық жорамалдарды ескере отырып, есепті кезеңнің соңында шарттарды орындау бойынша ақша ағындарындағы өзгерістерді есептейді. Біріншіден, Компания міндеттемелерді орындау бойынша ақша ағындары бойынша дисконттау мөлшерлемелері мен қаржылық болжамдардағы өзгерістерді есептейді (кезеңнің басында күтілгендей), содан кейін қаржылық емес болжамдардағы өзгерістерден осы ақша ағындарындағы өзгерістерді есептейді. Тәжірибе негізінде түзету кезең ішінде алынуы күтілетін сомаларды кезең басында орындалған бағалау мен осы кезеңдегі нақты ақша ағындары (және аквизициялық ақша ағындары сияқты ілеспе ақша ағындары) арасындағы айырманы білдіреді; немесе кезең басында орындалған кезең ішінде шығындар сомасын бағалау мен кезең ішінде келтірілген шығындардың нақты сомалары арасындағы айырмашылық (сақтандыру шарттары бойынша аквизициялық шығындарды қоспағанда). Ағымдағы немесе өткен кезеңдегі қызметтерге

қатысты тәжірибеге негізделген түзетулер пайда немесе залал құрамында танылады. Орын алған сақтандыру жағдайларына (бұрын болған, бірақ әлі мәлімделмеген жағдайларды қоса алғанда) және тәжірибеге негізделген түзетулерді сақтандыру бойынша келтірілген өзге де шығындарға қатысты әрқашан ағымдағы немесе өткен кезеңнің қызметтеріне жатады. Олар сақтандыру шығындарының бөлігі ретінде пайда немесе шығын құрамына кіреді. Болашақ кезеңдердің қызметтеріне қатысты тәжірибе негізінде түзетулер шартта көзделген қызметтер үшін маржаны түзету жолымен жабудың қалған бөлігі бойынша міндеттемеге енгізіледі. Шартта көзделген қызметтер үшін маржаны босату Шарттың көрсетілген базалық баптардың нәтижелеріне жанама немесе тікелей қатысуына байланысты болады. Әрбір есепті кезеңнің соңында Компания қаржылық және қаржылық емес тәуекелдерге қатысты болжамдардағы өзгерістерді ескере отырып, оларды түзете отырып, жабудың қалған бөлігі бойынша міндеттемелерге қатысты шарттарды орындау бойынша ақша ағындарын қайта бағалауды жүргізеді.

Шартта көзделген қызметтер үшін маржаны түзету

Тікелей қатысу шартынсыз сақтандыру шарттарына қатысты сақтандыру шарттарының тобы бойынша шартта көзделген қызметтер үшін маржа болашақ кезеңдердің қызметтеріне қатысты шарттарды орындау бойынша ақша ағындарындағы өзгерістерге түзетілуге тиіс. Мұндай өзгерістерге:

- топтағы шарттарды бастапқы тану кезінде қолданылған дисконттау ставкаларын пайдалана отырып есептелетін, кезең ішінде алынған сыйлықақыларға байланысты туындайтын, болашақ кезеңдердің қызметтеріне, сондай-ақ оларға байланысты ақша ағындарына, мысалы, аквизициялық ақша ағындары мен сыйлықақыға салынатын салықтарға байланысты тәжірибеге негізделген түзетулер
- топтағы шарттарды бастапқы тану кезінде қолданылған дисконттау ставкаларын пайдалана отырып есептелетін қаржылық емес айнымалылармен байланысты жабудың қалған бөлігі бойынша міндеттеме бойынша болашақ ақша ағындарының келтірілген құнының есептік бағалауларының өзгеруі. Барлық қаржылық айнымалылар бастапқы тану кезінде жазылады.
- болашақ кезеңдердің қызметтеріне жататын қаржылық емес тәуекелге тәуекел түзетулерінің өзгеруі. Компания қаржылық емес тәуекелге байланысты өзгерістерді және ақша құнының және ақша құнының өзгерістерінің әсерін бөлу мақсатында қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзетудің өзгеру шамасын дезагрегацияламайды;
- осы кезеңде төленуі күтілетін инвестициялық құрамдас бөлік пен осы кезеңде төленуге жататын нақты инвестициялық құрамдас бөлік арасындағы айырмашылық. Осы кезеңде

төленуге тиіс деп күтілетін инвестициялық құрамдас бөліктің сомасы ол төлеуге жататын сәтке дейін қолданыста болған дисконттау мөлшерлемелері бойынша бағаланады.

Келесі түзетулер болашақ кезеңдердің қызметтеріне жатпайды және шартта көзделген қызметтер үшін маржаны түзетпейді:

- ақша құнының және ақша құнының өзгеруінің әсері, сондай-ақ қаржылық тәуекелдің және қаржылық тәуекелдің өзгеруінің әсері;
- туындаған талаптар бойынша міндеттемеге енгізілген шарттарды орындау бойынша ақша ағындарын есептік бағалаудағы өзгерістер;
- сақтандыру қызметтері бойынша шығындарға қатысты тәжірибе негізінде түзетулер (аквизициялық ақша ағындарын қоспағанда).

Болашақ сақтандырумен байланысты ақша ағындарының кез келген кейінгі ұлғаюы пайда немесе шығын ретінде пайда болған кезде танылады, сақтандыру шарттары тобының шығынды құрамдас бөлігін ұлғайтады. Болашақ сақтандырумен байланысты ақша ағындарының кез келген кейінгі төмендеуі топтың шығынды құрамдас бөлігі пайда немесе залал арқылы толық қайтарылғанға дейін шартта көзделген қызметтер үшін маржаны түзетпейді.

Тікелей қатысу талаптарынсыз сақтандыру шарттары үшін есепті кезеңнің соңындағы шарттар тобы бойынша шартта көзделген қызметтер үшін маржаның баланстық құны есепті кезеңнің басындағы есепке ала отырып түзетілген баланстық құнға тең:

- топқа қосылған жаңа шарттардың әсері;
- шартта көзделген қызметтер үшін маржаның баланстық құнына есептелген, бастапқы тану кезінде айқындалған дисконттау ставкаларын қолдана отырып есептелген пайыздар; болашақ кезеңдердің қызметтеріне қатысты шарттарды орындау бойынша ақша ағындарындағы өзгерістер, егер:
- шарттарды орындау бойынша ақша ағындарының шамасын ұлғайту шартта көзделген қызметтер үшін маржаның баланстық құнынан асып түседі, бұл шығынның туындауына әкеп соғады; немесе
- шарттарды орындау бойынша ақша ағындарының шамасын азайту жабудың қалған бөлігі бойынша міндеттеме құрамындағы шығын компонентіне жатады;
- шартта көзделген қызметтер үшін маржаға бағамдық айырмашылықтардың әсері; және
- есепті кезеңде сақтандыру шарты бойынша қызметтер көрсету салдарынан сақтандыру бойынша түсім ретінде танылған, есепті кезеңнің соңында (бөлу жүзеге асырылғанға дейін) қалатын шартта көзделген қызметтер үшін маржаны ағымдағы және қалған жабу кезеңдеріне бөлу жолымен айқындалатын сома.

Шартта көзделген қызметтер үшін маржаны пайда немесе залал құрамында тану
Шартта көзделген қызметтер үшін маржаның бір бөлігі сақтандыру шарты бойынша көрсетілетін қызметтерді көрсететін шамада әрбір есепті кезеңде пайда немесе залал құрамында танылады. Бұл мән мыналар арқылы анықталады:

- осы топтағы қамту бірліктерін сәйкестендіру. Топтағы қамту бірліктерінің саны осы топқа енгізілген шарттар бойынша ұсынылған сақтандыру шарты бойынша көрсетілетін қызметтердің көлемін білдіреді, ол әрбір шарт бойынша шарт бойынша ұсынылатын пайданың шамасын және күтілетін қамту кезеңін талдау негізінде айқындалады;
- шартта көзделген қызметтер үшін маржаны кезеңнің соңына (кезеңде көрсетілген сақтандыру шарты бойынша қызметтерді көрсету үшін пайда немесе залал құрамындағы оның қандай да бір сомасы танылғанға дейін) ағымдағы кезеңде берілген және болашақта ұсынуға күтілетін жабудың әрбір бірлігіне тең үлестермен бөлу;
- осы кезеңде ұсынылған жабу бірліктеріне бөлінген шаманы пайда немесе залал ретінде тану.

Қамту бірліктерінің саны сақтандыру шарттары бойынша қызметтер көрсетілуіне, қолданылу мерзімінің аяқталуына, шарттардың қолданылуын тоқтатуға немесе одан бас тартуға, сондай-ақ топқа жаңа шарттар қосылуына қарай өзгереді. Қамту бірліктерінің жалпы саны шарттар бойынша міндеттемелердің күтілетін қолданылу мерзіміне байланысты. Олар сақтанушылардың мінез-құлқының әсеріне және болашақ сақтандыру жағдайларына қатысты белгісіздікке байланысты шарттың заңды қолданылу мерзімінен өзгеше болуы мүмкін. Қамту бірліктерінің санын анықтай отырып, Компания сақтандыру жағдайларының ықтималдығын және сақтанушылардың мінез-құлқын топта күтілетін қамту кезеңіне әсер ететін дәрежеде бағалау кезінде пайымдауларды, әртүрлі кезеңдерде ұсынылатын қызметтердің әртүрлі деңгейлерін (мысалы, сақтанушы опционды орындайды және бұрын кепілдендірілген бағамен қосымша қамтуды қосады) және «төлемдер саны» шарт бойынша ұсынылатын.

Ақша ағындары базалық баптарға тәуелді емес шарттар

Қамту бірліктерінің санын анықтау кезінде Компания келесі әдістерді қолданады: өмірді мерзімді сақтандыру полистері (сақтандыру сомасы тең немесе азаяды) және тіркелген аннуитет полистері үшін күтілетін қамту кезеңіне және әр кезеңдегі келісімшарт бойынша максималды қамтуға негізделген әдіс қолданылады. Бұл әдіс орынды, өйткені әрбір кезеңде шарт бойынша жабудың өзгермелілігі және тиісінше әрбір кезеңде көрсетілген қызмет сомасының өзгермелілігі бар. Өтемнің әрбір бірлігі үшін бөлінген,

шартта көзделген қызметтер үшін маржа сомасы уақыт өте келе шартта көзделген қызметтер үшін маржа сомасының өзгеруіне қарай өзгереді. Шартта көзделген қызметтер үшін маржа сомасын жабу бірліктері бойынша бөлу шартта көзделген қызметтер үшін маржаның барлық басқа өзгерістері (пайыздардың ұлғаюы және болашақ жабуға байланысты болжамдардағы өзгерістердің әсері) көрсетілгеннен кейін, бірақ оның қандай да бір сомасы пайда немесе залал құрамында танылғанға дейін кезеңнің соңында жүзеге асырылады. Шартта көзделген қызметтер үшін кезең соңындағы маржа сомасы ағымдағы кезеңде берілген және болашақта ұсынуға күтілетін қамтудың әрбір бірлігіне тең үлестермен бөлінеді.

Сыйлықақыны бөлу негізінде тәсілді қолдана отырып бағаланатын шығарылған сақтандыру шарттарын бағалау.

Топтағы әрбір келісімшарт бойынша сақтандыру мерзімі бір жыл немесе одан аз болса, Компания сақтандыру шарттарын бағалауда сыйлықақыны бөлу тәсілін қолданады. Бастапқы тану кезінде Компания ақшалай нысанда алынған сыйлықақылар сомасы бойынша жабудың қалған бөлігі бойынша міндеттемелерді бағалайды. Сыйлықақыны бөлуге негізделген тәсіл қолданылатын барлық шығарылған сақтандыру шарттарының қамту мерзімі бір жыл немесе одан аз болғандықтан, Компания шарттың қолданылу кезеңінде барлық аквизиттік ақша ағындарының амортизациялық саясатын қолданады. Есепті кезеңде көрсетілген, бірақ есепті кезеңнің аяғында әлі алынбаған сақтандыру шарттары бойынша қызмет көрсеткені үшін Компанияға тиесілі сыйлықақылар өтемнің қалған бөлігі бойынша міндеттемелердің құрамына енгізіледі. Әрбір келесі есепті кезеңнің соңындағы жабудың қалған бөлігі бойынша міндеттемелердің баланстық құны осы кезеңде алынған сыйлықақыларға түзетілген есепті кезеңнің басындағы баланстық құнды және осы кезеңде көрсетілген сақтандыру шарты бойынша қызметтер үшін сақтандыру бойынша түсім ретінде танылған соманы білдіреді.

Компания өтеу мерзімі бір жыл немесе одан аз сақтандыру шарттарында елеулі қаржылық құрамдас бөліктің жоқтығын анықтады. Компания осындай сақтандыру шарттары бойынша ақшаның уақытша құнын және қаржылық тәуекелді көрсету үшін жабудың қалған бөлігі бойынша міндеттемелерді дисконттамайды.

Шығарылған сақтандыру шарттары үшін, келесі жағдайларды қоспағанда, қалған сақтандыру бойынша міндеттеменің баланстық құны жалпы үлгіні пайдалана отырып бағаланады:

- Компания пайда болған күннен бастап бір жыл немесе одан аз уақыт ішінде төленеді деп күткен талаптар үшін Компания ақшаның уақытша құнын және қаржылық тәуекелдердің әсерін ескере отырып, болашақ ақша ағындарын түзетпейді;

- бір жылдан астам мерзімде өтелуі күтілетін талаптар үшін баланстық құн шағымды бастапқы тану кезінде дисконттау мөлшерлемесін пайдалана отырып дисконтталған.

Егер Компания сыйлықақыны бөлу тәсілін қолданса, кезең ішіндегі сақтандыру кірісі инвестициялық компонентті алып тастайтын сыйлықақылардың күтілетін түсімдерінің сомасын білдіреді. Компания уақыттың өтуіне байланысты сыйлықақылардың күтілетін түсімдерін бөлуі керек. Компания бөлу негізін анықтауда пайымдауды қолданады.

Егер фактілер мен жағдайлар келісімшарттар тобының ауыртпалыққа айналғанын көрсетсе, Компания ауыртпалық сынағын өткізеді. Егер Шартты орындауға байланысты ақша ағындарының сомасы жабудың қалған бөлігі бойынша міндеттеменің баланстық құнынан асып кетсе, Компания айырманы пайда немесе залал құрамындағы шығын ретінде таниды және жабудың қалған бөлігі бойынша міндеттемені тиісті сомаға ұлғайтады.

Сыйлықақыларды бөлу негізіндегі тәсіл сақтандыру түрлері бойынша міндеттемелерді бағалау үшін пайдаланылды: қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру; шетелге шығатын азаматтарды ерікті сақтандыру; Қызметкерлерді еңбек (қызметтік) міндеттерін орындау кезінде жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру; өмірді ерікті топтық мерзімді сақтандыру; өмірді ерікті жеке мерзімді сақтандыру.

Тануды түрлендіру және тоқтату

Компания бастапқы шартты тануды тоқтатып, өзгертілген шартты жаңа шарт ретінде тануы керек, егер шарттардың кем дегенде біреуі орындалса ғана:

- Егер өзгертілген шарттар оның қолданысы басталған сәтте шартқа енгізілсе және Компания осындай өзгертілген шарт деген қорытындыға келсе;
 - 17 «сақтандыру шарттары» ХҚЕС (IFRS) қолдану аясынан шығарылады;
 - Компания негізгі сақтандыру шартынан басқа құрамдас бөліктерді бөліп алды, нәтижесінде басқа сақтандыру шарты танылады;
 - Өзгертілген шарттың шеңбері айтарлықтай өзгеше болар еді;
 - Шарттардың басқа тобының құрамына енгізілетін еді.
- Бастапқы шартқа Компания сыйлықақыны бөлу негізінде тәсілді қолданды, бірақ модификация Шарттың бұдан былай осы тәсілді қолдану критерийлерін қанағаттандырмайтындығына әкеледі.

Егер шартты өзгерту шарттардың біріне сәйкес келсе, Компания бастапқы тану кезінде қолданылатын барлық бағалауларды орындауы, бастапқы шартты тануды тоқтатуы және жаңа өзгертілген шартты бірінші рет жасалғандай мойындауы керек.

Егер Шартты өзгерту шарттардың ешқайсысын қанағаттандырмаса, Компания шарттарды орындау бойынша ақша ағындарының есептік бағалауларындағы өзгерістер ретінде модификациядан туындаған ақша ағындарының өзгеруін ескеруі керек. Сыйлықақыны бөлу негізінде тәсілді қолдана отырып ескерілетін сақтандыру шарттары үшін Компания сақтандыру бойынша түсімді шартқа өзгерістер енгізілген сәттен бастап перспективалы түрде түзетеді.

Компания сақтандыру шартын тануды тоқтатады, егер:

- ол өтелді, яғни сақтандыру шартында көзделген міндет тоқтатылған кезде;
- мерзімі өткеннен кейін, орындалды немесе жойылды; ол өзгертілді және тануды тоқтату үшін кез келген шарттар орындалады.

Қайта сақтандыру шарттары

Компания қайта сақтандыру шартының активтерін өзі шығарған сақтандыру шарттарымен бірдей негізде ұсталатын қайта сақтандыру шарттары тобы бойынша бағалайды. При этом расчет адаптирован таким образом, чтобы отражать особенности заключенных договоров перестрахования, которые отличаются от заключенных договоров страхования, например, возникновением или уменьшением расходов по перестрахованию, а не выручки.

Егер Компания базалық сақтандыру шарттарының ауыртпалық тобын бастапқы тану кезінде немесе топқа қосымша ауыртпалық базалық сақтандыру шарттары қосылғанда залалды мойындаса, Компания шығындарды өтеу үшін ұсталатын қайта сақтандыру шарттарының тобы бойынша өтемнің қалған бөлігі бойынша активтегі залалды өтеу компонентін мойындайды.

Компания базалық сақтандыру шарттары бойынша танылған шығын компонентін Компания ұсталатын қайта сақтандыру шарттарының тобы бойынша өтеуді күтетін базалық сақтандыру шарттары бойынша талаптар пайызына көбейту жолымен шығынды өтеу компонентін бағалайды. Компания ұсталатын қайта сақтандыру шарттары тобы жабатын сақтандыру шарттарына жататын тікелей сақтандыру шарттары тобы бойынша танылған шығындардың бөлігін анықтау үшін жүйелі және ұтымды әдісті пайдаланады. Залалды өтеу компоненті өтеудің қалған бөлігі бойынша активтің баланстық құнын түзетеді.

Жасалған сақталмаған қайта сақтандыру шарттарын кейінгі бағалау жасалған сақтандыру шарттары сияқты қағидаттарға сәйкес жүзеге асырылады, бұл ретте есептеу жасалған қайта сақтандырудың ерекшеліктеріне бейімделеді.

Егер компания шығынды өтеу компонентін таныған болса, Компания кейіннен ауыр базалық сақтандыру шарттары тобы бойынша шығын компонентінің азаюына сәйкес

шығынды өтеу компонентін нөлге дейін төмендетеді Залалды өтеу компоненті базалық сақтандыру шарттарының ауыртпалық тобының залал құрамдас бөлігінің баланстық құнының Компания ұсталатын қайта сақтандыру шарттары тобының есебінен өтеуді күтетін бөлігінен аспауға тиіс.

Сақтандыру бойынша түсім

Компания шығарылған сақтандыру шарттарының тобы бойынша қызметтер көрсететіндіктен, ол өтемнің қалған бөлігі бойынша өз міндеттемесін азайтады және осы қызметтерге айырбасқа алуы күтілетін сыйақы сомасы бойынша бағаланатын сақтандыру бойынша түсімді таниды.

Жалпы модельге сәйкес бағаланатын сақтандыру келісімшарттарының топтары үшін сақтандыру бойынша кірістер қамтудың қалған бөлігі бойынша міндеттеменің өзгеруінің жалпы шамасы ретінде анықталуы мүмкін.

Мұндай өзгерістерге:

- Мыналарды қоспағанда, кезең басында күтілетін сомалар бойынша өлшенген кезеңде келтірілген сақтандыру қызметтері бойынша шығындар;
- шығын компонентіне жатқызылған сомалар
- инвестициялық құрауыштарды төлеу
- сақтандыру шарттары бойынша аквизициялық шығындар
- қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзетуге байланысты сомалар
- Қаржылық емес тәуекел үшін тәуекелді түзетудің өзгеруі, мыналарды қоспағанда:
- келісім-шартта қарастырылған қызметтер үшін маржаны түзететін өзгерістер, өйткені олар болашақ кезеңдердің қызметтеріне жатады;
- шығын компонентіне жатқызылған сомалар;
- Шартта көзделген қызметтер үшін кезең ішінде пайда немесе залал құрамында танылған маржа сомасы.

Компания осындай ақша ағындарын қалпына келтіруге арналған сыйлықақылардың бір бөлігін уақыттың өтуіне қарай жүйелі түрде әрбір есепті кезеңге жатқызу арқылы аквизициялық ақша ағындарымен байланысты сақтандыру түсімдерін анықтауы керек. Сыйлықақыны бөлу негізінде тәсілді қолдану кезінде Компания қызмет көрсетудің әрбір кезеңіне сыйлықақылардың күтілетін түсімдерін, соның ішінде сыйлықақылардың түсуіне қатысты тәжірибе негізінде түзетулерді бөле отырып, уақыттың өтуіне қарай сақтандыру бойынша түсімді таниды.

Сақтандыру қызметтері бойынша шығындар

Шығарылған сақтандыру шарттары тобы бойынша туындайтын сақтандыру қызметтері бойынша шығындарға мыналар жатады:

- Инвестициялық құрамдас бөлік бойынша төлемдерді қоспағанда, кезең ішінде туындаған талаптар мен шығындарға байланысты туындаған талаптар бойынша міндеттемелердегі өзгерістер;
- Алдыңғы кезеңдерде (өткен кезеңдердің қызметтерімен байланысты) туындаған талаптар мен шығындарға байланысты жабудың қалған бөлігіндегі өзгерістер;
- Есепті кезеңде келтірілген сақтандыру қызметтері бойынша тікелей жатқызылатын өзге де шығындар;
- Сақтандыру қызметтері бойынша шығындар құрамында да, сақтандыру шарттары бойынша түсімдер құрамында да бірдей сомада танылатын аквизициялық ақша ағындарының амортизациясы;
- Бастапқыда кезең ішінде танылған шарттардың ауыр топтарының шығын компоненті;
- Шартта көзделген қызметтер үшін маржаны түзетпейтін болашақ кезеңдердің қызметтерімен байланысты жабудың қалған бөлігіндегі өзгерістер, өйткені олар шарттардың ауыр топтары бойынша шығын компоненттеріндегі өзгерістер болып табылады.

Ұсталатын қайта сақтандыру шарттары бойынша кірістер немесе шығындар

Компания ұсталатын қайта сақтандыру шарттарының тобы бойынша кірістерді немесе шығындарды және қаржылық кірістерді немесе қайта сақтандыру бойынша шығындарды осы кезеңдегі пайда немесе шығындар түрінде жеке ұсынады. Ұсталатын қайта сақтандыру шарттары бойынша кірістер немесе шығындар мынадай екі сомаға бөлінеді: қайта сақтандырушылардан алынған сома және төленген сыйлықақылар сомасы. Базалық шарттар бойынша талаптарға тәуелді емес қайта сақтандыру комиссиялары қайта сақтандырушыға төленуге тиіс сыйлықақыларды азайту ретінде ескеріледі және содан кейін пайдаға немесе залалға жатқызылады.

Қаржы құралдары

Қаржы құралдарын бастапқы тану

Компания қаржылық құралға қатысты шарт бойынша тарап болған кезде қаржылық жағдай туралы есепте қаржылық активтер мен міндеттемелерді таниды. Бір ұйымда қаржы активінің және басқа ұйымда қаржы міндеттемесінің немесе үлестік құралдың туындауына әкеп соғатын кез келген шарт қаржы құралы болып табылады.

Қаржы активтері

ҚЕХС (IFRS) 9 «Қаржы құралдары» қолданылу аясындағы қаржы активтері бастапқы тану кезінде амортизацияланған құны бойынша, өзге де жиынтық кіріс (ЖСК) арқылы әділ құны бойынша және пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша кейіннен

бағаланатындар ретінде жіктеледі.

Бастапқы тану кезіндегі қаржы активтерінің жіктелуі қаржы активі бойынша шартта көзделген ақша ағындарының сипаттамаларына және осы активтерді басқару үшін компания қолданатын бизнес-модельге және қаржыландырудың елеулі құрамдас бөлігін қамтымайтын немесе оған қатысты компания практикалық сипаттағы оңайлатуды қолданған Сауда дебиторлық берешегін қоспағанда, шартта көзделген ақша ағындарымен байланысты қаржы активінің сипаттамаларына байланысты болады. Компания бастапқыда қаржылық активтерді мәміле бойынша шығындар сомасына пайда немесе залал арқылы әділ емес құны бойынша бағаланатын қаржылық активтер жағдайында ұлғайтылған әділ құн бойынша бағалайды. Қаржыландырудың маңызды компоненті жоқ немесе Компания практикалық жеңілдетуді қолданған сауда-саттық дебиторлық берешегі мәміле бағасымен бағаланады.

Қаржы активін амортизацияланған құн бойынша немесе басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша жіктеуге және бағалауға болатындай етіп, осы активтің шарттық талаптары негізгі борыш сомасының өтелмеген бөлігіне "тек негізгі борыш пен пайыз есебінен төленетін төлемдер" болып табылатын ақша ағындарын алуды шарттауы қажет. Мұндай бағалау SPPI-тест деп аталады және әрбір құрал деңгейінде жүзеге асырылады.

Компания пайдаланатын бизнес-модель Компанияның ақша ағындарын генерациялау мақсатында өзінің қаржы активтерін басқару тәсілін сипаттайды, яғни Компанияның бизнес-моделі ақша ағындарының шартта көзделген ақша ағындарын алу, қаржы активтерін сату немесе екеуі де салдарынан болатынын айқындайды.

Заңнамада белгіленген мерзімде немесе белгілі бір нарықта қабылданған ережелерге сәйкес (стандартты шарттармен сауда) активтерді жеткізуді талап ететін қаржы активтерін сатып алу немесе сатудың барлық операциялары мәміле жасалған күні, яғни Компания өзіне активті сатып алу немесе сату міндеттемесін қабылдаған күні танылады.

Кейінгі бағалау

Кейінгі бағалау мақсатында қаржылық активтер төрт санатқа жіктеледі:

- амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржы активтері (борыштық құралдар);
- өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері;
- пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері.

Компания қаржы активтерін басқару үшін пайдаланылатын бизнес-модельді негізге ала отырып, қаржы активтерін жіктейді.

Компания пайдаланатын бизнес-модель бизнестің белгілі бір мақсатына қол жеткізу үшін

топтарға біріктірілген қаржы құралдарын басқару қалай жүзеге асырылатынын көрсететін деңгейде айқындалады. Компания пайдаланатын бизнес-модель басшылықтың жеке құралға қатысты ниетіне тәуелді емес, агрегаттаудың неғұрлым жоғары деңгейінде айқындалады

Нақты портфельдерге қатысты бизнес-модельді бағалау кезінде Компания мынадай индикаторларды талдайды:

- басшылық бағалайтын портфельдің мақсаты (мысалы, портфель ақша ағындарын жинауға не инвестициялық кірісті барынша арттыруға не өтімділік талаптарын қанағаттандыруға арналған);
- портфельдің құрамы және оның бекітілген мақсаттарға сәйкестігі;
- портфель менеджерлеріне берілген мандат (мысалы, инвестициялар спектрі қаншалықты кең, сату бойынша қандай шектеулер);
- портфельдің тиімділігі бойынша өлшеу және есептілік үшін қолданылатын метрика (мысалы, әділ құн маңызды түйінді көрсеткіш болып табыла ма);
- портфельді басқарушыға сыйақы беру үшін қабылданған әдіснама (мысалы, басқарушы іске асырылған немесе іске асырылмаған пайдаларға немесе шығындарға және т.б. сүйене отырып сыйақы алады);
- портфельдегі активтерді сатудың ауқымы мен себептері.

Мақсаты Компанияның шартта көзделген ақша ағындарын алуы үшін активтерді ұстап қалу болып табылатын бизнес-модель шеңберінде ұсталатын қаржы активтері құралдың қолданылу мерзімі ішінде шартта көзделген төлемдерді алу жолымен ақша ағындарын іске асыру үшін басқарылады.

Компания мақсаты шартта көзделген ақша ағындарын алу жолымен де, қаржы активтерін сату жолымен де қол жеткізілетін бизнес-модель шеңберінде қаржы активтерін ұстай алады. Бизнес-модельдің мұндай түрі Компанияның негізгі басқарушы персоналы шартта көзделген ақша ағындарын алу және қаржы активтерін сату бизнес-модель мақсатына қол жеткізудің ажырамас шарттары болып табылады деген шешім қабылдағанын білдіреді.

Қаржы активтері, егер олар шартта көзделген ақша ағындарын алу мақсаты болып табылатын басқа бизнес-модельдер шеңберінде немесе шартта көзделген ақша ағындарын алу арқылы да, қаржы активтерін сату арқылы да қол жеткізілетін бизнес-модель шеңберінде ұсталмаса, пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланады.

Пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағалауға әкелетін бизнес-модельдердің бірі-бұл компания активтерді сату арқылы ақша ағындарын жүзеге асыру мақсатында қаржылық активтерді басқаратын бизнес-модель.

Амортизацияланған құн бойынша есепке алынатын қаржы активтері

Егер мынадай талаптардың екеуі де орындалса, қаржы активі амортизацияланған құны бойынша есепке алынады:

- актив мақсаты шартта көзделген ақша ағындарын алу үшін активтерді ұстау болып табылатын бизнес-модель шеңберінде ұсталады; және
- қаржы активінің шарттық талаптары көрсетілген күндері тек қана борыштың негізгі сомасының есебіне төлемдер және борыштың негізгі сомасының өтелмеген бөлігіне пайыздар болып табылатын ақша ағындарын алуды негіздейді.

Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтері кейіннен тиімді пайыздық ставка әдісін пайдалана отырып бағаланады және оларға құнсыздануға қатысты талаптар қолданылады. Пайда немесе залал активті тану, оны түрлендіру немесе құнсыздану тоқтатылған жағдайда пайданың немесе залалдың құрамында танылады.

Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін Компанияның қаржы активтері амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестицияларды, банктердегі депозиттерді, «кері РЕПО» операциялары бойынша активті, өзге де дебиторлық берешекті және өзге де қаржы активтерін қамтиды.

Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері

Борыштық құрал әділ құн бойынша өзге де жиынтық кіріс арқылы, егер ол төмендегі екі шартқа да жауап берсе және Компанияның қалауы бойынша пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын ретінде жіктелмеген жағдайда ғана бағаланады:

- актив бизнес-модель шеңберінде ұсталады, оның мақсаты шартта көзделген ақша қаражатының ағындарын алу арқылы да, қаржы активтерін сату арқылы да қол жеткізіледі; және
- қаржы активінің шарттық талаптарында белгіленген мерзімдерде негізгі борыштың негізгі сомасын және негізгі соманың өтелмеген бөлігіне есептелген пайыздарды төлеуді ғана білдіретін ақша қаражатының ағындарының туындауы көзделген.

Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын борыштық қаржы активтері бойынша пайда немесе залал құрамында танылатын мынадай баптарды қоспағанда, пайда мен залал Өзге жиынтық табыстың құрамында танылады:

- тиімді сыйақы мөлшерлемесі әдісін пайдалана отырып есептелген пайыздық кірістер;
- күтілетін несиелік залалдар және құнсызданудан болған залалдардың қалпына келтірілген сомалары;
- валюта бағамдарының өзгеруінен пайда немесе залал.

Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын борыштық қаржы активін тану тоқтатылған кезде бұрын басқа жиынтық табыстың құрамында танылған жинақталған пайда немесе залал меншікті капитал құрамынан пайда немесе залал құрамына қайта жіктеледі.

Бастапқы тану кезінде Компания кейіннен күшін жою құқығынсыз өз қалауы бойынша шешім қабылдай алады, басқа жиынтық табыстың құрамында ХКЕС (IFRS) қолдану саласына жататын инвестициялардың әділ құнының кейінгі өзгерістерін ұсына алады 9 «қаржы құралдары» саудаға арналмаған, сондай-ақ сатып алушы мойындаған шартты өтем болып табылмайтын үлестік құрал 3 «бизнес бірлестігі» ХКЕС (IFRS) қолданылатын бизнесті біріктіру жөніндегі мәміле шеңберінде.

Егер Компания осындай шешім қабылдаса, ол осындай инвестициядан алынған дивидендтерді пайда немесе шығын ретінде тануы керек.

Берілген Компанияның қаржылық активтері егер Компания осындай шешім қабылдаса, ол осындай инвестициядан алынған дивидендтерді пайда немесе залал ретінде тануы керек.

Санаттар өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын инвестицияларды қамтиды.

Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын және өзге де жиынтық кіріс арқылы бағаланатын қаржы активтерінің құнсыздануы

Әрбір есепті күндегі жағдай бойынша, егер осы қаржы құралы бойынша кредиттік тәуекел бастапқы танылған сәттен бастап айтарлықтай ұлғайған болса, Компания қаржы құралы бойынша бағалау резервін оның бүкіл қолданылу мерзіміндегі күтілетін кредиттік залалға тең сомада (2-кезең) таниды.

Әрбір есепті күндегі жағдай бойынша, егер осы қаржы құралы бойынша кредиттік тәуекел бастапқы танылған сәттен бастап айтарлықтай ұлғайған болса, Компания қаржы құралы бойынша бағалау резервін оның бүкіл қолданылу мерзіміндегі күтілетін кредиттік залалға тең сомада (2-кезең) таниды.

Компания құнсызданудан түскен пайда немесе залал құрамында амортизацияланған құн бойынша бағаланатын активтер үшін есепті күндегі қаржы активінің/міндеттеменің баланстық құнына сәйкес есепті күндегі жағдай бойынша бағалау резервін залалдарға түзету үшін қажетті күтілетін кредиттік залалдардың (немесе оларды қалпына келтірудің) сомасын таниды.

Компания құнсызданудан түскен пайда немесе залал құрамында басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын активтер үшін есепті күндегі капиталдың тиісті құрамдас бөлігіне сәйкес есепті күндегі жағдай бойынша бағалау резервін залалға түзету үшін қажетті күтілетін кредиттік залалдардың (немесе оларды қалпына келтірудің) сомасын таниды.

Есепті күндегі жағдай бойынша Компания сатып алынған немесе құрылған кредиттік-құнсызданған қаржы активтері бойынша залалдарды бағалау резерві ретінде қаржы құралының бүкіл қолданылу мерзімі ішінде күтілетін кредиттік залалдардың өзгерістері бастапқы танылған сәттен бастап жинақталған ғана таниды.

Егер алдыңғы есепті кезеңде Компания қаржы құралы бойынша шығындар бойынша бағалау резервін бүкіл мерзімдегі күтілетін кредиттік залалдарға тең сомада бағаласа, бірақ ағымдағы есепті күндегі жағдай бойынша кредиттік тәуекелдің айтарлықтай ұлғаюы жоқ екенін анықтаса, онда ағымдағы есепті күнге Компания 12 айлық күтілетін кредиттік залалдарға тең сомада бағалау резервін есептейді.

Компания құнсызданудан түскен пайда немесе залал ретінде есепті күндегі жағдай бойынша күтілетін кредиттік залалдар сомасына дейінгі залалдарға бағалау резервін түзету үшін қажетті соманы таниды.

Компания күтілетін несиелік шығындарды қаржы құралы бойынша есептейтін тәсілмен бағалайды:

- ықтимал нәтижелер ауқымын бағалау жолымен айқындалған, ықтималдықты ескере отырып, әділ емес және сараланған сома;
- ақшаның уақытша құны; және
- өткен оқиғалар, ағымдағы жағдайлар және болжамды болашақ экономикалық жағдайлар туралы негізді және расталатын, есепті күні артық шығындар мен күш-жігерсіз қолжетімді ақпарат.

Күтілетін кредиттік залалды бағалау кезінде қаралатын ең жоғары кезең-бұл Компания кредиттік тәуекелге ұшырайтын шарт бойынша ең жоғары кезең (ұзартуға арналған опциондарды ескере отырып).

Несиені де, несиелендіру бойынша пайдаланылмаған міндеттеме құрамдас бөлігін де қамтитын қаржы құралдары үшін Компанияның несиені өтеуді талап ету және несиелеу бойынша пайдаланылмаған міндеттеме құрамдас бөлігінен бас тарту туралы шарттық мүмкіндігі Компанияның несиелік шығындарға ұшырауын шектемейді. Мұндай қаржы құралдары бойынша Компания несиелік тәуекелге ұшыраудың бүкіл кезеңі ішінде кредиттік залалдарды бағалайды және күтілетін кредиттік залалдар, егер мұндай кезең ең жоғары шарттық кезеңнен асып кетсе де, Компанияның несиелік тәуекелді басқару жөніндегі іс-шаралары нәтижесінде төмендемейді.

Бастапқы танылған сәттен бастап несиелік тәуекелдің едәуір ұлғаюына байланысты бүкіл мерзім ішінде күтілетін несиелік шығындарды тану мақсатына жету үшін несиелік тәуекелдің топтық негізде айтарлықтай өсуін бағалау қажет болуы мүмкін, мысалы, қаржылық құралдар тобы немесе кіші тобы бойынша несиелік тәуекелдің айтарлықтай өсуін көрсететін ақпаратты талдау арқылы.

Бұл Компанияның несиелік тәуекел айтарлықтай өскен жағдайда, тіпті жеке құрал деңгейінде несиелік тәуекелдің осындай айтарлықтай өсуін растау әлі қол жетімді болмаса да, бүкіл мерзім ішінде күтілетін несиелік шығындарды тану мақсатына жетуіне кепілдік береді.

Қамтамасыз етілген қаржы активінің күтілетін ақша ағындарының дисконтталған құнын есептеу несие берушінің борышкердің мүлкіне иелік ету ықтималдығының дәрежесіне қарамастан, қамтамасыз етуді алу және сату шығындарын шегергенде, несие берушінің борышкердің мүлкіне иелік етуінен туындауы мүмкін ақша ағындарын қамтиды.

Егер келесі кезеңде құнсызданудан болған залал сомасы төмендесе және бұл төмендеу құнсыздану танылғаннан кейін болған оқиғаға объективті түрде жатқызылуы мүмкін (мысалы, дебитордың кредиттік рейтингінің жоғарылауы сияқты), құнсызданудан бұрын көрсетілген залал пайда мен залал арқылы құрылған резервті түзету арқылы қалпына келтіріледі.

Өтеу мүмкін емес және оларға қатысты толық немесе ішінара өтеу мақсатында барлық қажетті рәсімдер аяқталған және залалдың түпкілікті сомасы айқындалған активтер құнсыздануға арналған резерв есебінен есептен шығарылады. Бұрын есептен шығарылған сомаларды кейіннен қалпына келтіру пайда мен залалдардағы құнсызданудан болған шығындар шотына жатады.

Компанияның қысқа мерзімді дебиторлық берешегі бойынша күтілетін кредиттік залалдарды бағалау үшін Шарттың бүкіл мерзімі ішінде шығындарға бағалау резервін есептеуге мүмкіндік беретін резервтер матрицасы негізінде оңайлатылған тәсілді қолданады. Резервтер матрицасы болжамды макроэкономикалық бағалауларды ескере отырып, кредиттік шығындардың тарихи тәжірибесі негізінде есептеледі және әрбір есепті күнге жаңартылады. Дебиторлық берешек мерзімі өткен күндерге байланысты санаттарға бөлінеді және дефолт коэффициенттерін тарихи талдау негізінде күтілетін несиелік шығындар деңгейі анықталады. Шығындар бойынша бағалау резервінің өзгерістері пайда немесе залал туралы есептің құрамында көрсетіледі.

Қаржылық міндеттемелер

Компания өзінің ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржы құралдары» қолданысы аясындағы қаржылық міндеттемелерін былайша жіктейді:

- пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер;
- амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер.

Барлық қаржылық міндеттемелер бастапқыда мәміле бойынша оларға тікелей қатысты шығындарды шегергенде (кредиттер, қарыздар және кредиторлық берешек жағдайында) әділ құны бойынша танылады.

Компанияның қаржылық міндеттемелеріне сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша кредиторлық берешек және басқа да қаржылық міндеттемелер жатады.

Сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша кредиторлық берешек және басқа да қаржылық міндеттемелер бастапқы танылғаннан кейін пайыздың тиімді ставкасы әдісін пайдалана отырып, амортизацияланған құн бойынша ескеріледі.

Кірістер мен шығындар кредиторлық берешек тану тоқтатылған немесе құнсызданған деп танылған кезде, сондай-ақ амортизация процесі арқылы пайда немесе залал құрамында танылады.

Қаржы активтері мен міндеттемелерін тануды тоқтату

Компанияның қаржылық жағдайы туралы есепте қаржылық активті тануды тоқтатады, егер:

- активтен ақша ағындарын алу құқығының мерзімі өткен;
- Компания активтен ақша ағындарын алу құқығын сақтайды, бірақ оларды үшінші тарапқа айтарлықтай кідіріссіз толығымен беруге міндеттеме алды;
- Компания активтен ақша ағындарын алу құқығын берді және не активтен барлық елеулі тәуекелдер мен сыйақыларды берді, не бермеді, бірақ активтен барлық елеулі тәуекелдер мен сыйақыларды сақтамады, бірақ сол активке бақылауды тапсырды.

Егер міндеттеме өтелсе, күші жойылса немесе оның қолданылу мерзімі аяқталса, қаржылық міндеттемені тану тоқтатылады.

Егер қолда бар қаржылық міндеттеме айтарлықтай өзгеше шарттарда сол кредитор алдындағы басқа міндеттеменен ауыстырылса немесе қолда бар міндеттеменің шарттары айтарлықтай өзгерген болса, мұндай ауыстыру немесе өзгерістер бастапқы міндеттемені тануды тоқтату және жаңа міндеттемені тануды бастау ретінде ескеріледі, ал олардың баланстық құнындағы айырма кезеңнің пайдасы мен залалында танылады.

Ақша қаражаттары және олардың баламалары

Ақша қаражаттары мен олардың баламаларына қолма-қол банкноттар мен монеталар, корреспонденттік шоттардағы бос қалдықтар және әділ құнның өзгеру қаупі жоқ және компания қысқа мерзімді міндеттемелерді шешу үшін пайдаланатын бастапқы өтеу мерзімі үш айдан аз банктердегі мерзімді салымдар жатады. Ақша қаражаттары мен олардың баламалары қаржылық жағдай туралы есепте амортизацияланған құн бойынша көрсетіледі.

«Кері РЕПО» операциялары

Кері сату міндеттемесі бар сатып алу туралы келісімдер («Кері РЕПО» операциялары) қаржылық жағдай туралы есеп активтерінің құрамында «Кері РЕПО» операциялары бойынша активтер ретінде көрсетіледі. Сатып алу бағасы мен кері сату бағасы арасындағы айырмашылық пайда немесе шығын ретінде көрсетіледі.

Банктердегі депозиттер

Әдеттегі шаруашылық қызмет барысында Компания үш айдан астам өтеу мерзімі бар банктерде депозиттерге ие. Белгіленген өтеу мерзімі бар банктердегі қаражат кейіннен тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып, амортизацияланған құн бойынша бағаланады. Банктерде орналастырылған шоттар мен депозиттер құнсызданудан болған залалдарға арналған кез келген резервті шегергенде көрсетіледі.

Алдын ала төлем және есептелген кіріс

Алдын ала төлем және есептелген кіріс олардың әділ құнына шамамен тең бастапқы құн бойынша ескерілген сомаларды қамтиды, өйткені олар есепті күннен кейін бір жыл ішінде іске асырылады деп күтілуде.

Негізгі құралдар

Негізгі құралдардың барлық объектілері тәуелсіз бағалауды жүзеге асыратын ұйымның қорытындысы негізінде амортизацияның жинақталған сомаларын шегергенде қайта бағаланған құны бойынша бағаланатын ғимараттар мен құрылыстарды қоспағанда, амортизацияның жинақталған сомаларын және құнсызданудан болған шығындарды шегергенде бастапқы құны бойынша көрсетіледі.

Егер негізгі құралдардың объектісі әртүрлі пайдалы пайдалану мерзімі бар бірнеше компоненттерден тұратын болса, мұндай компоненттер негізгі құралдардың жеке объектілері ретінде көрсетіледі.

Негізгі құралдар бойынша амортизация оларды пайдалы пайдаланудың болжамды мерзімі ішінде тозуды біркелкі есептеу әдісі бойынша есептеледі және пайда немесе залал құрамында көрсетіледі. Амортизация объектіні сатып алған күннен бастап, ал шаруашылық тәсілмен салынған негізгі құралдар объектілері үшін - объектінің құрылысы аяқталған және ол пайдалануға дайын болған кезден бастап есептеледі. Жер учаскелері бойынша амортизация есептелмейді.

Негізгі құралдардың әртүрлі объектілерін пайдалану мерзімдері келесідей ұсынылуы мүмкін:

Ғимараттар мен құрылыстар	40 жыл
Көлік құралдары	10 жыл
Жабдық	7 жыл
Басқа да негізгі құралдар	7 жыл

Материалдық емес активтер

Материалдық емес активтерге бағдарламалық жасақтама мен лицензиялар кіреді. Бағдарламалық қамтамасыз етуді қоспағанда, сатып алынған материалдық емес активтер бағдарламалық қамтамасыз етудің кіші тобын қоспағанда, жинақталған амортизацияны және құнсызданудан болған шығындарды шегергендегі нақты шығындар бойынша қаржылық есептілікте көрсетіледі. Материалдық емес активтер бойынша Амортизация оларды пайдалы пайдаланудың болжамды мерзімі ішінде біркелкі есептеу әдісі бойынша есептеледі және пайда немесе залал құрамында көрсетіледі. Материалдық емес активтерді пайдалану мерзімі-5 жыл. Материалдық емес активтер басқа активтердің құрамына кіреді. Материалдық емес активтердің ішкі тобы ретінде бағдарламалық қамтамасыз ету тұрақты негізде қайта бағалауға жатады. Қайта бағалау жиілігі қайта бағалауға жататын материалдық емес активтердің әділ құнының өзгеруіне байланысты. Материалдық емес активтерді қайта бағалау кезінде туындайтын кез келген өсу, пайда немесе залалда танылған осы материалдық емес активтерді қайта бағалау нәтижесінде пайда болған азаюдың орнын толтыру дәрежесін қоспағанда, басқа жиынтық кірісте танылады. Бұл жағдайда қайта бағалау нәтижесі пайдада немесе залалда көрсетіледі. Материалдық емес активтерді қайта бағалау нәтижесінде төмендеу тікелей капиталда өзге де жиынтық кіріс құрамында көрсетілген материалдық емес активтердің құнын қайта бағалау нәтижесінде алдыңғы ұлғаю есептен шығарылатын жағдайларды қоспағанда, пайда немесе залал құрамында көрсетіледі. Бұл жағдайда қайта бағалау нәтижесі өзге де жиынтық кіріс құрамында көрсетіледі.

Қаржылық емес активтердің құнсыздануы

Кейінге қалдырылған салық активтерінен басқа басқа қаржылық емес активтер құнсыздану белгілерінің бар-жоғын анықтау үшін әрбір есепті күнде бағаланады. Қаржылық емес активтердің өтелетін құны сатуға және пайдалану құнын шегергендегі әділ құнның ең үлкені болып табылады. Қолдану құнын анықтау кезінде болжамды болашақ ақша ағындары ақшаның уақытша құнын және активке тән тәуекелдерді ағымдағы нарықтық бағалауды көрсететін салық салуға дейінгі дисконттау мөлшерлемесін пайдалана отырып, олардың ағымдағы құнына дейін дисконтталады.

Басқа активтер өндіретін ақша қаражаттарының ағындарынан едәуір тәуелсіз ақша қаражаттарының ағынын тудырмайтын актив үшін өтелетін құн актив тиесілі ақша қаражаттарын өндіретін активтер тобы бойынша айқындалады. Құнсызданудан болған залал активтің немесе ақша қаражатын өндіретін активтер тобының баланстық құны оның өтелетін құнынан асып кеткен кезде танылады. Қаржылық емес активтердің құнсыздануынан болған барлық залалдар пайда немесе залал құрамында көрсетіледі және өтелетін құнды айқындау кезінде пайдаланылатын бағалауларда өзгерістер болған жағдайда ғана қалпына келтіруге жатады. Активтің құнсыздануынан болған кез келген залал, егер құнсызданудан болған залал қаржылық есептілікте көрсетілмесе, қалыптасатын осындай баланстық құннан (амортизацияны шегергенде) аспайтын көлемде қалпына келтіруге жатады.

Акционерлік капитал

Жай акциялар капитал ретінде жіктеледі. Қарапайым акциялар мен акцияларға опциондар шығаруға тікелей байланысты шығындар кез-келген салық әсерін шегергендегі капиталды азайту ретінде танылады.

Дивидендтер

Компанияның дивидендтерді жариялау және төлеу мүмкіндігі Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасын реттеуге жатады. Жай акциялар бойынша дивидендтер қаржылық есептілікте олар жарияланған кезде бөлінбеген пайданы пайдалану ретінде көрсетіледі.

Табыс салығы

Табыс салығының сомасына ағымдағы салық сомасы және кейінге қалдырылған салық сомасы кіреді. Табыс салығы басқа жиынтық табыстың құрамында көрсетілетін операцияларға немесе меншік иелерімен тікелей капитал шоттарында көрсетілетін операцияларға қатысты сомаларды қоспағанда, тиісінше басқа жиынтық табыстың құрамында немесе тікелей капиталдың құрамында көрсетілетін, пайда немесе залал құрамында толық көлемде көрсетіледі.

Ағымдағы салық

Ағымдағы табыс салығы есепті күндегі жағдай бойынша қолданыста болған табыс салығы бойынша мөлшерлемелерді, сондай-ақ алдыңғы есепті жылдардағы табыс салығы сомаларын нақтылау нәтижесінде туындаған міндеттемелер сомасын ескере отырып, бір жылдағы салық салынатын пайданың болжамды мөлшеріне сүйене отырып есептеледі.

Кейінге қалдырылған салық

Кейінге қалдырылған салық активтері және кейінге қалдырылған салық міндеттемелері активтер мен міндеттемелердің қаржылық есептілікте көрсету мақсаттары үшін айқындалатын баланстық құны мен олардың салық базасы арасында туындайтын уақытша айырмашылықтарға қатысты көрсетіледі. Кейінге қалдырылған салық активтері және кейінге қалдырылған салық міндеттемелері бастапқы көрсетілу фактісі бухгалтерлік та, салық салынатын да пайдаға әсер етпейтін, салық салынатын базаны төмендетпейтін, активтер мен міндеттемелерге қатысты айырмашылықтарға қатысты танылмайды. Кейінге қалдырылған салық активтерінің және кейінге қалдырылған салық міндеттемелерінің шамасы есепті күндегі жағдай бойынша қолданыстағы немесе мәні бойынша қолданысқа енгізілген заңдарға негізделі отырып, уақытша айырмашылықтар қалпына келтірілген сәтте болашақта қолданылатын салық ставкалары негізге алына отырып айқындалады.

Кейінге қалдырылған салық активтері болашақта уақытша айырмашылықтарды, қабылданбаған салық шығындарын және пайдаланылмаған салық жеңілдіктерін жабу үшін жеткілікті салық салынатын пайданы алу ықтималдығы бар шамада көрсетіледі. Кейінге қалдырылған салық активтерінің мөлшері шегерілетін уақыт айырмашылықтарын пайдалануға болатын салық салынатын пайда алу ықтималдығы жоқ дәрежеде азаяды.

Қаржылық есептіліктегі кірістер мен шығындарды тану

Пайыздық кірістер мен шығындар тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып, пайда немесе залал ретінде көрсетіледі.

Өзге комиссиялар, сондай-ақ өзге де кірістер мен шығындар тиісті қызметті ұсыну күніндегі пайда немесе залал құрамында көрсетіледі.

Дивидендтік кіріс дивидендтер жарияланған күні пайда немесе залал құрамында танылады.

Төленген пайыздар пайда немесе залал туралы есепте олардың есептелуіне қарай танылады және тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісімен есептеледі. Есептелген пайыздар пайыздық қаржылық міндеттеменің баланстық құнына қосылады.

Жаңа және қайта қаралған стандарттар мен интерпретацияларды қолдану

2024 жылдың 1 қаңтарынан немесе осы күннен кейін басталатын кезеңдер үшін күшіне енетін Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары және оларға түзетулер қаржылық нәтижелерге және Компанияның қаржылық есептілігіндегі активтер мен міндеттемелердің жіктелуіне әсер еткен жоқ.

Компания шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген жаңа немесе қайта қаралған стандарттарды мерзімінен бұрын қабылдаған жоқ. Бұл түзетулер мен жаңа стандарттар 18 ХҚЕС «Қаржылық есептілікті ұсыну және ашу» стандартын қоспағанда, компанияның қаржылық есептілігіне елеулі әсер етеді деп күтілмейді:

2024 жылдың сәуірінде Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары жөніндегі Кеңес «Қаржылық есептіліктегі ақпаратты ұсыну және ашу» 18 ХҚЕС (IAS 1) «Қаржылық есептілікті ұсыну» деген жаңа стандартты (IFRS) шығарды. ХҚЕС (IFRS) 18 «Қаржылық есептілікте ақпаратты ұсыну және ашу» жаңа талаптарды белгілейді, олардың ішіндегі ең маңыздылары:

- пайда немесе залал туралы есептегі кірістер мен шығындардың баптарын Қызмет түріне сәйкес санаттар бойынша жіктеу туралы: операциялық, инвестициялық, қаржылық. Ұйымдар сонымен қатар келесі аралық қорытындыларды ұсынуға міндетті:

- операциялық пайда немесе залал;

- қаржылық қызметке және табыс салығына дейінгі пайда немесе залал;

- қаржылық есептілікте басшылық айқындаған тиімділік көрсеткіштері туралы ақпаратты ашу туралы, оның ішінде осы көрсеткіштерді пайда немесе залал туралы есеп берудегі неғұрлым салыстырмалы жиынтықтар мен аралық қорытындылармен салыстыру;

- қаржылық есептілік пен ескертулердің негізгі нысандарында жинақталған және бөлшектелген ақпаратты ұсыну туралы.

Сондай-ақ, ХҚЕС (IFRS) 18 «Қаржылық есептілікте ақпаратты ұсыну және ашу» ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есепке қатысты жекелеген өзгерістерді және басқа да өзгерістерді көздейді.

АҚША ҚАРАЖАТЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Қазақстандық банктердегі ағымдағы шоттар		
- BB- ден BB+ дейін несиелік рейтингімен	52,618	43,595
- B- ден B+ дейін несиелік рейтингімен	-	3
Қазақстандық банктердегі ағымдағы шоттардың жалпы сомасы	52,618	43,598
Қолма-қол ақша	463	308
Басқалар	492	125
Барлығы	53,573	44,031

Несиелік рейтингтер “Standard and Poor ‘s” несиелік агенттігінің стандарттарына сәйкес немесе басқа халықаралық рейтингтік агенттіктердің ұқсас стандарттарымен ұсынылған. Қолма-қол ақша құнсызданған да, мерзімі өткен де емес.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша компанияның банктерде қолма-қол ақшасы жоқ, олардың әрқайсысы капиталдың 10% - дан астамын құрайды.

Ақша қаражаттары мен олардың баламалары келесі валюталарда ұсынылған:

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
KZT	53,469	43,888
USD	93	143
RUB	11	-
Барлығы	53,573	44,031

БАНКТЕРДЕГІ ДЕПОЗИТТЕР

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Қазақстандық банктердегі қысқа мерзімді салымдар		
- BB- ден BB+ дейін несиелік рейтингімен	7,716,199	3,417,199
- B- ден B+ дейін несиелік рейтингімен	-	1,117,282
Барлығы	7,716,199	4,534,481

2024 және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша депозиттерде тиісінше 88,604 мың теңге және 48,186 мың теңге сомасына есептелген сыйақылар ескерілді. Несиелік рейтингтер “Standard and Poor ‘s” несиелік агенттігінің стандарттарына сәйкес немесе басқа халықаралық рейтингтік агенттіктердің ұқсас стандарттарымен ұсынылған. Банктерде орналастырылған салымдар құнсызданған да, мерзімі өткен де болып табылмайды.

Қазақстандық банктердегі қысқа мерзімді салымдар бойынша сыйақы мөлшерлемелері 2024 жылғы 31 желтоқсанға: теңгемен жылына 12.35% - дан 18,1% - ға дейін, АҚШ долларымен 2025 жылы өтеу мерзімімен жылына 2.5% - дан 4,33% - ға дейін (2023 жылғы 31 желтоқсанға - жылына 13.6% - дан 20.8% - ға дейін, АҚШ долларымен 2024 жылы өтеу мерзімімен жылына 12.5% - дан 5.1% - ға дейін). 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша компанияның бір банкте шоттары мен депозиттері бар, олар капиталдың 10% - дан астамын құрайды. 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша компанияның банктерде шоттары мен депозиттері жоқ, олар капиталдың 10% - дан астамын құрайды.

Орналастыру валютасы бойынша банктердегі салымдар:

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Теңге	6,751,693	3,918,903
АҚШ доллары	964,506	615,578
Орналастырылған салымдардың жиыны	7,716,199	4,534,481

БАСҚА ЖИЫНТЫҚ КІРІС АРҚЫЛЫ ӘДІЛ ҚҰН БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ИНВЕСТИЦИЯЛАР

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Борыштық құралдар (өтеу мерзімі 2024-2039 жж. Пайыздық мөлшерлеме 3.5%-6%)		
Қазақстандық банктер шығарған еурооблигациялар		
- BBB- ден BBB+ дейін несиелік рейтингімен	1,505,621	1,283,205
Корпоративтік еурооблигациялар		
- BBB- ден BBB+ дейін несиелік рейтингімен	1,821,896	110,326
- BB- ден BB+ дейін несиелік рейтингімен	-	1,470,297
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің еурооблигациялары		
- BBB+ несиелік рейтингімен	-	868,739
Жиыны	3,327,517	3,732,567
Үлестік құралдар		
«Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры» АҚ акциялары*	556,926	468,054
Жиыны	556,926	468,054
Барлығы	3,884,443	4,200,621

*«Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры» АҚ акциялары ашық нарыққа шығарылмаған. Компания акциялардың әділ құнын бағалау үшін тәуелсіз сертификатталған бағалаушыны тартты.

Сату үшін қолда бар қаржы активтері келесі валюталарда көрсетіледі:

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
KZT	556,926	468,054
USD	3,327,517	3,732,567
Барлығы	3,884,443	4,200,621

АМОРТИЗАЦИЯЛАНҒАН ҚҰН БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ИНВЕСТИЦИЯЛАР

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Қазақстандық банктер шығарған облигациялар (өтеу мерзімі 2025-2029 жж. Сыйақы мөлшерлемесі 10,27% - 15,25%)		
- BBB- ден BBB+ дейін несиелік рейтингімен	5,593,473	3,525,596
- BB- ден BB+ дейін несиелік рейтингімен	1,038,480	991,760
- рейтингсіз*	-	936,543
Барлығы	6,631,953	5,453,899
Корпоративтік облигациялар (өтеу мерзімі 2025-2039 жж. Сыйақы мөлшерлемесі 5,375% - 13,46%)		
- BBB- ден BBB+ дейін несиелік рейтингімен	13,465,620	5,552,946
- BB- ден BB+ дейін несиелік рейтингімен	-	4,096,231
Барлығы	13,465,620	9,649,177
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің қазынашылық вексельдері (өтеу мерзімі 2025-2034 жж. Сыйақы мөлшерлемесі 5% - 16,7%)		
BBB несиелік рейтингімен	17,000,149	14,180,662
Барлығы	17,000,149	14,180,662
Халықаралық қаржы ұйымдарының бағалы қағаздары (өтеу мерзімі 2025 жыл. Сыйақы мөлшерлемесі 16,65%)		
- AAA несиелік рейтингімен	957,896	2,028,725
Барлығы	957,896	2,028,725
Барлығы	38,055,618	31,312,463

* Кредиттік рейтингі жоқ облигациялар ресейлік ВТБ қаржы тобына кіретін Банк ВТБ (Қазақстан) АҚ ЕБ бағалы қағаздарымен ұсынылған. 2022 жылдың наурызында АҚШ пен Еуропалық Одақтың кейбір мемлекеттері осы топқа санкциялар енгізді. Осыған байланысты рейтингтік агенттіктер осы топ мүшелерін бағалауды және рейтингтерді беруді тоқтатты. Соңғы расталған несиелік балл 2022 жылдың 1 наурызында BB деңгейінде (Standard & Poor ’s рейтингтік агенттігі).

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша инвестициялар құнында 2,001,029 мың теңге сомасына купондық сыйақы ескерілді (2023 жылғы 31 Желтоқсанда - 1,253,557 мың теңге).

Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялар мынадай валюталарда ұсынылады:

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
KZT	37,562,072	30,890,161
USD	493,546	422,302
Барлығы	38,055,618	31,312,463

Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялар мерзімі өткен болып табылмайды. Күтілетін несиелік шығындар 1 кезеңге жатады.

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Жалпы баланстық құн	38,055,618	31,415,599
Күтілетін несиелік шығындар	-	(103,136)
Баланстық құн	38,055,618	31,312,463

Күтілетін несиелік залалдар резервінің өзгеруі келесідей:

	2024 ж.	2023 ж.
Жыл басына	103,136	-
Тану	655	103,136
Есептен шығару	(103,791)	-
Жыл соңына	-	103,136

«КЕРІ РЕПО» ОПЕРАЦИЯЛАРЫ

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Бағалы қағаздармен «Кері РЕПО» операциялары	13,804,341	6,122,595
Бағалы қағаздармен” Кері РЕПО ” операциялары бойынша сыйақы түрінде есептелген кірістер	45,686	21,529
Барлығы	13,850,027	6,144,124

2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша барлық «Кері РЕПО» операциялары теңгемен көрсетілген. Кері РЕПО операциялары жоғары несиелік рейтингі бар эмитенттердің өтімді бағалы қағаздарымен қамтамасыз етілген.

Кері РЕПО келісімдері бойынша қамтамасыз етудің әділ құны мынадай түрде ұсынылады:

	31 желтоқсан 2024 ж.		31 желтоқсан 2023 ж.	
	Баланстық құн	Әділ құн	Баланстық құн	Әділ құн
Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі	57,035	57,059	1,125,828	1,131,356
«ҚазМұнайГаз» Ұлттық компаниясы» АҚ	13,792,992	13,687,647	5,018,296	5,018,296
Барлығы	13,850,027	13,744,706	6,144,124	6,149,652

САҚТАНДЫРУ ЖӘНЕ ҚАЙТА САҚТАНДЫРУ ШАРТТАРЫ

Есепті кезеңнің басындағы және аяғындағы сақтандыру төлемдерінің қалған бөлігі бойынша міндеттемелер және туындаған сақтандыру талаптары бойынша міндеттемелер:

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Өмірді жинақталмаған сақтандыру	229,209	422,960
Өмірді жинақтаушы сақтандыру	5,710,863	3,531,841
Денсаулықты сақтандыру	54	48
Жазатайым оқиғалардан сақтандыру	550,006	549,464
Зейнетақы аннуитеті	33,749,281	22,888,741
Аннуитеттік сақтандыру	5,849,469	3,556,182
Қызметкерлерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру	6,936,340	6,078,934
Барлығы	53,025,222	37,028,170

2024 жылға арналған сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелерді салыстыру:

	Сақтандырудың қалған бөлігі бойынша міндеттемелер	Келтірілген шығындар бойынша міндеттемелер		
		Болашақ ақша ағындарының ағымдағы құнын бағалау	Тәуекелді реттеу	Жиыны
Жыл басындағы сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	34,745,026	1,932,484	350,660	37,028,170
Сақтандыру табысы	(10,826,594)	-	-	(10,826,594)
Сақтандыру шарттары бойынша шығындар, оның ішінде:	4,403,159	4,981,433	132,344	9,516,936
Міндеттемелердегі өзгерістер	340,149	528,308	-	868,457
Тәуекелді түзету амортизациясы	-	-	132,344	132,344
Келтірілген шығындар және басқа сақтандыру шығындары	4,063,010	4,453,125	-	8,516,135
Ақша қаражатының қозғалысы, оның ішінде:	21,759,835	(4,453,125)	-	17,306,710
Алынған сақтандыру сыйлықақылары	26,058,821	-	-	26,058,821
Басқа түсімдер	432,351	-	-	432,351
Сақтандыру төлемдері	-	(4,451,163)	-	(4,451,163)
Басқа төлемдер	-	(1,962)	-	(1,962)
Аквизициялық ақша ағындары	(4,731,337)	-	-	(4,731,337)
Жыл соңындағы сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	50,081,426	2,460,792	483,004	53,025,222

2024 жылға арналған сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелерді салыстыру:

	Сақтандырудың қалған бөлігі бойынша міндеттемелер	Келтірілген шығындар бойынша міндеттемелер		
		Болашақ ақша ағындарының ағымдағы құнын бағалау	Тәуекелді реттеу	Жиыны
Жыл басындағы сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	37,482,276	1,140,248	223,493	38,846,017
Сақтандыру табысы	(8,596,849)	-	-	(8,596,849)
Сақтандыру шарттары бойынша шығындар, оның ішінде:	1,797,247	3,371,083	127,167	5,295,497
Міндеттемелердегі өзгерістер	(1,961,149)	792,236	-	(1,168,913)
Тәуекелді түзету амортизациясы	-	-	127,167	127,167
Келтірілген шығындар және басқа сақтандыру шығындары	3,758,396	2,578,847	-	6,337,243
Ақша қаражатының қозғалысы, оның ішінде:	4,062,352	(2,578,847)	-	1,483,505
Алынған сақтандыру сыйлықақылары	7,863,137	-	-	7,863,137
Басқа түсімдер	271,004	-	-	271,004
Сақтандыру төлемдері	-	(2,569,730)	-	(2,569,730)
Басқа төлемдер	-	(9,117)	-	(9,117)
Аквизициялық ақша ағындары	(4,071,789)	-	-	(4,071,789)
Жыл соңындағы сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	34,745,026	1,932,484	350,660	37,028,170

Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелердің (активтердің) құрамына енгізілген аквизициялық ақша ағындары бойынша активтердегі өзгеріс:

	2024 ж.	2023 ж.
Жыл басындағы аквизициялық ақша ағындары бойынша активтер	1,261,125	947,732
Тану	4,731,337	4,071,789
Есептен шығару	(4,063,010)	(3,758,396)
Жыл басындағы аквизициялық ақша ағындары бойынша активтер	1,929,452	1,261,125

Есепті кезеңнің басындағы және соңындағы қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер:

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Өмірді жинақталмаған сақтандыру	46,988	89,576
Өмірді жинақтаушы сақтандыру	27,012	32,048
Қызметкерлерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру	641,607	579,041
Барлығы	715,607	700,665

Акционерлік ақша ағындары бойынша активті есептен шығару мерзімі 5 жылға дейін құрайды.

2024 жылға арналған қайта сақтандыру шарттары бойынша активтерді салыстырып тексеру:

	Сақтандыру өтемінің қалған бөлігі үшін актив	Қайта сақтандырушыларға қойылатын талаптар		Жиыны
		Болашақ ақша ағындарының ағымдағы құнын бағалау	Тәуекелді реттеу	
Жыл басындағы қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер	385,451	268,671	46,543	700,665
Төленген сақтандыру сыйлықақылары бойынша шығындар	(680,257)	-	-	(680,257)
Активтердегі өзгерістер	146,331	(112,080)	-	34,251
Тәуекелді түзету амортизациясы	-	-	(19,308)	(19,308)
Қайта сақтандыру шарттары бойынша кірістер	85,092	-	-	85,092
Ақша қаражатының қозғалысы, оның ішінде:	595,164	-	-	595,164
Қайта сақтандыру шарттары бойынша төленген сақтандыру сыйлықақылары	676,758	-	-	676,758
Қайта сақтандырушы өтеген сомалар	(81,594)	-	-	(81,594)
Жыл соңындағы қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер	531,781	156,591	27,235	715,607

2023 жылғы қайта сақтандыру шарттары бойынша активтерді салыстыру:

	Сақтандыру өтемінің қалған бөлігі үшін актив	Қайта сақтандырушыларға қойылатын талаптар		Жиыны
		Болашақ ақша ағындарының ағымдағы құнын бағалау	Тәуекелді реттеу	
Жыл басындағы қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер	428,908	39,649	6,516	475,073
Төленген сақтандыру сыйлықақылары бойынша шығындар	(311,929)	-	-	(311,929)
Активтердегі өзгерістер	(43,458)	229,022	-	185,564
Тәуекелді түзету амортизациясы	-	-	40,027	40,027
Қайта сақтандыру шарттары бойынша кірістер	102,133	-	-	102,133
Ақша қаражатының қозғалысы, оның ішінде:	209,797	-	-	209,797
Қайта сақтандыру шарттары бойынша төленген сақтандыру сыйлықақылары	287,128	-	-	287,128
Басқа түсімдер	5,422	-	-	5,422
Қайта сақтандырушы өтеген сомалар	(82,753)	-	-	(82,753)
Жыл соңындағы қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер	385,451	268,671	46,543	700,665

Анализ концентрации страховых рисков по классам бизнеса:

	31 желтоқсан 2024 ж.			31 желтоқсан 2023 ж.		
	Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	Қайта сақтандыру активтері	Таза	Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	Қайта сақтандыру активтері	Таза
Өмірді жинақталмаған сақтандыру	229,209	(46,988)	182,221	422,960	(89,576)	333,384
Өмірді жинақтаушы сақтандыру	5,710,863	(27,012)	5,683,851	3,531,841	(32,048)	3,499,793
Медициналық сақтандыру	54	-	54	48	-	48
Жазатайым оқиғалардан сақтандыру	550,006	-	550,006	549,464	-	549,464
Зейнетақы аннуитеті	33,749,281	-	33,749,281	22,888,741	-	22,888,741
Аннуитеттік сақтандыру	5,849,469	-	5,849,469	3,556,182	-	3,556,182
Қызметкерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру	6,936,340	(641,607)	6,294,733	6,078,934	(579,041)	5,499,893
Барлығы	53,025,222	(715,607)	52,309,615	37,028,170	(700,665)	36,327,505

ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ҮНЕМДЕУ (ШЫҒЫН)

Пайда немесе залал және өзге де жиынтық кіріс туралы есепте табыс салығы бойынша үнем мынадай позициялармен берілген:

	2024 ж.	2023 ж.
Ағымдағы табыс салығы		
Есепті кезең	(394)	-
Өткен кезеңдер	6,924	(733)
Кейінге қалдырылған табыс салығы		
Кейінге қалдырылған салық активтерінің/кейінге қалдырылған салық міндеттемелерінің пайда болуына және қалпына келуіне, уақытша айырмашылықтарға және кейінге қалдырылған салық активінің танылуын тоқтатуға байланысты сомасының өзгеруі	(3,250)	(12,234)
Табыс салығы бойынша үнемдеу (шығын)	3,280	(12,967)

2024 және 2023 жылдары ағымдағы және кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша ресми мөлшерлеме 20% құрайды.
Табыс салығы бойынша тиімді мөлшерлемені есептеу:

	2024 ж.	%	2023 ж.	%
Табыс салығы шегерілгенге дейінгі пайда	1,213,889	100%	2,071,601	100%
Қолданылатын салық ставкасы бойынша есептелген табыс салығы	(242,778)	(20%)	(414,320)	(20%)
Өткен кезеңдерге салынатын салық	6,924	1%	(733)	0%
Салық салынбайтын кірістер	859,700	71%	777,737	38%
Шегерілмейтін әкімшілік шығындар	(459,822)	(38%)	(299,157)	(14%)
Басқа шегерілмейтін шығындар	(160,744)	(13%)	(76,494)	(4%)
Табыс салығы бойынша үнемдеу (шығын)	3,280	0%	(12,967)	0%

Кейінге қалдырылған салық активтері және кейінге қалдырылған салық міндеттемелері

Қаржылық есептілікте көрсетілген активтер мен міндеттемелердің баланстық құны мен салық базасын есептеу мақсатында пайдаланылатын сомалар арасындағы уақытша айырмашылықтар 2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кейінге қалдырылған таза салық міндеттемелерінің пайда болуына әкеледі. Болашақ салықтық жеңілдіктер, егер компания шотына пайдаланылмаған салық залалын есептеуге болатын пайда алған жағдайда ғана және егер Қазақстан Республикасының заңнамасында компанияның аталған жеңілдіктерді болашақ кезеңдерде пайдалану қабілетіне теріс әсер ететін өзгерістер болмаса ғана алынуы мүмкін. Табыс салығы бойынша салық салынатын базаның мөлшерін азайтатын уақытша айырмашылықтарды пайдалану мерзімі Қазақстан Республикасының қолданыстағы салық заңнамасымен шектелмейді.

2024 жылғы уақыт айырмашылықтарының шамасының өзгеруі:

	1 қаңтар 2024 ж.	Пайда немесе залал құрамында көрсетілген	31 желтоқсан 2024 ж.
Негізгі құралдар	(8,394)	(11,649)	(20,043)
Басқалары	42,322	8,399	50,721
Кейінге қалдырылған салық активтері (міндеттемелер) жиынтығы	33,928	(3,250)	30,678

НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР

	Ғимараттар мен құрылыстар	Жабдық	Көлік құралдары	Басқалар	Жиыны
Бастапқы құны					
1 қаңтар 2023 ж.	90,412	127,442	46,335	61,006	325,195
Түсімдер	-	46,196	153	20,806	67,155
Істен шығу	-	(1,657)	-	(1,617)	(3,274)
31 желтоқсан 2023 ж.	90,412	171,981	46,488	80,195	389,076
Түсімдер	18,833	93,921	26,934	18,997	158,685
Істен шығу	(17,060)	(71,728)	(6,930)	(11,642)	(107,360)
31 желтоқсан 2024 ж.	92,185	194,174	66,492	87,550	440,401
Амортизация					
1 қаңтар 2023 ж.	(12,727)	(74,403)	(30,310)	(25,379)	(142,819)
Есептеулер	(2,260)	(12,748)	(6,603)	(8,121)	(29,732)
Істен шығу	-	1,642	-	1,000	2,642
31 желтоқсан 2023 ж.	(14,987)	(85,509)	(36,913)	(32,500)	(169,909)
Есептеулер	(2,310)	(29,761)	(7,905)	(10,142)	(50,118)
Істен шығу	17,060	71,489	6,930	11,489	106,968
31 желтоқсан 2024 ж.	(237)	(43,781)	(37,888)	(31,153)	(113,059)
Баланстық құн					
31 желтоқсан 2023 ж.	75,425	86,472	9,575	47,695	219,167
31 желтоқсан 2024 ж.	91,948	150,393	28,604	56,397	327,342

2023 жылғы уақыт айырмашылықтарының шамасының өзгеруі:

	1 қаңтар 2023 ж.	Пайда немесе залал құрамында көрсетілген	31 желтоқсан 2023 ж.
Негізгі құралдар	(16,279)	7,885	(8,394)
Басқалары	62,441	(20,119)	42,322
Кейінге қалдырылған салық активтері (міндеттемелер) жиынтығы	46,162	(12,234)	33,928

АКТИВТЕРДІ ПАЙДАЛАНУ ҚҰҚЫҒЫ ЖӘНЕ ЖАЛДАУ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕ

Актив кеңсе кеңістігін жалға алуға қатысты пайдалану құқығын білдіреді. Пайдалану құқығы түріндегі Актив жалдау міндеттемелеріне тең сома негізінде танылды. Жалдау бойынша міндеттеме 19.5% қосымша қарыз қаражатын тарту мөлшерлемесін пайдалана отырып, болашақ жалдау төлемдерінің келтірілген құны бойынша бағаланды. Жалдау мерзімі 3 жыл. 2024 жылы жалдау ақысы ұлғайтылды.

	2024 ж.
Жыл басына	112,072
Активті тану	70,417
Амортизация бойынша шығындар	(60,830)
Жыл соңына	121,659
	2023 ж.
Жыл басына	-
Активті тану	149,014
Амортизация бойынша шығындар	(36,942)
Жыл соңына	112,072

Төменде жалдау міндеттемелерінің баланстық құны және оның кезең ішіндегі өзгерістері келтірілген:

	2024 ж.
Жыл басына	112,072
Міндеттемені тану	70,417
Есептелген сыйақы	28,890
Төлемдер	(79,200)
Жыл соңына	132,179
	2023 ж.
Жыл басына	-
Міндеттемені тану	149,014
Есептелген сыйақы	29,058
Төлемдер	(66,000)
Жыл соңына	112,072

БАСҚА АКТИВТЕР

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Сақтандырушыларға берілген несиелер	17,757	10,014
Материалдық емес активтер – бағдарламалық қамтамасыз ету	29,545	26,078
Қорлар	24,954	7,838
Берілген қысқа мерзімді аванстар	94,055	54,821
Болашақ кезеңдердің шығындары	10,986	8,377
Басқа қысқа мерзімді дебиторлық берешек	.	1,737
Қызметкерлердің берешегі	13,950	204,895
Басқа ұзақ мерзімді активтер	16,291	18,866
Құнсыздануға арналған Резерв*	(1,195)	(2,603)
Жиыны	206,343	330,023

САҚТАНДЫРУ ЖӘНЕ ҚАЙТА САҚТАНДЫРУ БОЙЫНША КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Сақтандыру қызметі бойынша делдалдармен есеп айырысу	188,306	183,254
Төлем шоттары	-	104,888
Басқалар	144,216	7,766
Жиыны	332,522	295,908

БАСҚА МІНДЕТТЕМЕЛЕР

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Жұмысшылар алдындағы қысқа мерзімді берешек	202,612	204,122
Басқа қысқа мерзімді кредиторлық берешек	177,549	201,579
Жиыны	380,161	405,701

КАПИТАЛ

Акционерлік капитал

2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша акционерлік капитал жай акциялардан тұрды. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жарияланған жай акциялардың жалпы саны 1,800,000 дана, оның 1,779,000 дана орналастырылған және толық төленген.

Дивидендтер

2024 жылы дивидендтер жарияланбады немесе төленбеді. 2023 жылы жарияланған және ақшалай қаражатпен төленген дивидендтер сомасы 341,568 мың теңгені құрайды. Бір жай акцияға шаққандағы дивидендтер мөлшері 192 теңгені құрады.

Капиталды басқару

Компания Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің (бұдан әрі - ҚР ҰБ) нормативтік актілерінде белгіленген төлем қабілеттілігі маржасына қатысты Қазақстан Республикасының нормативтік талаптарының объектісі болып табылады. Компания төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілік нормативін кемінде 1-де сақтауға міндетті. Төлем қабілеттілігі маржасының нормативі нақты төлем қабілеттілігі маржасын ең төменгі қажетті төлем қабілеттілігі маржасына бөлу арқылы айқындалады. Төлем қабілеттілігінің ең төменгі маржасы таза тапқан сыйлықақыларды, төленген талаптарды және шетелдік қайта сақтандырушыларға берілген сыйлықақыларды қамтитын бірнеше факторлар негізінде есептеледі. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілік нормативі 2,32 құрады (2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша - 1.84).

Қайта бағалау бойынша резерв

	2024 ж.	2023 ж.
Жыл басындағы қайта бағалау бойынша резерв	527,445	398,611
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерін қайта бағалау	96,408	128,834
Жыл соңына қайта бағалау бойынша резерв	623,853	527,445

Басқа резервтер

«Қызметкерді еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру туралы» Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі - «ЖОМС») сәйкес Компания түзету коэффициентін ескере отырып, ЖОМС шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақылары түріндегі кірістерді таниды. ТЖК шарттары бойынша Компанияның қаржылық есептілігінде сақтандыру өтемінің қалған бөлігі бойынша міндеттеме түзету коэффициентін ескере отырып, сақтандыру сыйлықақысының мөлшерін негізге ала отырып қалыптастырылады. Түзету коэффициентін ескере отырып, сақтандыру өтемінің қалған бөлігі бойынша есептелген міндеттеме мен түзету коэффициентін есепке алмай, сақтандыру өтемінің қалған бөлігі бойынша міндеттеме арасындағы айырмашылықты Компания ағымдағы есепті кезеңнің бөлінбеген пайдасы есебінен капиталда, өзге резервтер құрамында ескереді. 2024 жылы «сақтандыру резервтерін қалыптастыруға, есептеу әдістемесіне және олардың құрылымына қойылатын талаптарды бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2019 жылғы 31 қаңтардағы № 13 қаулысына өзгерістер енгізілді, соған сәйкес сақтандыру резервінің мөлшерін негізге ала отырып, ЖОМС шарттары бойынша компанияның қаржылық есептілігінде сақтандыру өтемінің қалған бөлігі бойынша міндеттемені қалыптастыру қажеттілігі алынып тасталды түзету коэффициенті ескерілмеген сыйлықақылар.

САҚТАНДЫРУ ҚЫЗМЕТІНІҢ НӘТИЖЕЛЕРІ

2024 ж.

	Өмірді жинақтаушы сақтандыру емес	Өмірді жинақтаушы сақтандыру	Денсаулық-ты сақтандыру	Жазатайым жағдайлар-дан сақтандыру	Зейнета-қы аннуитеті	Аннуитеттік сақтандыру	Қызметкерлерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру	Жиыны
Сақтандыру кірісі	313,448	1,495,987	-	431,759	2,444,302	(281,847)	6,422,945	10,826,594
Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелердің өзгеруі	(25,143)	(120,001)	-	(34,634)	(196,070)	22,608	(515,217)	(868,457)
Сақтандыру шарттары бойынша қаржылық емес тәуекелге байланысты тәуекелді түзету амортизациясы	(6,912)	(7,910)	(6)	(25,894)	-	-	(91,622)	(132,344)
Сақтандыру төлемдері бойынша шығындар	(21,200)	(258,735)		(211,170)	(1,539,172)	(88,511)	(2,334,337)	(4,453,125)
Қайта сақтандыру шарттары бойынша кірістер	18,240	3,739	-	-	-	-	63,113	85,092
Сақтандыру сыйлықақылары бойынша шығындар, қайта сақтандыру шарттары бойынша кірістерді шегергенде	(2,960)	(254,996)	-	(211,170)	(1,539,172)	(88,511)	(2,271,224)	(4,368,033)
Аквизикалық шығындар	(210,611)	(1,449,554)		(1,922)	(953,953)	(2,394)	(1,444,576)	(4,063,010)
Қайта сақтандыру шарттары бойынша активтердегі өзгерістер	(42,418)	(24,385)	-	-	-	-	(579,203)	(646,006)
Қайта сақтандыру шарттары бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзетудің амортизациясы	385	(489)	-	-	-	-	(19,204)	(19,308)
Комиссиялық кірістер		-	-	(981)	-	-	2,771	1,790
Сақтандыру қызметі бойынша өзге де кірістер		19,348	-	-	-	-	680	20,028
Сақтандыру қызметінің нәтижелері	25,789	(342,000)	(6)	157,158	(244,893)	(350,144)	1,505,350	751,254

2024 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНДА АЖТАЛҒАН ЖЫЛҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК ЖӘНЕ ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОР ЕСЕБІ

2023 ж.

	Өмірді жинақтаушы сақтандыру емес	Өмірді жинақтаушы сақтандыру	Денсаулық-ты сақтандыру	Жазатайым жағдайлар-дан сақтандыру	Зейнета-қы аннуитеті	Аннуитеттік сақтандыру	Қызметкерлерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру	Жиыны
Сақтандыру кірісі	205,551	651,546	272	64,997	2,883,889	55,498	4,735,096	8,596,849
Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелердің өзгеруі	(88,333)	1,177,907	1	85,490	(1,420,077)	440,509	973,416	1,168,913
Туындаған залалдар бойынша сақтандыру шарттары бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзетудің амортизациясы	(775)	5,042	54	(3,318)	-	-	(128,170)	(127,167)
Сақтандыру төлемдері бойынша шығындар	(839)	(201,639)	-	(14,283)	(1,352,785)	(437,812)	(571,489)	(2,578,847)
Қайта сақтандыру шарттары бойынша кірістер	-	14,089	-	60	-	-	87,984	102,133
Сақтандыру сыйлықақылары бойынша шығындар, қайта сақтандыру шарттары бойынша кірістерді шегергенде	(839)	(187,550)	-	(14,223)	(1,352,785)	(437,812)	(483,505)	(2,476,714)
Аквизикалық шығындар	(347,186)	(1,624,468)	(2)	(28)	(417,079)	(1,513)	(1,368,120)	(3,758,396)
Қайта сақтандыру шарттары бойынша активтердегі өзгерістер және сақтандыру сыйлықақылары бойынша шығындар	(18,404)	(49,966)	-	1,581	-	-	(59,576)	(126,365)
Пайда болған залалдар бойынша қайта сақтандыру шарттары бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзетудің амортизациясы	1,566	(426)	-	-	-	-	38,887	40,027
Комиссиялық кірістер	-	-	-	32	-	-	-	32
Сақтандыру қызметінен түскен басқа да кірістер	-	11,590	-	-	-	-	-	11,590
Сақтандыру қызметінің нәтижелері	(248,420)	(16,325)	325	134,531	(306,052)	56,682	3,708,028	3,328,769

ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ПАЙЫЗДЫҚ КІРІС / (ШЫҒЫН)

Пайыздық кіріс

	2024 ж.	2023 ж.
Банктердегі депозиттер (5-ескертпе)	1,129,108	386,348
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялар (6-ескертпе)	215,617	174,545
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын Инвестициялар (7-ескертпе)	4,051,003	3,707,051
«Кері РЕПО» операциялары (8-ескертпе)	1,135,010	1,136,276
Барлығы	6,530,738	5,404,220

Пайыздық шығын

	2024 ж.	2023 ж.
«РЕПО» операциялары	-	3,990
Жалдау бойынша пайыздық шығындар (12-ескерпе)	28,890	29,058
Барлығы	28,890	33,048

Басқа инвестициялық кіріс

	2024 ж.	2023 ж.
Бағалы қағаздармен жасалатын операциялардан түскен таза пайда	23,450	10,289
Барлығы	23,450	10,289

ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫНДАР

	2024 ж.	2023 ж.
Жалақы және сыйлықақылар	4,964,925	4,380,535
Әлеуметтік қамсыздандыру шығындары	793,454	614,699
1 жылдан кем үй-жайларды ұстау және жалға алу	134,996	101,278
Көлік қызметтері	81,896	73,768
Пайдалану құқығы нысанындағы активтің амортизациясы	60,830	36,942
Маркетинг және жарнама	57,960	60,121
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің амортизациясы	56,708	38,776
Банк комиссиялары	48,480	42,128
Кәсіби қызметтер	45,898	21,574
Бағдарламалық қамтамасыз ету және компьютерлік аппараттық қамтамасыз ету	41,447	13,760
Байланыс қызметтері	23,199	17,535
Іссапар және онымен байланысты шығындар	14,135	11,671
Кеңсе керек-жарақтары	11,605	18,758
Мүшелік жарналар	9,257	4,667
Негізгі құралдарды жөндеу және техникалық қызмет көрсету	2,918	20,166
Сақтандыру шығындары	2,011	3,989
Табыс салығынан басқа салықтар	1,713	3,564
Сақтандыру бойынша кеңес беру қызметтері	-	779,928
Басқа шығындар	171,702	37,400
Барлығы	6,523,134	6,281,259

ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ

Тәуекелдерді басқару компания қызметінің негізінде жатыр және компанияның операциялық қызметінің маңызды элементі болып табылады. Сақтандыру тәуекелі, нарықтық тәуекел, несиелік тәуекел және өтімділік тәуекелі компанияның өз қызметін жүзеге асыру процесінде кездесетін негізгі тәуекелдері болып табылады.

Басқару құрылымы

компанияның тәуекелдерді басқару және қаржылық басқару құрылымының негізгі мақсаты Компания акционерлерін қаржылық нәтижелерге, соның ішінде мүмкіндіктерді пайдалана алмауға тұрақты қол жеткізуге кедергі келтіретін оқиғалардан қорғау болып табылады. Негізгі персонал тәуекелдерді басқарудың тиімді және тиімді жүйесінің маңыздылығын мойындайды.

Директорлар кеңесі мен оның комитеттерінің ақпараты негізінде Компания тәуекелдерді басқару қызметінің нақты құзыреттерін белгіледі. Олар құжатпен ресімделген өкілеттіктері мен директорлар кеңесінен Басқармаға жауапкершілігі бар нақты ұйымдық құрылыммен толықтырылды.

Директорлар кеңесі Компанияның тәуекелдерді басқару саясатын бекітеді және мұндай саясаттарға коммерциялық, нормативтік және ішкі ұйымдастырушылық талаптарды бекіту үшін тұрақты отырыстар өткізеді. Бұл саясаттар Компанияның тәуекелді анықтау және түсіндіру тәртібін, активтердің қажетті сапасы мен әртараптандырылуын қамтамасыз ету үшін лимиттер құрылымын, сақтандыру және қайта сақтандыру стратегиясының корпоративтік мақсаттарға сәйкестігін айқындайды және есептілікке қойылатын талаптарды нақтылайды.

Қайта сақтандыру

Әдеттегі қызмет барысында Компания қайта сақтандырушылармен резиденттермен және резидент еместермен қайта сақтандырудың факультативтік және облигациялық келісімдерін жасасады. Қайта сақтандыру жөніндегі келісім-шарттар Компанияны оның сақтанушылар алдындағы міндеттемелерінен босатпайды. Компания өзінің қайта сақтандырушыларының қаржылық жағдайын бағалайды және қайта сақтандырушылардың төлем қабілетсіздігі салдарынан елеулі шығындардың тәуекелдерін барынша азайту мақсатында қайта сақтандырушылардың кредиттік тәуекелінің шоғырлануын және экономикалық сипаттамаларын қадағалайды.

Ішкі аудит

Ішкі аудит қызметі Компания қызметін жетілдіру мақсатында ішкі бақылауды қамтамасыз етеді. Ішкі Аудит қызметі басшылықпен тексеру нәтижелерін талқылауды жүргізеді және өзінің қорытындысы мен ұсынымдарын Директорлар кеңесіне ұсынады.

Тәуекелдің шамадан тыс шоғырлануы

Тәуекелдің шоғырлануы бірқатар контрагенттер қызметтің ұқсас түрлерін жүзеге асырған немесе олардың қызметі бір географиялық өңірде жүргізілген немесе контрагенттер ұқсас экономикалық сипаттамаларға ие болған жағдайда туындайды және экономикалық, саяси және басқа да жағдайлардағы өзгерістер нәтижесінде осы контрагенттердің шарттық міндеттемелерді орындау қабілетіне ұқсас әсер етеді. Тәуекелдің шоғырлануы Компания қызметі нәтижелерінің белгілі бір салаға немесе географиялық өңірге әсер ететін жағдайлардағы өзгерістерге салыстырмалы сезімталдығын көрсетеді. Тәуекелдің шамадан тыс шоғырлануын болдырмау үшін Компанияның саясаты мен рәсімдері әртараптандырылған портфельді қолдауға бағытталған арнайы қағидаттарды қамтиды.

Капиталды басқару құрылымы

Компанияның сақтандыру қызметіне және сақтандырумен байланысты емес қызметке қатысты капиталды басқару жөніндегі саясаты "Акционерлік қоғамдар туралы" заңда көзделген нормативтік талаптарды, оның ішінде ҚР ҰБ талаптарына сәйкес кез келген қосымша сомаларды орындау үшін жеткілікті капиталды қолдау болып табылады. Компания акционерлер мен сақтанушылар үшін максималды кірісті қамтамасыз ету үшін құрылым мен капитал көздерін оңтайландыруға тырысады.

Компанияның капиталды басқаруға көзқарасы үйлестірілген негізде активтерді, міндеттемелер мен тәуекелдерді басқаруды, тұрақты негізде капиталдың көрсетілген және талап етілетін деңгейі арасындағы тапшылықты бағалауды және экономикалық жағдайлар мен тәуекел сипаттамаларындағы өзгерістер тұрғысынан Компания капиталының позициясына ықпал ету үшін тиісті шаралар қабылдауды қамтиды.

Компания пайдаланатын капиталдың негізгі көзі акционерлердің қаражаты болып табылады. Капитал жеткіліктілігінің деңгейі әдетте кезеңдік негізде болжанады және тәуекелдерді талдау мен сезімталдықты талдауды қоса алғанда, қолжетімді капиталдың болжамды сомасына және күтілетін кірістіліктің ішкі нормасына қатысты бағаланады.

Активтер мен міндеттемелерді басқару құрылымы

Қаржылық тәуекелдер нарықтың жалпы және ерекше ауытқуларына ұшыраған пайыздық ставкалар, валюталық және үлестік құралдар бойынша ашық позициялардың болуына байланысты туындайды. Компания ұшырайтын негізгі тәуекел оның инвестициялары мен міндеттемелерінің сипатына негізделген пайыздық мөлшерлеменің өзгеру тәуекелі болып табылады. Компания бұл позицияларды инвестициялық шешімдер қабылдау жөніндегі алқалы орган болып табылатын активтер мен міндеттемелерді басқару кеңесі шеңберінде басқарады.

Компанияның активтері мен міндеттемелерін басқару сақтандыру міндеттемелерімен тікелей байланысты емес компанияның басқа қаржылық активтерімен және міндеттемелерімен байланысты қаржылық тәуекелдерді басқарумен өзара байланысты. Сақтандыру тәуекелін басқару саясатының ажырамас бөлігі сақтандыру шарттары бойынша туындайтын міндеттемелерді орындау үшін әр кезеңде жеткілікті ақша ағынын қамтамасыз ету болып табылады.

Сақтандыру тәуекелі

Компанияның сақтандыру шарттары бойынша кездесетін негізгі тәуекелі-сақтандыру сомасының нақты төлемдері немесе оларды төлеу уақыты күтілгеннен өзгеше. Бұған шығындар туралы мәлімдеменің жиілігі, мәлімделген шығындардың мөлшері, сақтандыру сомаларының нақты төлемдері және ұзақ мерзімді талаптардың кейінгі дамуы сияқты факторлар әсер етеді. Осылайша, компанияның мақсаты осы міндеттемелерді төлеу үшін жеткілікті резервтерді қамтамасыз ету болып табылады.

Сақтандыру шарттарының үлкен портфелі бойынша әртараптандыру арқылы тәуекелге ұшырау төмендейді. Тәуекелдердің өзгергіштігі сақтандыру стратегиясы бойынша стандарттарды мұқият іріктеу және енгізу, сондай-ақ қайта сақтандыру шарттарын пайдалану арқылы да азаяды.

Компания тәуекелдерді азайту бағдарламасы аясында қайта сақтандыруды сатып алады. Берілген қайта сақтандыру пропорционалды және пропорционалды емес негізде орналастырылады. Пропорционалды қайта сақтандырудың көп бөлігі белгілі бір бизнес сыныптары бойынша компанияның жалпы тәуекелін азайту үшін алынатын квоталық үлестік қайта сақтандыру болып табылады. Пропорционалды емес қайта сақтандыру-бұл апаттардан туындаған шығындар бойынша Компанияның таза тәуекелін төмендетуге арналған, артық сақтандыру лимиттері өнім мен аумаққа байланысты өзгеріп отырады.

Қайта сақтандырушылардан алынатын сомалар қайта сақтандыру келісімшарттарына сәйкес реттелмеген талаптар туралы ережеге сәйкес тәсілмен бағаланады. Компанияда қайта сақтандыру бойынша уағдаластықтар болғанымен, Компания өзінің сақтанушылары алдындағы тікелей міндеттемелерінен босатылмайды және осылайша

қайта сақтандырушы осындай қайта сақтандыру шарттарымен болжанған өз міндеттемелерін орындай алмайтын дәрежеде берілген сақтандыруға қатысты несиелік тәуекел бар.

Компания бейім қайта сақтандыру нарығының сипатына және қолайлы несиелік рейтингтері бар қайта сақтандырушылардың шектеулі қатарына байланысты қайта сақтандырушылар бойынша тәуекелді шоғырландыру. Компанияда қайта сақтандыру контрагенттерінің Тәуекелдерін басқару саясаты бар және қайта сақтандырушылардың ақшалай міндеттемелерді орындамауының әсері үнемі бағаланады.

Компанияның қайта сақтандырушысының үлесін ескере отырып, шығын коэффициенті 2024 жылы КСРНС шарттары бойынша 17,93% - құрады (2023 жылы-15,98%).

Компанияның қайта сақтандырушысының үлесін ескере отырып, залал коэффициенті 2023 жылы тұтастай алғанда сақтандыру портфелі бойынша 15,98% - құрады (2022 жылы-36,96%).

2024 жылы Компанияның шығын коэффициентінің артуы тапқан сыйлықақы көлеміне төлемдер жүктемесінің 8% - дан 20% - ға дейін ұлғаюымен байланысты.

2023 жылы компанияның шығын коэффициентінің төмендеуі пайда болған шығындар бойынша міндеттемелердің өзгеруінің 38% - ға төмендеуімен байланысты.

Компания өз қызметін сақтандырудың екі негізгі нысаны бойынша жүзеге асырады: ерікті сақтандыру және міндетті сақтандыру. Компаниядағы өмірді ерікті сақтандыру аннуитеттік сақтандыру өнімдерімен ұсынылған: зейнетақы аннуитеті, ЖОМС туралы Қазақстан Республикасының Заңы шеңберіндегі аннуитет, өмірді мерзімді сақтандыру” (кредит қарыз алушылар үшін), жазатайым оқиғалардан сақтандыру, сақтандыру сомасын төмендететін өмірді мерзімді сақтандыру, өмірді жинақтаушы сақтандыру, сондай-ақ сақтандырушының пайдасына қатысатын өмірді жинақтаушы сақтандыру, өмірді жинақтаушы сақтандыру сақтандырушының пайдасына қатысатын баланың пайдасына өмірді сақтандыру. және мемлекеттік білім беру жинақтау жүйесі шеңберіндегі өмірді сақтандыру. Компания міндетті сақтандыру өнімін - қызметкер еңбек (қызмет) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыруды ұсынады.

Төменде сомаға елеулі әсер ететін сақтандыру шарттарының талаптары, мерзімдері және сақтандыру шарттарына байланысты туындайтын ақша қаражатының болашақ қозғалыстарының белгісіздігі көрсетілген.

Сақтандыру шарттары-зейнетақы аннуитеті

Зейнетақы аннуитеті шарттарының талаптарына сәйкес Компания өзінің зейнетақы жинақтарын компанияға аударған сақтандырылған тұлғаларға төлемдерді жүзеге

асырады. Компания алынған зейнетақы жинақтары, Сақтандырылған тұлғаның жасы мен жынысы және Шартқа қол қойылған күнгі жағдай бойынша кірістілік ставкасы негізінде аннуитеттік төлемді есептейді. Зейнетақы аннуитеті шарттары екі түрге бөлінеді: мерзімсіз - аннуитеттік төлемдер Сақтандырылған тұлғаның өмірінің соңына дейін жүзеге асырылады және мерзімді - төлемдер шарт мерзімінің соңына дейін жүзеге асырылады, екі түрдің де Сақтандырылған тұлғаға немесе пайда алушыға төлемдер жүзеге асырылатын мерзім ішінде кепілдендірілген төлем кезеңінің элементі болады.

Сақтандыру шарттары - қызметкерді еңбек (қызметтік) міндеттерін орындау кезінде жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру

Қызметкерді жазатайым оқиғадан міндетті сақтандырудың мақсаты олардың қызметтік міндеттерін орындау кезінде өмірі мен денсаулығына залал келтірілген қызметкерлердің заңды мүдделерін қорғауды қамтамасыз ету болып табылады. Осы өнім бойынша кіріс талаптарды жабуға төленген сомаларды және Компания шеккен шығындарды шегергендегі сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша сыйлықақылардан түседі. Қызметкер қайтыс болған немесе денсаулығына зиян келтірілген жағдайда төленуге жататын сома Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес тіркелген болып табылады. Тұтастай алғанда, қызметкерді жазатайым оқиғадан міндетті сақтандыру ұзақ аяқталу кезеңі бар жауапкершілік ретінде қарастырылады, өйткені ол талаптарды аяқтау және реттеу үшін салыстырмалы түрде ұзақ уақытты қамтиды.

Сақтандыру шарттары - ЖОМС туралы Қазақстан Республикасының Заңы шеңберіндегі Аннуитет

ЖОМС туралы Қазақстан Республикасының Заңы шеңберіндегі Аннуитет ЖОМС туралы Қазақстан Республикасының Заңы шеңберіндегі шарттардан туындайды және кәсіптік еңбекке қабілеттілігінен айрылу дәрежесі 30% - дан 100% - ға дейін расталғаннан кейін немесе сақтандырылған қызметкер қайтыс болған жағдайда Сақтандырылған тұлғаға аннуитеттік төлемнің белгілі бір сомасын білдіреді. Аннуитеттік төлем Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес кәсіптік еңбекке қабілеттілігінен айырылу дәрежесі, зардап шеккен адамның орташа жалақысы және қызметкер қайтыс болған жағдайда асырауындағы адамдар саны негізінде есептеледі. Аннуитеттік төлемдер еңбек ету қабілетінен айырылуды белгілеу мерзімі аяқталғанға дейін немесе қызметкер зейнеткерлік жасқа толғанға дейін немесе Сақтандырылған тұлға қайтыс болғанға дейін жүзеге асырылады (қызметкер қайтыс болған жағдайда төлемдер заң бойынша төлем алушылар асырауындағы адамдар болып табылғанға дейін жүзеге асырылады). Қайтыс болған жағдайда, жазатайым оқиғаға байланысты себептер бойынша Компания пайда алушыларға (асырауындағыларға) төлемдерді жүзеге асыруды жалғастырады.

Сақтандыру шарттары-жинақтаушы сақтандыру.

Пайдаға қатысатын өмірді ерікті жинақтаушы сақтандыру қағидаларына сәйкес сақтандыру жағдайы (негізгі қамту) сақтанушының жинақтау кезеңі аяқталғанға дейін өмір сүруі немесе жинақтау кезеңінде туындаған кез келген себеппен сақтанушының қайтыс болуы болып табылады.

Ұлттық валютада мерзімді жарналарды көздейтін жинақтаушы сақтандыру өнімдерінде шарттар екі кезеңді көздейді: жинақтау кезеңі (10 (он) жылдан кем болмауы тиіс) және төлемдер кезеңі, сақтандырудың барлық сомалары теңгемен есепке алынады.

Мерзімді жарналары бар шетел валютасындағы жинақтаушы сақтандыру бағдарламалары сақтандыру сомасын / бонустық сақтандыру сомасын, сақтандыру жарналарын, сатып алу сомасын / бонустық сатып алу сомасын, сақтандыру төлемін / бонустық сақтандыру төлемін және сақтандыру мерзімі ішінде аннуитеттік төлемді индекстеуді көздейді. Жинақтау кезеңі 15 жыл немесе одан да көп.

Сондай-ақ, өнім желісінде шетел валютасының бағамына байланысты жинақтаушы сақтандыру бағдарламасы бар, ол бойынша сақтандыру сыйлықақысын сақтанушы АҚШ долларының баламасы бойынша теңгемен сақтандыру шартында белгіленген мерзімде бір рет төлейді. Сақтандыру сыйлықақысы сақтандыру ережелеріне сәйкес индекстелуге жатады.

Сондай-ақ, компания іске асыратын өмірді жинақтаушы сақтандыру бағдарламалары қосымша сақтандыру өтемақыларын таңдауды көздейді.

Жалпы сақтандыру шарттары бойынша ең маңыздысы кәсіптік еңбекке қабілеттілігінен айырылуға немесе қызметкердің қайтыс болуына әкелетін жазатайым оқиғалардан туындайтын тәуекелдер болып табылады. Бұл тәуекелдер сақтандырылған тәуекел класына байланысты айтарлықтай өзгереді.

Жоғарыда аталған тәуекелдер сақтандыру шарттарының үлкен портфелі мен Қазақстанның географиялық өңірлерін әртараптандыру жолымен азаяды.

Сақтандыру бойынша резервтерді айқындау үшін қолданылатын негізгі жорамалдар

Өмірді сақтандыру шарттары

Міндеттемелерді айқындау кезінде және жорамалдарды таңдау кезінде материалдылық деңгейінде үкім шығару қажет. Қолданылатын болжамдар қолда бар тәжірибеге, ағымдағы ішкі деректерге, ағымдағы нарықтық бағаларды көрсететін сыртқы нарықтық индекстер мен стандарттарға және жарияланатын өзге де ақпаратқа негізделген. Болжамдар мен орынды есептеулер бағалау күніне анықталады және ерікті алып қоюдың ықтимал оң әсері есепке алынбайды. Кейіннен болжамдар нақты және негізделген бағаларды қамтамасыз ету үшін тұрақты негізде бағаланады. Төменде міндеттемелерді бағалау ерекше сезімтал болатын негізгі болжамдар берілген:

Өлім-жітім коэффициенті және тәуекелді түзету

Болжамдар келісімшарт түріне сәйкес сала бойынша және жалпы ел бойынша стандартты деректерге негізделген. Олар соңғы тарихи тәжірибені көрсетеді және қажет болған жағдайда компанияның тәжірибесіне сәйкес реттеледі. Болашақта күтілетін көрсеткіштерді жақсарту үшін тиісті қалыпты резерв құрылды. Болжамдар жынысына, жасына және келісімшарттардың түріне байланысты бөлінеді. Қазақстан Республикасының ЖОМС туралы Заңы шеңберінде аннуитет сыныбы бойынша сақтандыру міндеттемелерін есептеу үшін ұзақ мерзімді сақтандыру шарттары бойынша, оның ішінде зейнетақы аннуитеттері, жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру аннуитеттері, жинақтаушы сақтандыру шарттары бойынша қалған бөлігі бойынша міндеттемелерді ең жақсы бағалау және қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету үшін соңғы 10 жылдағы өлім-жітім кестелері зерделенді, орташа мәндер есептелді, өлім-жітімнің дисперсиясы және осы деректер негізінде және 75% сеніммен тәуекелдік түзетулер есептелді және өлім-жітімнің өзгеруіне талдау жүргізілді. Бұл коэффициенттің төмендеуі үлкен шығындарға әкеледі, бұл шығындардың өсуіне және Компанияның кірісінің төмендеуіне әкеледі.

Шығындар

Операциялық шығындар туралы жорамалдар қолданыстағы сақтандыру шарттарын жүргізуге және оларға қызмет көрсетуге арналған болжамды шығындарды және соған байланысты үстеме шығындарды көрсетеді. Шығындардың ағымдағы деңгейі шығындардың күтілетін инфляциясына қажет болған жағдайда түзетілген тиісті шығындар базасы ретінде қарастырылады. 2024 жылы бір келісімшартқа осындай шығындардың сомасы ЖОМС туралы Заң (ОСОР) шеңберінде зейнетақы аннуитеті және аннуитет бойынша аннуитеттік төлемдердің 3% - құрады (2023 жылы ЖОМС туралы Заң (ОСОР) шеңберінде зейнетақы аннуитеті және аннуитет бойынша аннуитеттік төлемдердің 3% - % құрады). Шығындар деңгейінің жоғарылауы шығындардың өсуіне әкеледі, осылайша компанияның кірісін азайтады.

Дисконттау мөлшерлемесі

Өмірді сақтандыру бойынша міндеттемелер күтілетін сақтандыру төлемдерінің дисконтталған құнының және келісімшартқа тікелей қатысты Болашақ әкімшілік шығындардың сомасы ретінде айқындалады. Дисконттау ставкалары Компанияның жеке тәуекеліне түзетілген салалық тәуекелдердің қазіргі ставкаларына негізделген. Компания үшін сақтандырудың ең маңызды кластары ЖОМС (ОСОР) туралы заң шеңберіндегі зейнетақы аннуитеті мен аннуитеті және өмірді жинақтаушы сақтандыру

болып табылады, олар бойынша 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сақтандыру міндеттемелерін есептеу үшін пайдаланылатын дисконттау мөлшерлемесі 10% - ға дейін (2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша-10% - ға дейін) құрады. Дисконттау мөлшерлемесінің төмендеуі сақтандыру міндеттемелерінің көлемін ұлғайтады және сол арқылы компания табысының төмендеуіне әкеледі.

Жеке көрсеткіштердің өзгеруіне сезімталдық

Келесі талдау негізгі болжамдардағы негізді мүмкін болатын өзгерістерге қатысты жүргізілді және барлық басқа Болжамдар тұрақты шамалармен қабылданды және келісімшарт бойынша міндеттемелердің жалпы және таза сомасына және салық салуға дейінгі табысқа әсерін көрсетеді. Болжамдардың корреляциясы шығындар бойынша түпкілікті міндеттемелерді анықтауға айтарлықтай әсер етеді, алайда болжамдардың өзгеруі салдарынан әсерін көрсету үшін Болжамдар жеке негізде өзгертілуі тиіс. Бұл жорамалдардағы өзгерістер сызықтық емес екенін атап өткен жөн.

31 желтоқсан 2024 ж.

	Болжамдардың өзгеруі	Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелердің жалпы сомасын ұлғайту/(азайту)	Салық салуға дейінгі табысқа әсері
Өлім көрсеткіші	20%	(2,900,696)	(2,900,696)
Өлім көрсеткіші	(20%)	4,004,271	4,004,271
Шығындар	20%	817,769	817,769
Шығындар	(10%)	(136,844)	(136,844)
Жеңілдік мөлшерлемесі	5%	(1,443,513)	(1,443,513)
Жеңілдік мөлшерлемесі	(5%)	1,718,310	1,718,310

Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелердің жалпы және таза сомасына жорамалдардың өзгеруінің әсері өмірді сақтандыру шарттары бойынша қайта сақтандыру активтерінің елеулі болмауына байланысты өзгеріссіз қалады.

31 желтоқсан 2023 ж.

	Болжамдардың өзгеруі	Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелердің жалпы сомасын ұлғайту/(азайту)	Салық салуға дейінгі табысқа әсері
Өлім көрсеткіші	20%	(1,924,340)	(1,924,340)
Өлім көрсеткіші	(20%)	2,656,459	2,656,459
Шығындар	20%	542,513	542,513
Шығындар	(10%)	(90,783)	(90,783)
Жеңілдік мөлшерлемесі	5%	(957,636)	(957,636)
Жеңілдік мөлшерлемесі	(5%)	1,139,938	1,139,938

Сақтандыру шарттары бойынша пайда болған сақтандыру шығындары бойынша міндеттемелер (оның ішінде орын алған, бірақ сақтанушылар реттемеген шығындар және орын алған, бірақ сақтанушылар мәлімдемеген шығындар) бағалануы ықтимал шығындар туралы хабарламаларды қоса алғанда, есепті күнге белгілі фактілер негізге алына отырып жүзеге асырылатын, келтірілген залалдар бойынша міндеттемелерді реттеудің жалпы түпкілікті шамасын жабу үшін қалыптастырылады. есепті күнге ұқсас шығындар мен іс жүргізу құқығы.

Компания сақтандыру шарттарының әрбір сыныбы бойынша резервті түзету бойынша шығындарды қоса алғанда, туындаған шығындар бойынша міндеттемені бағалау үшін барлық мүмкін және қазіргі уақытта қолжетімді ақпаратты пайдаланады.

«Сақтандыру резервтерін қалыптастыруға, есептеу әдістемесіне және олардың құрылымына қойылатын талаптарды бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2019 жылғы 31 қаңтардағы № 13 қаулысының 4-тарауының 14-тармағына сәйкес келтірілген, бірақ мәлімделмеген залалдар резерві (РБҰУ) бағаланды. ОМШР келесі сақтандыру сыныптары бойынша есеп айырысу күнінің алдындағы соңғы он екі айда сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша есептелген сақтандыру сыйлықақылары сомасының 5 (бес) пайызын құрайды: жазатайым оқиғалардан сақтандыру және өмірді мерзімді сақтандыру. ОМШР есептеудің осы әдісін таңдау компанияның мәлімделген талаптардың шағын статистикасына ие екендігіне негізделген.

Компания мәлімделген талаптардың статистикасын арттыра отырып, өткен кезеңдердегі шығындардың даму тарихы негізінде ОМШР бағалауына көшуді көздейді. Қызметкерді жазатайым оқиғадан міндетті сақтандыру шарттары бойынша ПНУ мөлшері тізбекті баспалдақ әдісін пайдалана отырып есептеледі, сондай-ақ жалпы сақтандыру бойынша басқа сақтандыру компанияларының қабылданған портфельдері бойынша ПНУ еңбекке қабілеттілігінен айырылу дәрежесін қайта куәландыруға және (немесе) ұзартуға, пайда алушының денсаулығының нашарлауына байланысты сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы міндеттемелерінің сомасына ұлғайтылды.

Мәлімделген талаптарды дамыту кестесі

Келесі кестеде мәлімделген де, болған да, бірақ мәлімделмеген залалдарды қоса алғанда, шағымдар бойынша резервтерді бағалаудың өспелі қорытындысы келтірілген. Мәлімделген талаптардың дамуы туралы ақпарат соңғы төрт жылда қол жетімді.

Сақтандыру шарттары бойынша өтелмеген талаптар бойынша міндеттемелердің жалпы сомасы:

Оқиға кезеңі	2020 ж.	2021 ж.	2022 ж.	2023 ж.	2024 ж.	Барлығы
Шағымдар						
Оқиға жылының соңына	295,033	468,894	153,997	298,508	2,160,899	3,377,331
Бір жылдан кейін	425,959	548,104	455,513	965,889		2,395,465
Екі жылдан кейін	301,215	447,477	280,444			1,029,136
Үш жылдан кейін	262,494	464,431				726,925
Төрт жылдан кейін	191,537					191,537
Өспелі қорытындымен келтірілген залалдарды ағымдағы бағалау	191,537	655,968	936,412	1,902,301	4,063,200	4,063,200
Төлемдер						
Оқиға жылының соңына	(28,002)	(119,481)	(33,404)	(42,099)	(1,405,552)	(1,628,538)
Бір жылдан кейін	(272,784)	(223,398)	(194,657)	(311,691)		(1,002,530)
Екі жылдан кейін	(34,292)	(36,952)	(18,136)			(89,380)
Үш жылдан кейін	(7,257)	(22,530)				(29,787)
Төрт жылдан кейін	(18,730)					(18,730)
Осы күнге өспелі қорытындымен төлемдер	(18,730)	(41,260)	(59,396)	(371,087)	(1,776,639)	(1,776,639)
Жалпы сақтандыру шарттары бойынша өтелмеген талаптарға арналған резервтің жалпы бөлігі	172,807	614,708	877,016	1,531,214	2,286,561	2,286,561

Несиелік тәуекел

Несиелік тәуекел-бұл несие алушының немесе Компанияның контрагентінің міндеттемелерді орындамауынан туындайтын қаржылық шығындар тәуекелі. Компания несиелік тәуекелді бекітілген саясаттар мен процедураларды қолдану арқылы басқарады, соның ішінде, бірақ олармен шектелмейді, несиелік тәуекелдің шоғырлану лимиттерін белгілеу және сақтау талаптары, сондай-ақ тәуелсіз агенттіктердің рейтингтерін бақылауды ескере отырып, несиелік тәуекелдің белсенді мониторингі арқылы. Қазақстан Республикасының Үкіметі, Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі, «Қазақстан орнықтылық қоры» АҚ, «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ, ұлттық басқарушы холдингтер, квазимемлекеттік компаниялар шығарған қаржы құралдары бойынша осы эмитенттердің құралдарының өтімділігі жоғары және шартты түрде тәуекелсіз ретінде жіктелуіне байланысты провизиялар есептелмейді.

Эмитенттердің мәліметтері бойынша дефолт ықтималдығын компания шамалы және нөлге жақын деп анықтайды. «Кері РЕПО» операциялары бойынша активті қоспағанда, қаржы активтеріне қатысты кредиттік тәуекелге ұшыраудың ең жоғары деңгейі есепті күндегі жағдай бойынша олардың баланстық құнымен ұсынылған.

Есепті күндегі жағдай бойынша “кері РЕПО” операциялары бойынша активке қатысты кредиттік тәуекелге ұшыраудың ең жоғары деңгейі осындай операциялар бойынша қамтамасыз етудің әділ құнын ескере отырып, оның баланстық құнымен ұсынылған (8-ескертпе). Компанияның кредиттік тәуекелі Қазақстан Республикасында шоғырланған.

Өтімділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелі-бұл Компания өз міндеттемелерін орындау үшін қолма-қол ақша тартуда қиындықтарға тап болуы мүмкін тәуекел. Өтімділік тәуекелі активтер мен міндеттемелерді өтеу мерзімдері сәйкес келмеген кезде пайда болады. Активтер мен міндеттемелерді өтеу мерзімдері мен сыйақы мөлшерлемелері бойынша сәйкестік және/немесе бақыланатын сәйкессіздік өтімділік тәуекелін басқарудың негізгі сәті болып табылады. Жүргізілетін операциялардың әртүрлілігіне және соған байланысты белгісіздікке байланысты активтер мен міндеттемелерді өтеу мерзімдерінің толық сәйкес келуі қаржы институттары үшін әдеттегі тәжірибе болып табылмайды, бұл операциялардың кірістілігін арттыруға мүмкіндік береді, бірақ шығындардың пайда болу қаупін арттырады.

Компанияның алдында тұрған өтімділіктің негізгі тәуекелі сақтандыру шарттары бойынша туындайтын талаптарға қатысты оның қолжетімді ақшалай ресурстары бойынша күнделікті талаптарды білдіреді.

Өтеуге дейін қалған мерзімдер бойынша қаржылық міндеттемелерді талдау

Төмендегі кестеде өтеу бойынша шарттық дисконтталмаған міндеттемелер негізінде өтеуге дейін қалған мерзімдер бөлінісінде компанияның қаржылық міндеттемелері көрсетілген.

31 желтоқсан 2024 ж.

	1 жылға дейін қоса алғанда	Барлығы
Сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша кредиторлық берешек	332,522	332,522
Басқа қаржылық міндеттемелер	202,612	202,612
Қаржылық міндеттемелердің жиыны	535,134	535,134

31 желтоқсан 2023 ж.

	1 жылға дейін қоса алғанда	Барлығы
Сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша кредиторлық берешек	295,908	295,908
Басқа қаржылық міндеттемелер	204,122	204,122
Қаржылық міндеттемелердің жиыны	500,030	500,030

Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекел — бұл нарықтық бағалардың өзгеруіне байланысты қаржы құралы бойынша әділ құнның немесе болашақ ақша ағындарының өзгеру қаупі. Нарықтық тәуекел валюталық тәуекелден, сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеру тәуекелінен, сондай-ақ басқа да баға тәуекелдерінен тұрады. Компания пайыздық, валюталық, борыштық және үлестік қаржы құралдары бойынша ашық нарықтық позицияның нәтижесінде нарықтық тәуекелге ұшырайды, бұл нарықтық жағдайдың жалпы және нақты ауытқуларына және нарықтық бағалардың құбылмалылық деңгейінің өзгеруіне байланысты.

Нарықтық тәуекелді басқарудың міндеті-қабылданған тәуекел үшін алынған кірісті оңтайландыруды қамтамасыз ете отырып, нарықтық тәуекелге ұшыраудың қолайлы параметрлерден асып кетпеуін басқару және бақылау.

Сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеру тәуекелі

Сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеру тәуекелі — бұл сыйақының нарықтық мөлшерлемелерінің өзгеруіне байланысты қаржы құралы бойынша әділ құнның немесе болашақ ақша ағындарының өзгеру тәуекелі. Компания өзінің қаржылық жағдайына және ақша ағындарына үстемдік ететін нарықтық сыйақы мөлшерлемесінің ауытқуына әсер етеді. Мұндай ауытқулар пайыздық маржаның деңгейін жоғарылатуы мүмкін, бірақ оны төмендетуі мүмкін немесе пайыздық мөлшерлемелердің күтпеген өзгеруі жағдайында шығындардың пайда болуына әкелуі мүмкін.

Сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне сезімталдықты талдау

Сыйақы мөлшерлемелерін қайта қарау мерзімдерін талдауға негізделген сыйақы мөлшерлемелерін өзгерту тәуекелін басқару қаржы активтері мен міндеттемелердің сезімталдығын мониторингтеумен толықтырылады сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеруіне пайда немесе залал мен капиталдың (салықтарды шегергенде) сезімталдығын талдау (сыйақы мөлшерлемелерін қайта қарау тәуекелі) табыстылық қисықтарының 100 базистік пунктке ұлғаю жағына параллель сдysуының оңайлатылған сценарийі негізінде жасалған немесе сыйақы мөлшерлемелерін және пайыздық активтер мен міндеттемелер бойынша қайта қаралған позицияларды азайту, 2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әрекет ететіндер келесідей ұсынылуы мүмкін:

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Ставкалардың төмендеуіне қарай 100 базистік пунктке параллель ауысу	1,367,435	825,644
Ставкалардың өсуіне қарай 100 базистік пунктке параллель ауысу	(1,367,435)	(825,644)

Пайыздық тәуекелдің өсуі негізінен өтелгенге дейін ұсталатын бағалы қағаздар портфелінің ұлғаюымен байланысты. Инвестициялардың бұл санаты белгіленген пайыздық мөлшерлеменен қаржы құралдарына ұсынылатындығын ескере отырып, Компания пайыздық мөлшерлеменің өзгеруінің нақты әсері аз болады деп болжайды.

Валюталық тәуекел

Валюталық тәуекел — бұл валюта бағамдарының өзгеруіне байланысты қаржы құралы бойынша әділ құнның немесе болашақ ақша ағындарының өзгеру қаупі. Компанияның валюталық тәуекелге ұшырауы келесідей болды:

31 желтоқсан 2024 ж.

	USD
Активтер	
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	93
Банктердегі депозиттер	964,506
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялар	3,327,517
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялар	493,546
Басқа дебиторлық берешек	1,050
Активтер жиыны	4,786,712

31 желтоқсан 2023 ж.

	USD
Активтер	
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	143
Банктердегі депозиттер	615,578
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялар	3,732,567
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялар	422,302
Басқа дебиторлық берешек	909
Активтер жиыны	4,771,499

Төмендегі кестеде АҚШ долларының теңгеге қатысты бағамының салық салуға дейінгі пайдаға және капиталға өзгеруіне әсер ететін әсері келтірілген. Бұл аналитикалық ақпарат Компания есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша мүмкін деп санаған валюталардың айырбас бағамдарының ауытқуына негізделген. Талдау барлық басқа айнымалылар, атап айтқанда сыйақы мөлшерлемелері өзгеріссіз қалады деген болжамға сүйене отырып жүргізілді.

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Салыққа дейінгі пайдаға әсері		
Теңгеге қатысты АҚШ доллары бағамының 20% өсуі (2023 ж. - 20%)	957,342	954,300
Теңгеге қатысты АҚШ доллары бағамының 20% төмендеуі (2023 ж. - 20%)	(957,342)	(954,300)

ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Сот ісі

Нарықта өзінің әдеттегі қызметін жүзеге асыру барысында Компания әртүрлі заңды талаптарға тап болады. Компания басшылығы сот талқылауларынан туындайтын Компания міндеттемелерінің түпкілікті шамасы (болған жағдайда) болашақта компанияның қаржылық жағдайына немесе қызметінің нәтижелеріне елеулі теріс әсер етпейді деп пайымдайды.

Шартты салық міндеттемелері

Қазақстанның салық жүйесі салыстырмалы түрде жаңа бола отырып, заңнамалық нормалардың, ресми түсіндірмелердің және сот шешімдерінің жиі өзгеруімен сипатталады, көбінесе бұлыңғыр баяндалған және қарама-қайшы, бұл оларды әртүрлі салық органдарының, соның ішінде кірістерді, шығындарды және қаржылық есептіліктің басқа да баптарын есепке алу стандарттарына сәйкес есепке алу тәртібіне қатысты пікірлерді екіұшты түсіндіруге мүмкіндік береді. Мұндай белгісіздік, атап айтқанда, салық салынатын кірісті анықтау кезінде шегерілетін шығындарға қатысты болуы мүмкін. Компания басшылығы барлық қажетті салық есептеулері жүргізілгеніне және осыған байланысты қаржылық есептілікте қандай да бір резервтер есептелмегеніне сенімді. Салықтарды есептеудің дұрыстығына қатысты тексерулер мен тергеулерді ірі айыппұлдар салуға және пайыздар алуға құқығы бар әртүрлі деңгейдегі реттеушілер жүргізеді. Есепті кезеңде салықтарды есептеудің және шығындарды шегеруге жатқызудың дұрыстығы келесі бес күнтізбелік жыл ішінде тексерілуі мүмкін, алайда белгілі бір жағдайларда бұл мерзім ұзартылуы мүмкін.

ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫНЫҢ ӘДІЛ ҚҰНЫ

Бухгалтерлік есептің жіктелуі және әділ құны

Келесі кесте 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелердің баланстық және әділ құнын көрсетеді:

	Несиелер мен дебиторлық берешек	Сатуға қол жетімді	Басқалары амортизацияланған құн бойынша есепке алынады	Жалпы баланстық құны	Әділ құн
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	-	-	53,573	53,573	53,573
Банктердегі депозиттер	-	-	7,716,199	7,716,199	7,716,199
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялар	-	3,884,443	-	3,884,443	3,884,443
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялар	-	-	38,055,618	38,055,618	41,908,856
«Кері РЕПО» операциялары	-	-	13,850,027	13,850,027	13,744,706
Басқа дебиторлық берешек	62,499	-	-	62,499	62,499
Басқа қаржы активтері	17,757	-	-	17,757	17,757
Барлығы қаржылық активтер	80,256	3,884,443	59,675,417	63,640,116	67,388,033
Сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша кредиторлық берешек	-	-	332,522	332,522	332,522
Басқа қаржылық міндеттемелер	-	-	202,612	202,612	202,612
Қаржылық міндеттемелердің жиыны	-	-	535,134	535,134	535,134

Келесі кесте 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелердің баланстық және әділ құнын көрсетеді:

	Несиелер мен дебиторлық берешек	Сатуға қол жетімді	Басқалары амортизацияланған құн бойынша есепке алынады	Жалпы баланстық құны	Әділ құн
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	-	-	44,031	44,031	44,031
Банктердегі депозиттер	-	-	4,534,481	4,534,481	4,534,481
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялар	-	4,200,621	-	4,200,621	4,200,621
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялар	-	-	31,312,463	31,312,463	30,717,976
«Кері РЕПО» операциялары	-	-	6,144,124	6,144,124	6,149,652
Басқа дебиторлық берешек	50,019	-	-	50,019	50,019
Басқа қаржы активтері	10,014	-	-	10,014	10,014
Барлығы қаржылық активтер	60,033	4,200,621	42,035,099	46,295,753	45,706,794
Сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша кредиторлық берешек	-	-	295,908	295,908	295,908
Басқа қаржылық міндеттемелер	-	-	204,122	204,122	204,122
Қаржылық міндеттемелердің жиыны	-	-	500,030	500,030	500,030

Әділ құнды бағалау активті сату кезінде алынатын немесе бағалау күніне нарыққа қатысушылар арасында ұйымдастырылған нарықта жүзеге асырылатын операция жағдайында міндеттемені беру кезінде төленетін бағаны анықтауға бағытталған. Дегенмен, белгісіздік факторын, сондай-ақ пайдаланылатын пайымдаулардың субъективтілігін назарға ала отырып, әділ құн активтер дереу сатылатын, ал міндеттемелер реттелетін құн ретінде қаралмауға тиіс.

Активті нарықтарда белгіленетін қаржылық активтер мен міндеттемелердің әділ құны нарықтық белгіленімдерге немесе дилерлердің баға белгіленімдеріне негізделген. Барлық өзге қаржы құралдары үшін Компания бағалау әдістерін пайдалана отырып, әділ құнды айқындайды.

Бағалау әдістерінің мақсаты бағалау күніне нарыққа қатысушылар арасында активті сату немесе міндеттемелерді беру бойынша ұйымдастырылған нарықта жүзеге асырылатын операция жүргізілетін бағаны көрсететін әділ құнды бағалау тәсіліне қол жеткізу болып табылады.

Әділ құнды бағалау иерархиясы

Компания көрсетілген бағаларды қалыптастыру кезінде пайдаланылатын деректердің маңыздылығын ескеретін әділ құнды бағалаудың келесі иерархиясын пайдалана отырып, әділ құнды бағалайды:

1 деңгей: бірдей қаржы құралдарына қатысты белсенді нарықтағы баға белгілеулер (түзетілмеген);

2-деңгей: 1-деңгейге қатысты баға ұсыныстарынан басқа деректер тікелей (яғни баға ұсыныстары) немесе жанама түрде (яғни баға ұсыныстарынан алынған деректер) қол жетімді. Бұл санат мыналарды пайдалана отырып бағаланатын құралдарды қамтиды: ұқсас құралдар үшін белсенді нарықтардағы нарықтық баға белгілеулер, Белсенді ретінде қарастырылмайтын нарықтардағы ұқсас құралдар үшін нарықтық баға белгілеулер немесе барлық пайдаланылатын деректер тікелей немесе жанама түрде бақыланатын нарықтық деректерге негізделетін бағалаудың басқа әдістері.

3-деңгей: қол жетімді емес деректер. Бұл санатқа бақыланатын нарықтық деректерге негізделмеген ақпаратты пайдалана отырып бағаланатын құралдар кіреді, мұндай бақыланбайтын деректер құралды бағалауға айтарлықтай әсер етеді. Бұл санатқа ұқсас құралдарға арналған баға белгілеулер негізінде бағаланатын құралдар кіреді, оларға қатысты құралдар арасындағы айырмашылықты көрсету үшін елеулі бақыланбайтын түзетулерді немесе пайымдауларды пайдалану талап етіледі.

Брокерлердің бағалары мен нарықтық баға белгілеулері туралы ақпаратты қоса алғанда, үшінші тұлғалардың ақпаратын әділ құнды бағалау үшін пайдаланған жағдайда, бақылау

функциясы осындай бағалаулар есепке алу стандарттарының талаптарына сәйкес келетіндігі туралы қорытындыны растау мақсатында үшінші тұлғалардан алынған растамаларды бағалайды және құжаттайды, соның ішінде:

- брокерлердің бағалары немесе нарықтық баға белгілеулері туралы ақпаратты Компания қаржы құралдарын баға белгілеу кезінде пайдалану үшін мақұлдағанын растау;
- әділ құнды бағалау нақты нарықтық мәмілелерді білдіретін шамада қалай алынғанын түсіну;
- ұқсас құралдардың баға белгілеулері әділ құнды бағалау үшін пайдаланылған жағдайларда, көрсетілген баға белгілеулердің бағалауға жататын құралдың сипаттамаларын ескере отырып, қалай түзетілгенін анықтау;
- ұқсас қаржы құралдары үшін бірқатар баға белгілеулерді пайдаланған жағдайда, көрсетілген баға белгілеулерді пайдалана отырып, әділ құн қалай анықталғанын айқындау.

Кестеде әділ құн иерархиясының деңгейлері бойынша 2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құн бойынша ескерілетін қаржы құралдарының талдауы келтірілген.

	1 деңгей	2 деңгей	Барлығы
31 желтоқсан 2024 ж.			
Қаржылық активтер			
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялар	3,327,517	556,926	3,884,443
Барлығы	3,327,517	556,926	3,884,443
31 желтоқсан 2023 ж.			
Қаржылық активтер			
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялар	3,732,567	468,054	4,200,621
Барлығы	3,732,567	468,054	4,200,621

Кестеде 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құн иерархиясының деңгейлері бойынша әділ құн бойынша есепке алынбайтын қаржы құралдарының әділ құнына талдау келтірілген:

	1 деңгей	3 деңгей	Әділ құн	Баланстық құн
Қаржылық активтер				
Банктердегі депозиттер	7,716,199	-	7,716,199	7,716,199
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялар	41,908,856	-	41,908,856	38,055,618
«Кері РЕПО» операциялары	13,744,706		13,744,706	13,850,027
Басқа дебиторлық берешек	-	62,499	62,499	62,499
Басқа қаржы активтері	-	17,757	17,757	17,757
Қаржылық міндеттемелер				
Сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша кредиторлық берешек	-	332,522	332,522	332,522
Басқа қаржылық міндеттемелер	-	202,612	202,612	202,612

Кестеде 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құн иерархиясының деңгейлері бойынша әділ құн бойынша есепке алынбайтын қаржы құралдарының әділ құнына талдау келтірілген:

	1 деңгей	3 деңгей	Әділ құн	Баланстық құн
Қаржылық активтер				
Банктердегі депозиттер	4,534,481	-	4,534,481	4,534,481
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялар	30,717,976	-	30,717,976	31,312,463
«Кері РЕПО» операциялары	6,149,652	-	6,149,652	6,144,124
Басқа дебиторлық берешек	-	50,019	50,019	50,019
Басқа қаржы активтері	-	10,014	10,014	10,014
Қаржылық міндеттемелер				
Сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша кредиторлық берешек	-	295,908	295,908	295,908
Басқа қаржылық міндеттемелер	-	204,122	204,122	204,122

Әділ құн иерархиясының 3 деңгейіне жататын қаржы құралдары үшін Компания осы қаржы құралдарының әділ құны олардың қысқа мерзімді сипатына байланысты олардың баланстық құнынан айтарлықтай ерекшеленбейтіндігіне негізделеді.

АКТИВТЕР МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРДІ ӨТЕУ МЕРЗІМДЕРІН ТАЛДАУ

Төмендегі кестеде активтер мен міндеттемелер оларды өтеудің күтілетін мерзімдері тұрғысынан берілген.

	31 желтоқсан 2024 ж.			31 желтоқсан 2023 ж.		
	Бір жылдың ішінде	Бір жылдан астам	Барлығы	Бір жылдың ішінде	Бір жылдан астам	Барлығы
Активтер						
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	53,573	-	53,573	44,031	-	44,031
Банктердегі депозиттер	7,716,199	-	7,716,199	4,534,481	-	4,534,481
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялар	-	3,884,443	3,884,443	868,739	3,331,882	4,200,621
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялар	6,868,202	31,187,416	38,055,618	5,523,814	25,788,649	31,312,463
«Кері РЕПО» операциялары	13,850,027	-	13,850,027	6,144,124	-	6,144,124
Басқа дебиторлық берешек	62,499	-	62,499	50,019	-	50,019
Қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер	361,241	354,366	715,607	170,892	529,773	700,665
Корпоративтік табыс салығы бойынша алдын ала төлем	639	-	639	-	-	-
Ағымдағы салық активтері	4,206	-	4,206	5,429	-	5,429
Негізгі құралдар	-	327,342	327,342	-	219,167	219,167
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер	-	121,659	121,659	-	112,072	112,072
Кейінге қалдырылған салық активі	-	30,678	30,678	-	33,928	33,928
Басқа активтер	160,507	45,836	206,343	277,241	52,782	330,023
Активтердің жиыны	29,077,093	35,951,740	65,028,833	17,618,770	30,068,253	47,687,023
Міндеттемелер						
Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	2,505,180	50,520,042	53,025,222	4,150,978	32,877,192	37,028,170
Сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша кредиторлық берешек	332,522	-	332,522	295,908	-	295,908
Жалдау бойынша міндеттемелер	132,179	-	132,179	112,072	-	112,072
Басқа міндеттемелер	380,161	-	380,161	405,701	-	405,701
Міндеттемелердің жиыны	3,350,042	50,520,042	53,870,084	4,964,659	32,877,192	37,841,851
Таза позиция	25,727,051	(14,568,302)	11,158,749	12,654,111	(2,808,939)	9,845,172

2024 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНДА АЖТАЛҒАН ЖЫЛҮШІН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК ЖӘНЕ ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОР ЕСЕБІ

БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН ОПЕРАЦИЯЛАР

24 (IAS) «Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашу» ХҚЕС-ке сәйкес олардың біреуі екінші тараптың операциялық және қаржылық шешімдерін бақылауға немесе елеулі дәрежеде ықпал етуге мүмкіндігі бар тараптар байланысты болып есептеледі. Тараптар байланысты болып табыла ма деген мәселені шешу кезінде олардың тек заңдық нысаны ғана емес, тараптардың өзара қарым-қатынастарының мазмұны назарға алынады.

Байланысты тараптар байланысты емес тараптар арасында жүргізілмейтін мәмілелерге түсуі мүмкін. Мұндай мәмілелердің бағалары мен шарттары байланысты емес тараптар арасындағы мәмілелердің бағаларынан және талаптарынан ерекшеленуі мүмкін. Компанияның байланысты тараптары елеулі ықпалы бар акционерлерді және олардың жақын туыстарын, жалпы бақылаудағы компанияларды, негізгі басқару персоналын қамтиды. Төмендегі кестеде байланысты тараптармен операциялар бойынша кірістер (шығындар) берілген:

	2024 ж.	2023 ж.
Елеулі ықпалы бар акционерлер		
1 жылға дейін жалға алу	(86,040)	(71,049)
Сақтандырудың қалған бөлігі бойынша міндеттемелер	53,250	(1,262)
Елеулі ықпалы бар акционерлердің жақын туыстары		
1 жылға дейін жалға алу	(260)	(240)
Сақтандыру сыйлықақысы		(13,650)
Сақтандыру төлемі	(348)	(997)
Сақтандырудың қалған бөлігі бойынша міндеттемелер	7,159	18,434
Басқа үлестес тұлғалар, сақтандыру сыйлықақысы	120	-
Жалпы бақылаудағы компаниялар		
Сақтандыру сыйлықақысы	87,600	18,269
1 жылға дейін жалға алу	(14,402)	(10,687)
Брокерлік қызмет	(32,248)	(34,349)
Сақтандыру төлемін өтеу	398	9,286
Салымдар бойынша сыйақы	161,220	58,477
Банк қызметі	(2,604)	(6,080)
Басқа табыс	383	
Сақтандырудың қалған бөлігі бойынша міндеттемелер	97,196	(29,430)
Негізгі басқару персоналы		
Сақтандыру төлемі	(1,979)	(1,885)
Сақтандыру сыйлықақысы	360	360
Сақтандырудың қалған бөлігі бойынша міндеттемелер	(360)	(360)

Компанияның негізгі басқару персоналына Директорлар кеңесінің мүшелері мен Басқарма кіреді. Есепті күнге компанияның негізгі басқару персоналы 9 адамнан тұрады (2023 жылғы 31 желтоқсанға - 9 адам). Негізгі басқару персоналына сыйақы келесідей беріледі:

	2024 ж.	2023 ж.
Жалақы және басқа да қысқа мерзімді төлемдер	241,715	142,082
Әлеуметтік қамсыздандыру шығындары	24,109	12,116
Негізгі басқару персоналына сыйақылар	265,824	154,198

ТӨЛЕМ ҚАБІЛЕТТІЛІГІ МАРЖАСЫНЫҢ ЖЕТКІЛІКТІЛІГІ

Төлем қабілеттілігінің нормативтік коэффициенті
ҚР ҰБ сақтандыру Компанияларынан ҚР ҰБ талаптарына сәйкес дайындалған Компанияның қаржылық есептілігі негізінде есептелген төлем қабілеттілігі маржасының кем дегенде бірлік мөлшерінде жеткіліктілік коэффициентін сақтауды талап етеді. Төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілік коэффициентін сақтау бойынша Компанияның нормативі келесі кестеде көрсетілген:

	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.
Төлем қабілеттілігінің нақты маржасы	7,063,664	6,093,810
Төлем қабілеттілігі маржасының ең аз мөлшері	3,046,854	3,309,784
Төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілік нормативі	2.32	1.84

БІР АКЦИЯНЫҢ БАЛАНСТЫҚ ҚҰНЫН ЕСЕПТЕУ

Бұл есеп Қазақстан қор биржасының ережелеріне сәйкес жасалды. мың теңге, егер басқасы көрсетілмесе

BVcs	Бір жай акцияның баланстық құны (теңге)	6.256
NAV	Есептеу күніндегі жай акциялардың таза активтері	11,129,204
TA	Есептеу күніндегі акциялар эмитентінің қаржылық жағдайы туралы есеп берудегі акциялар эмитентінің активтері	65,028,833
IA	Есеп айырысу күніндегі акциялар эмитентінің қаржылық жағдайы туралы есептегі материалдық емес активтер	29,545
TL	Есеп айырысу күніндегі акциялар эмитентінің қаржылық жағдайы туралы есептегі міндеттемелер	53,870,084
PS	«Жарғылық капитал, артықшылықты акциялар» есеп айырысу күніне акциялар эмитентінің АФ туралы есепте	-
NOcs	Есеп айырысу күніне орналастырылған жай акциялар саны, дана	1,779,000

Есеп айырысу күні үшін акциялар эмитентінің қаржылық жағдайы туралы есеп жасалған кезеңнің соңғы күні қабылданады.

АКЦИЯҒА ШАҚҚАНДАҒЫ ПАЙДА

	2024 ж.	2023 ж.
Акцияға шаққандағы негізгі пайда (теңге)	684	1,157

Акцияға шаққандағы негізгі пайда
2024 жылғы акцияға шаққандағы негізгі пайданың көрсеткіші жай акциялардың иелеріне тиесілі 1,217,169 мың теңге (2023 жылы - 2,058,634 мың теңге) мөлшеріндегі пайдаға және айналыстағы жай акциялардың орташа өлшенген санына, 1,779,000 акция санына (2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша - 1,779,000 акция) негізделеді.